

STENOGRAMA
ședinței plenare a Parlamentului Republicii Moldova
din ziua de 30 iunie 2017

SUMAR

1.	Declararea ședinței ca fiind deliberativă. (<i>Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.</i>)	4
2.	Dezbateri la ordinea de zi. Votat. (Pro – aprobat)	4 – 9
3.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Codul fiscal – art.92, 129, 187; Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală – art.6, 10, 12; ș.a.</i>). Nr. 353 din 10.08.2016. Lectura II. (Pro – 57) (Raportor – Ștefan Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe)	9 – 10 113
4.	Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității (<i>art.8, 10, 14³</i>). Nr. 178 din 06.06.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Lectura II. (Pro – 52) (Raportor – Vitalie Iurcu, viceministru al economiei)	10 – 13 111–112
5.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea cu privire la rețeaua ecologică – art.2, 3, 5, 10¹; Legea regnului animal – art.4, 8, 10, 19 ș.a.</i>). Nr. 6 din 10.01.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Ion Apostol, viceministru al mediului)	13 – 18 112
6.	<u>NOTĂ:</u> la ședința din 22.06.16 în cadrul dezbaterilor pe marginea proiectului au fost puse întrebări la care autorul nu avea informații exhaustive. În acest sens, plenul a decis amânarea examinării proiectului pentru următoarea săptămână. Proiectul de Lege privind scutirea Comunității Religioase Mănăstirea de Călugărițe cu hramul în cinstea „Nașterii Maicii Domnului” din orașul Taraclia de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol a unui teren. Nr. 49 din 02.03.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Radu Mudreac, Frațiunea Partidului Socialiștilor din Republica Moldova)	18 – 21 112–113
7.	Proiectul de Lege cu privire la Guvern. Nr. 201 din 19.06.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Iurie Ciocan, șef al Centrului de Implementare a Reformelor)	21 – 58 113

8.	Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.1591-XV din 26 decembrie 2002 privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație (<i>în tot cuprinsul legii</i>). Nr. 185 din 07.06.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Lectura II. (Pro – 77) (Raportor – Viorica Dumbrăveanu, viceministru al muncii, protecției sociale și familiei)	58 – 61 113–114 116–117
9.	Proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi. Nr. 12 din 01.02.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) (Raportor – Ștefan Creangă)	61 – 68 114
10.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova – art.22; Legea contenciosului administrativ – art.24; Legea cu privire la fabricarea și circulația alcoolului etilic și a producției alcoolice – art.3, 5 9, 11, 13 ș.a.; Legea privind Inspectoratul de Stat al Muncii – art.1, 4, 5, 8, ș.a; Legea privind protecția consumatorului – în tot textul legii, art.3, 14, 27, 28; Codul muncii – art.371, 372; ș.a.</i>). Nr. 191 din 13.06.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Pentru lectura a doua proiectul nr.191 din 13.06.2017 se va comasa cu proiectul de bază nr.192 din 13.06.2017. (Raportor – Vitalie Iurcu, viceministru al economiei)	68 – 94 114–115
11.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Codul funciar – art.80; Legea cu privire la activitatea farmaceutică – art.10, 11, 14¹, 23; Legea privind protecția mediului înconjurător – art.3, 8, 10, 15, 16 ș.a.; Legea privind apărarea împotriva incendiilor – art.11, 33; ș.a.</i>). Nr. 192 din 13.06.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Pentru lectura a doua în proiectul de bază nr.192 din 13.06.2017 se vor îngloba proiectele nr.191 din 13.06.2017 și nr.194 din 13.06.2017. (Raportor – Vitalie Iurcu, viceministru al economiei)	94 – 99 115
12.	Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (<i>Legea privind protecția mediului înconjurător – în tot cuprinsul legii, art.15, 26, 27; Legea privind ocrotirea monumentelor – art.16¹, 57; Legea privind apărarea împotriva incendiilor – art.4, 11 ș.a.; Legea cu privire la protecția civilă – art.8, 9 ș.a.; ș.a.</i>). Nr. 194 din 13.06.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Pentru lectura a doua proiectul nr.194 din 13.06.2017 se va comasa cu proiectul de bază nr.192 din 13.06.2017. (Raportor – Vitalie Iurcu, viceministru al economiei)	100–109 115

13.	Proiectul de Lege privind importul unor obiecte de cult religios. Nr.163 din 24.05.2017. Lectura I. (Pro – majoritatea) Lectura II. (Pro – 75) (Raportor – Vladimir Hotineanu, Frațiunea Partidului Democrat din Moldova)	109–110 115–116
14.	Prezentarea informației referitor la solicitarea examinării cazului de neînregistrare de către Camera Înregistrării de Stat a Consiliului de administrație al SA „Apă-Canal” din Soroca – răspuns doamnei deputat Elena Bodnarencu la întrebarea adresată în ședința din 25 mai 2017. (Raportor – Nicolae Eșanu, viceministru al justiției)	117–119
15.	Prezentarea informației referitor la reparația capitală a drumului național R14 pe segmentul Soroca-Arionești – răspuns doamnei deputat Elena Bodnarencu la întrebarea adresată în ședința din 9 iunie 2017. (Raportor – Sergiu Bucătaru, viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor)	119–125
16.	Prezentarea informației referitor la situația privind demararea lucrărilor pe drumul Bălți–Sărăteni R6 – răspuns domnului deputat Vasiliu Panciuc la întrebarea adresată în ședința din 9 iunie 2017. (Raportor – Sergiu Bucătaru, viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor)	125–127
17.	Prezentarea informației referitor la încheierea contractului de achiziționare a energiei electrice cu Centrala de la Cuciurgan și impactul lui asupra menținerii regimului din raioanele de Est ale Republicii Moldova – răspuns domnilor deputați Roman Boțan și Tudor Deliu la întrebarea adresată în ședința din 9 iunie 2017. (Raportor – Vitalie Iurcu, viceministru al economiei)	127–134
18.	Interpelări.	134–136

Ședința începe la ora 10.10.

Lucrările sînt prezidate de domnul Andrian Candu, Președinte al Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Vitiuc și domnul Iurie Leancă, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Bună dimineața.

Vă rog foarte mult să vă luați locul.

Și Secretariatul să ne anunțe prezența în sală pentru astăzi, ședința plenului din 30 iunie.

Domnul Maxim Ganaciuc – *șeful Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la ședința Parlamentului, din totalul celor 101 deputați, și-au înregistrat prezența 85 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații: Mizdrenco Irina – concediu medical, Cuciuc Oleg – cerere, Novac Grigore – cerere, Lipskii Oleg – cerere, Lebedinschi Adrian – cerere, Ghilețchi Valeriu – deplasare, Postoico Maria – deplasare, Zotea Alina – deplasare, Diacov Dumitru – deplasare, Gutium Artur – cerere, Ghimpu Mihai, Apostol Ion, Dîrda Iurie, Mihalache Corneliu, Dolință Alla, Gagauz Fiodor.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Sînt 85 de deputați în sală, avem cvorumul. Vă rog frumos să onorăm Drapelul de Stat înainte de a începe ședința. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.*)

Dragi colegi,

Înainte de a începe discuția pe marginea ordinii de zi, dați-mi voie să fac anunțurile tradiționale și anume că astăzi, 30 iunie, îmi sărbătoresc ziua de naștere doi colegi de ai noștri Corneliu Furculiță și Artur Gutium. Și le dorim mulți ani, multă sănătate, fericire și realizări. (*Aplauze.*)

La ședința de data trecută a fost votată o parte din ordinea de zi, care a fost și repartizată vouă, dragi colegi. Brioul permanent la ședința sa din această săptămână a mai aprobat un supliment la ordinea de zi pentru astăzi, pe care, bineînțeles, îl voi supune votului după discuțiile suplimentare în mod regulamentar care sînt.

Și voi începe cu primul demers venit, în baza articolului 46 din Regulamentul Parlamentului, din partea unui grup de deputați din Frațiunea Partidului Socialiștilor care propun o serie de proiecte de lege să fie introduse pe ordinea de zi. Și am să rog cine dintre ...

Domnule Bolea,

Înțeleg că dumneavoastră sînteți cel care veți argumenta propunerea. Și vă rog să vă referiți la toate trei, deoarece ele sînt cu referire la același obiect: nr.318, nr.319 și nr.354 din 17 ... 15 și 17 iulie, respectiv 2 ... august și iulie cu referire la

proiectele cunoscute deja legate de unitatea administrativ-teritorială autonomă Găgăuzia.

Vă rog frumos, domnule Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Solicităm să fie incluse în ordinea de zi proiectele nr.318, nr.319 și nr.354, cum ați menționat dumneavoastră, sînt legate de același subiect.

Grupurile de lucru s-au întrunit în ședință săptămîna aceasta, au definitivat aceste proiecte, considerăm că ele pot fi examinate în prima lectură și solicităm să fie incluse pe ordinea de zi. Dacă deputații nu sînt gata astăzi, putem să includem adică pe ordinea de zi bisăptămînală, dar să examinăm aceste proiecte, deoarece a trecut, practic, un an de zile de cînd ele sînt în procedură legislativă.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Înainte de ... eventual, dacă fracțiunile vor avea alte opinii și se va supune votului, vreau să vă anunț că miercuri, 28 iunie, în această săptămîna, s-a desfășurat o ședință de lucru din reprezentanții tuturor fracțiunilor parlamentare, care au fost prezenți, care au dorit să participe, reprezentanții celor două comisii care au examinat subiectul, Comisia juridică, numiri și imunități și Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice și colegii noștri găgăuzi, indiferent de fracțiune, au participat și ei la această ședință și s-a discutat în detaliu fiecare articol, fiecare punct din cele trei proiecte de lege. Au apărut și unele sugestii noi ce ține de redacție, ce ține de reformulare, comisiile și-au luat temă pentru a lucra la noile redacții, eventual. Și propunerea este ca noi să revenim la acest subiect săptămîna viitoare, după ce comisiile vor mai avea ocazia să mai discute în cadrul ședinței comisiei și vor mai fi discuții și între fracțiunile parlamentare.

Dar, evident, propunerea a fost făcută regulamentară, sînt obligat s-o pun la vot și o voi face, nu înainte de toate, doamna Bodnarencu, probabil, vrea să se refere la acest subiect?

Doamna Elena Bodnarencu:

La acest subiect.

Mulțumesc.

O remarcă, domnule Președinte. Frațiunea Partidului Comuniștilor nu a fost invitată și nu a fost anunțată despre ședința grupului de lucru la care vă referiți.

Domnul Andrian Candu:

Îmi pare rău să aud asta. Eu știu că toți au fost anunțați, dar ... și lucrul acesta l-am discutat și la Biroul permanent, dacă nu greșesc. Dar, bine, o să verificăm încă o dată. Dar eu bănuiesc că sînteți parte ... aveți reprezentanți în comisii. Și dumneavoastră, doamnă Bodnarenco, probabil ați fost la ședința comisiei de miercuri, unde doamna Ivanov a anunțat acest lucru.

Doamnă Ivanov,

Vă rog frumos, poftiți.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Vă mulțumesc.

Vreau să vă anunț că colegii, membrii Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, au fost anunțați despre ședința care a avut loc la ora 15.00 și chiar mai mulți membri ai comisiei au participat la acest eveniment.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc frumos pentru clarificări.

Oricum voi supune votului introducerea pe ordinea de zi a celor trei proiecte, dar le voi lua pe rînd, nominalizîndu-le pentru stenogramă și voi solicita vot pentru fiecare în parte. Eu am primit solicitarea pentru data de 30 iunie 2017, solicitare din partea Frațiunii Partidului Socialiștilor.

Domnule Bolea,

Vă rog frumos.

Domnul Vasile Bolea:

Da, noi reiterăm, putem să le includem pe bisăptămînală. Dacă astăzi deputații nu sînt gata, apoi includem pe bisăptămînală, doar astăzi se aprobă pe următoarele două săptămîni.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumesc frumos.

Ați auzit, domnule Deliu, mențiunea făcută de domnul Bolea.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.318 din 15 iulie 2016, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost acceptată această propunere.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului de Lege nr.319 din 15 iulie 2016, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost susținută nici această propunere.

Cine este pentru introducerea pe ordinea de zi a proiectului nr.354 din 17 august 2016, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Nu a fost nici această propunere susținută.

Vă mulțumesc foarte mult.

Vă mulțumesc.

Domnule Boțan,

Dumneavoastră vroiați să ziceți ceva despre primul proiect nr.395?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Solicitez amânarea proiectului nr.395 pentru următoarea săptămână, din considerentul că la 27 iunie 2017 a intrat în vigoare Legea nr.283, care modifică Legea cetățeniei, și în acest context în cursul redactării mai este de lucru.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Luând în considerare că este deja pe ordinea de zi și se solicită amânarea acestui proiect de lege pentru săptămâna viitoare, perioada 6 – 7 iulie 2017, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot pentru amânarea acestuia pentru săptămâna viitoare.

Vă mulțumesc foarte mult.

Proiectul nr.395 din 7 octombrie 2016, astfel, este amânat pentru săptămâna 6 – 7 iulie 2017.

Domnule Creangă,

Vă rog frumos, dumneavoastră vroiați să propuneți ceva?

Poftiți.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Intervin cu rugămintea de a propune în ordinea de zi proiectul de Lege nr.163 ce prevede importul unor bunuri materiale obiecte de cult (capelă) prefabricate în Grecia, pentru a scuti de plata drepturilor de import Biserica Creștin-Ortodoxă Parohia „Sfântul Mare Mucenic Dumitru”.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu văd propuneri sau obiecții din partea fracțiunilor parlamentare. Înțeleg că pe astăzi este solicitarea făcută pentru a introduce proiectul nr.163 legat de capelă.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumesc foarte mult.

Proiectul nr.163, astfel, este introdus pe ordinea de zi.

Și am să rog Secretariatul să repartizeze materialele.

Și, luînd în considerare că nu mai sînt alte propuneri făcute în mod regulamentar, rog onoratul Plen să aprobăm suplimentul la ordinea de zi.

Domnule Bolea,

Vă rog frumos.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Președinte,

De procedură, dacă îmi permiteți.

Articolul 4 alineatul (11) al Regulamentului Parlamentului prevede că orice modificare intervenită în componența fracțiunilor parlamentare se aduce la cunoștința Parlamentului în ședința plenară.

Deci eu vă aduc la cunoștință: la ședința Frației Partidului Socialiștilor s-a decis a numi în funcția de vicepreședinte al fracției, deci a rămas vacantă după ce domnul Neaguța a depus mandatul de deputat, s-a decis... s-a hotărît a numi în funcția de vicepreședinte al Frației Partidului Socialiștilor domnul Furculiță Corneliu. Extrasul din ordinea de zi va fi transmis Secretariatului.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim foarte mult.

Într-adevăr, ați făcut o mențiune în privința Regulamentului Parlamentului și vă mulțumim foarte mult că ne-ați adus la cunoștință.

Se pare că ați decis să-i faceți domnului Furculiță cadou de ziua de naștere astăzi – o responsabilitate suplimentară.

La mulți ani, încă o dată. *(Aplauze.)*

Cine este pentru...

Da, cer scuze.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog frumos.

Doamna Elena Bodnarenco:

Tot întrebare de procedură. Două săptămîni în urmă deputații Panciuc și Bodnarenco au adresat interpelări Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și au solicitat răspuns verbal în sala Parlamentului. Solicităm ca astăzi să fie prezent reprezentantul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Domnul Andrian Candu:

Da. Ei au fost și săptămîna trecută, v-au așteptat, doamnă Bodnarenco.

Dar vor fi și astăzi. *(Voce nedeslușită din sală.)*

Da. Vă mulțumesc mult.

Domnul Boțan.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

De asemenea, vreau să reamintesc faptul că l-am invitat pentru a fi prezent în ședința plenară pe domnul ministru al economiei, în legătură cu interpelarea referitor la solicitarea adresată anterior și vreau să reamintiți acest lucru ca să fie prezent.

Mersi.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă rugăm, Secretariatul, să-l anunțați pe ministrul economiei sau să-l rugați pe domnul Iurcu să mai rămînă și pentru următoarele subiecte, fiindcă dacă ne aducem aminte bine, ține de interpelarea legată de contractul cu Cuciurganul.

Da. Vă mulțumim foarte mult.

Și dacă am putea acum să trecem la aprobarea ordinii de zi.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Ordinea de zi, astfel, este aprobată și putem începe activitatea noastră de creație legislativă.

Și un prim subiect propus pentru discuții ține de proiectul nr.353.

Domnule Creangă,

Vă invităm la tribuna principală, ca președinte al Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezentați raportul comisiei pentru lectura a doua... la proiectul nr.353 din 10 august 2016.

Vă rugăm la tribuna principală.

Luînd în considerare ordinea de zi pe care o avem, vă propun, dragi colegi, să ne exercităm votul la ora 14.00.

Vă mulțumesc.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe, în contextul avizelor prezentate de comisiile parlamentare, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, amendamentele deputaților, a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative pentru lectura a doua.

Amendamentele și propunerile înaintate au fost puse în discuție în cadrul ședinței comisiei, fiind expuse în anexa la prezentul raport.

Pornind de la cele menționate și ținând cont de majoritatea avizelor pozitive ale comisiilor permanente și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de lege Parlamentului spre examinare și adoptare în lectura a doua ca fiind finală, luând în considerare obiecțiile și amendamentele relatate în anexa la raport.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă.

Se pare că nu sînt întrebări.

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.353 din 10 august 2016.

Și vom reveni la procedura de vot la ora 14.00, precum am agreat.

În continuare, dragi colegi, vă propun să examinăm și să dezbatem proiectul nr.178 din 6 iunie 2017, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.235 privind activităților de acreditare și de evaluare a conformității, subiectul nr.2 de pe ordinea de zi.

Domnul Vitalie Iurcu – viceministru al economiei:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Prezint pentru examinare proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității. *(Gălăgie în sală.)*

Deci proiectul amendamentelor la legea în vigoare a fost elaborat în baza recomandărilor evaluatorilor Cooperării Europene pentru Acreditare, astfel contribuind la alinierea la cerințele europene ale Centrului Național de Acreditare MOLDAC care este desemnat în calitate de Organism Național de Acreditare și care va deveni semnatar al Acordului de Recunoaștere Bilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare (EA).

În baza semnării acestui Acord, vom avea posibilitate ca rezultatele încercărilor, etalonărilor, certificărilor și inspecțiilor efectuate de către organismele de evaluare a conformității acreditate din Republica Moldova vor fi recunoscute în spațiul economic european și internațional, fapt ce va permite libera circulație a mărfurilor și serviciilor autohtone pe piețele externe.

Astfel, în baza recomandărilor evaluatorilor, au pledat pentru o mai mare independență a Organismului Național de Acreditare MOLDAC, excluzînd din legislație situația în care Ministerul Economiei aprobă regulamentul și componența Consiliului de Acreditare al acestei instituții.

Astfel, în baza acestor modificări, Organismul Național de Acreditare MOLDAC își va aproba singur acest regulament, precum și componența Consiliului la care vor participa diferite părți inclusiv atât autoritățile de reglementare, cît și beneficiarii acestora.

Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos plenului Parlamentului aprobarea modificărilor respective.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Se pare că nu sînt întrebări în adresa dumneavoastră.

Și vă dorim succese pentru viitor.

Vă mulțumim foarte mult.

Și trecem la examinarea raportului Comisiei economie, buget și finanțe.

Și îl rugăm pe domnul Creangă să ne prezinte raportul comisiei pentru primă lectură la acest proiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.235 din 1 decembrie 2011 privind activităților de acreditare și de evaluare a conformității, înaintat în mod prioritar de Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.235 este propus Parlamentului Republicii Moldova întru respectarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, în vederea implementării recomandărilor evaluatorilor Cooperării Europene referitoare la întărirea independenței membrilor Consiliului de Acreditare.

În acest scop, proiectul de lege supus examinării propune modificarea componenței Consiliului de la 15 membri la 11 și substituirea „organului central de specialitate al administrației publice responsabil de infrastructura calității”, care aprobă regulamentul Consiliului cu Centrul Național de Acreditare. Iar modificările propuse la articolul 14³ alineatul (13) care se referă la publicarea listei organismelor de evaluare a conformității, prin substituirea „publicării în Monitorul Oficial” cu „plasarea ei pe pagina web” vor contribui la transparentizarea modalității de prezentare a listei organismelor de evaluare a conformității.

Astfel, proiectul de lege propus va spori gradul de independență a Organismului Național de Acreditare și a Consiliului de Acreditare, în corespundere cu cerințele statului de membru asociat la Cooperarea Europeană pentru Acreditare al Organismului Național de Acreditare.

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.235 este avizat de Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului și este însoțit de Raportul de expertiză anticorupție.

În rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului de Lege nr.235 din 18 mai 2017 în lectura întâi și, dacă nu sînt obiecții, și lectura a doua.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și acum întrebări în adresa comisiei.

Și prima intervenție, domnul Deliu.

Vă rugăm.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Președinte,

Eu am o întrebare ceea ce ține de textul inițial și textul redactat.

Deci dumneavoastră propuneți ca plenul Parlamentului să aprobe proiectul de lege în prima și a doua lectură, însă dacă facem o comparație între proiectul care a fost înregistrat în Parlament și proiectul pe care-l propuneți acum în noua redacție, la articolul 14³ nu există o sintagmă. Deci după „Centrul Național de Acreditare” în proiectul înregistrat era și trimiterea la site-ul www.acreditare.md.

A fost cumva un amendament al cuiva, fiindcă din raport nu se vede că dumneavoastră propuneți excluderea acestei sintagme?

Eu sînt de acord, ea nu e esențială, dar din punct de vedere procedural.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, domnule președinte Deliu, pentru întrebare.

Sigur, acesta e aspect redacțional. Oricum, de bază rămîne pagina oficială a Centrului Național de Acreditare. Ca să nu... eu nu sînt sigur că pagina Centrului Național de Acreditare va rămîne așa cum a fost propusă în proiect. De aceea, ca să nu îngreunăm activitatea, a fost propus ca să redactăm. Aceasta a fost decizia comisiei la...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Deliu,

Precizare sau a doua întrebare.

Domnul Tudor Deliu:

Eu sînt de acord, domnule președinte, dar, zic: lucrul acesta trebuia reflectat în raport că, adică, la propunerea comisiei se exclude, fiindcă ca să fie așa în conformitate cu prevederile Regulamentului.

Dumneavoastră veniți cu o omitere, fără a indica că aceasta a fost o decizie sau o hotărîre a comisiei permanente. Aceasta a fost întrebarea mea: sînteți de acord cu asta?

Domnul Ștefan Creangă:

Da. Ne corectăm.

Vă mulțumesc.

Domnul Tudor Deliu:

Bine.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Se pare că nu mai sînt întrebări.

Vă mulțumim mult, domnule Creangă.

Cu siguranță, veți reveni la tribuna principală, că astăzi aveți o agendă plină și dumneavoastră, în calitate de președinte de comisie.

Vă mulțumim foarte mult.

Aici încheiem dezbaterile la proiectul nr.178 din 6 iunie 2017 și vom reveni la vot la ora 14.00.

În continuare, următorul subiect de pe ordinea de zi de bază, subiectul nr.3 de pe ordinea de zi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.6 din 10 ianuarie 2017.

Îl prezintă domnul Apostol, viceministrul mediului.

Vă rugăm. Vă invităm la tribuna principală pentru a ne prezenta acest proiect de lege, proiectul nr.6 din 10 ianuarie 2017.

Domnul Ion Apostol – *viceministru al mediului*:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Atenției dumneavoastră se propune pentru examinare proiectul de Lege privind modificarea și completarea unor acte legislative, elaborat în scopul realizării Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană și în conformitate cu prevederile Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa.

Proiectul legii prevede modificări în Legea regnului vegetal, Legea cu privire la rețeaua ecologică și transmite parțial Directiva nr.92/43/CEE a Consiliului privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică.

Scopul proiectului este asigurarea cadrului legal necesar pentru întreprinderea măsurilor adecvate în vederea protecției și conservării habitatelor naturale și a speciilor de plante și reglementează instaurarea unui sistem de protecție strictă a speciilor de plante de interes național și european.

Republica Moldova participă alături de țările Est-europene la implementarea Programului comun al Comisiei Europene și Uniunii Europene pentru crearea Rețelei Emerald în contextul Rețelei Uniunii Europene – Natura 2000.

Din considerentele că în legislația națională lipsește atât noțiunea de „Rețea Emerald”, cât și reglementări juridice privind crearea ei, astfel de prevederi au fost stabilite și se propun drept completări la Legea cu privire la rețeaua ecologică.

Proiectul stabilește atribuții speciale în vederea creării Rețelei Emerald pentru autoritatea centrală de mediu și instituțiile științifice.

Rețeaua Emerald extinde standardele europene pentru conservarea naturii și pentru statele non-parte UE.

În plus, crearea rețelei va contribui la conexiunea cu Programul Uniunii Europene „Natura 2000”.

Concomitent, în legislațiile naționale au fost preluate câteva noțiuni noi și unele prevederi în vederea revizuirii oportunității reintroducerii deliberate în natură sau interzicerii, după necesitate, a speciilor alohtone sau alogene în scopul excluderii unui prejudiciu habitatelor naturale și florei sălbatice autohtone.

Proiectul de lege prevede completarea Legii privind regnul vegetal cu lista speciilor de plante de importanță națională și internațională care necesită protecție și implicare și impune instaurarea unui sistem de protecție strictă a speciilor de plante care sînt incluse în anexele la Directiva habitate și Convenția Berna și care se întîlnesc pe teritoriul republicii, aplicînd interdicții la toate stadiile ciclului biologic de dezvoltare a speciilor de plante vizate.

Proiectul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative va avea un impact semnificativ pentru conservarea patrimoniului natural... natural

național și va contribui la integrarea cerințelor europene în domeniul gestionării durabile a ecosistemelor naturale și diversității biologice în legislația națională.

Din aceste considerente, vă rog susținerea proiectului de lege.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și în continuare, întrebări în adresa domnului Apostol.

Vă rog frumos, prima intervenție, domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule ministru,

Clar că noi avem în Republica Moldova, din păcate, o Carte Roșie mai groasă decât trebuie, unde sînt introduse atît din faună și floră atîtea specii că, din păcate, țara e mică, dar cartea e mare. Dar totuși nu era mai bine dacă noi această listă care este la anexa nr.3 deci, pur și simplu, indicam că sînt în Cartea Roșie și este necesar de întreprins acele acțiuni privind protejarea lor și nu de numerotat aici zeci de foi care nu are... nici nu-și are rostul?

Domnul Ion Apostol:

Anexa respectivă a fost inclusă cu... luînd în considerație crearea Rețelei Emerald pentru a fi adaptată la rețeaua UE – Natura 2000 și s-a considerat că ea este necesară de anexat la proiectul de lege.

Domnul Lilian Carp:

Bine. Și a doua întrebare, la articolul 27. A doua întrebare, uitați-vă, articolul ... cer scuze – 7, punctul 7 articolul 31. Punctul 7 articolul 31. Da, ați găsit. Punctul 7 articolul 31 alineatul (4). Ați găsit, da?

Domnul Ion Apostol:

Da.

Domnul Lilian Carp:

Deci noi vedem alineatul (4) – pentru speciile alohtone introduse este obligatorie efectuarea unui studiu științific privind impactul acestei introduceri asupra speciilor de floră indigene.

Spuneți-mi, vă rog, cine, propriu-zis, va face această cercetare în Republica Moldova? Noi știm că mai multe instituții care... de mediu care erau de studii ele sînt lichidate. Cine o să facă acest studiu?

Domnul Ion Apostol:

O să... aceasta o s-o facă instituțiile Academiei de Științe.

Domnul Lilian Carp:

Academia de Științe, da.

Domnul Ion Apostol:

Da.

Domnul Lilian Carp:

Ministerul Agriculturii, alte subdiviziuni sau...

Domnul Ion Apostol:

În coordonare...

Domnul Lilian Carp:

... Ministerul Mediului.

Domnul Ion Apostol:

În coordonare cu alte instituții, cu organizațiile nonguvernamentale de mediu și alte instituții care au atribuții.

Domnul Lilian Carp:

Bine. Mersi mult.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim mult, domnule Apostol.

Succese și ... succese în realizări.

Și o rugăm pe doamna Ivanov, președintele Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect, raport pentru lectura întîi.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, și comunică următoarele.

Procedura de înaintare a proiectului corespunde cerințelor articolului 73 din Constituție și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul de lege transpune parțial Directiva Consiliului privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatică, astfel cum a fost modificată prin Directiva nr.97/62/CEE, Directiva 2006/101/CEE și Regulamentul, în scopul realizării prevederilor anexei nr.IX la capitolul 16 „Mediul înconjurător” din titlul IV al Acordului de Asociere între Republica Moldova și Uniunea

Europeană, ratificat prin Legea nr.112 2014 și ale Convenției privind conservarea vieții sălbatice și a habitatelor naturale din Europa.

Prin urmare, proiectul de lege propune modificarea și completarea Legii cu privire la rețeaua ecologică nr.94 din 2007 și Legii regnului vegetal ce prevede... cu privire... cu prevederi ce țin de protecția și conservarea habitatelor naturale și a speciilor de plante, instaurarea unui sistem de protecție strictă a speciilor de plante de interes național și internațional, aplicînd interdicții la toate stadiile ciclului biologic ale plantelor vizate.

Totodată, prin proiectul de lege se introduc în legislația națională reglementări juridice privind crearea Rețelei Emerald, ca parte componentă a Rețelei ecologice naționale și parte integrală a Rețelei Ecologice Pan-Europene.

Rețeaua Emerald a Ariilor de Interes Special pentru Conservare, aflată sub auspiciile Convenției de la Berna și a Consiliului Europei, extinde standardele europene pentru conservarea naturii și pentru statele non-parte ale Uniunii Europene, contribuind la conexiunea cu Programul Uniunii Europene „Natura 2000”.

Astfel, prin proiectul de lege se introduc noțiuni noi și se stabilesc atribuții speciale privind crearea Rețelei Emerald pentru autoritatea centrală de mediu și alte instituții relevante, precum și se introduc dispoziții în vederea revizuirii oportunității reintroducerii deliberate în natură sau interzicerii, în caz de necesitate, a speciilor alohtone, pentru a exclude vreun prejudiciu habitatelor naturale în zona lor de răspîndire naturală și florei sălbatice indigene.

Se propune desemnarea Zonelor de interes special pentru conservare prin hotărîre de Guvern, urmare a recunoașterii statutului lor de protecție de către Comitetul Permanent al Convenției Berna pentru conservarea vieții sălbatice și habitatelor naturale din Europa.

De asemenea, a fost introdusă obligativitatea raportării Republicii Moldova către Secretariatul Convenției Berna asupra punerii în aplicare a măsurilor de conservare a speciilor de floră și tipurilor de habitate naturale, menționate în Directiva Habitate.

Prezentul proiect de lege va avea un impact pozitiv important pentru conservarea patrimoniului natural și va contribui la integrarea cerințelor europene și internaționale în domeniul gestionării durabile a ecosistemelor naturale și diversității biologice.

Comisiile permanente ale Parlamentului au prezentat avizele pozitive, pronunțîndu-se pentru examinarea și adoptarea proiectului de lege vizat. Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului a emis un aviz favorabil, conținînd unele propuneri de îmbunătățire a proiectului care vor fi luate în considerare la examinarea proiectului pentru a doua lectură.

Ca urmare a examinării proiectului de lege, Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, cu unanimitatea voturilor

membrilor prezenți la ședință, propune Parlamentului aprobarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.6 din 10.01.2017, în primă lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim.

Nu sînt întrebări. Aici se încheie dezbaterile pe marginea proiectului nr.6 din 10 ianuarie 2017 și vom reveni la procedura de vot, precum am agreat, la ora 14.00.

Dragi colegi,

Revenim la discuțiile pe marginea proiectului nr.49 din 2 martie 2017, un proiect pe care l-am discutat noi săptămîna... la ședința trecută. Dacă vă aduceți aminte, este vorba despre acea scutire de plată a compensării pentru trecerea terenului agricol în teren pentru construcții legat de Mănăstirea de Călugărițe cu hramul în cinstea „Nașterii Maicii Domnului” din orașul Taraclia.

Erau niște chestiuni pe care domnul Mudreac și autorii trebuiau să le clarifice. Se pare că le-au clarificat și de aceea îl rugăm pe domnul Mudreac să... îl invităm la tribuna principală, și în calitate de autor, dar și în calitate de președinte de comisie să ne actualizeze... să ne dea informație actualizată ce ține de informațiile noi obținute și documentele noi obținute.

Domnul Radu Mudreac:

Da, vă mulțumesc, domnule Președinte.

Stimați colegi,

Onorat Parlament,

Într-adevăr, la ședința precedentă au apărut careva întrebări la proiect, anume, una dintre care a fost hotărîrea sau decizia Consiliului orașenesc Taraclia privind scoaterea din circuitul agricol și decizia de atribuire sub teren pentru construcții. Eu o prezint, este așa decizie.

Domnule Președinte,

Doresc să...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc frumos.

Nu cred că eu sînt chiar persoana...

Domnul Radu Mudreac:

... fapt care, dacă e pînă la momentul votării, putem să o dăm Secretariatului să o multiplice, să o repartizeze în sală.

Solicitant a fost domnul deputat Deliu. Eu i-am prezentat-o, dumnealui a luat act de hotărârea Consiliului. Doi. O altă solicitare care a fost, a fost...

Domnul Andrian Candu:

Da, într-adevăr.

Domnule Mudreac,

Cer scuze. Într-adevăr, este decizia Consiliului privind trecerea terenului cu destinație agricolă în destinație pentru construcții.

Am să rog Secretariatul totuși să multiplice aceste materiale și să le repartizeze tuturor colegilor, fiindcă asta a fost una dintre discuții.

Domnule Ganaciuc,

Vă rog frumos, să vă apropiați.

Domnul Radu Mudreac:

O altă solicitare care a venit din partea domnului deputat Reidman – a fost adresarea Mitropoliei față de Parlament cu solicitarea de a face... o prezint și pe asta.

O altă solicitare a fost din partea deputatului Carp, ceea ce ține de... dacă este vreo schiță de proiect asupra construcției. Este, eu i-am prezentat-o anterior domnului Carp. Este schița, Mănăstirea... adică, ca să fie la curent cu tot ceea ce a fost solicitat... care întrebări au apărut în ședința precedentă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult pentru informație.

Vă rugăm frumos să rămîneți la tribuna principală, pentru a răspunde la întrebările care sînt din partea colegilor.

Și o primă intervenție – domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule deputat,

Eu am înțeles că nu numai schiță este, dar și Mănăstirea e construită pe jumătate...

Domnul Radu Mudreac:

Domnule Carp,

Ceea ce ține de construcția Mănăstirii și a documentelor prezentate, într-adevăr, este un început de construcție a Mănăstirii. Eu nu cred că este problema cea mai mare. Situația este asta. Noi trebuie să intervenim și să... cu ceea ce putem ca să le dăm posibilitatea ca construcția să se desfășoare și mai departe.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Se pare că nu mai sînt alte întrebări.

Vă mulțumim, domnule Mudreac și dacă aveți și raportul comisiei și ați putea să ni-l prezentați.

Vă rugăm.

Domnul Radu Mudreac:

Da, domnule Președinte.

Comisia agricultură și industrie alimentară a examinat proiectul de Lege privind scutirea Comunității Religioase Mănăstirea de Călugărițe cu hramul în cinstea „Nașterii Maicii Domnului” din orașul Taraclia de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol a unui teren și comunică următoarele.

Proiectul de lege prevede scutirea Comunității Religioase Mănăstirea de Călugărițe cu hramul în cinstea „Nașterii Maicii Domnului” din orașul Taraclia de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol a unui teren cu suprafața de două hectare, preconizat pentru înălțarea mănăstirii și încăperilor auxiliare.

Terenul cu suprafața de două hectare reprezintă o porțiune a sectorului de teren agricol cu numărul cadastral care e prezentat în raport, repartizat în proprietate privată Comunității Religioase prin decizia Primăriei orașului Taraclia. Restul terenurilor, de aproximativ trei hectare, vor fi folosite de către călugărițe în scopuri agricole.

Ținînd cont de rolul credinței în viața societății, construcția Mănăstirii de Călugărițe cu hramul în cinstea „Nașterii Maicii Domnului” din orașul Taraclia se preconizează de a fi efectuată în mare măsură din contul donațiilor. Un aport deosebit la construcția hramului ar fi și scutirea Comunității Religioase de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol, care se estimează la suma de 2 027 081 lei.

Comisia agricultură și industrie alimentară susține această inițiativă, cu atît mai mult cã inițiativa în cauză este susținută de Primăria orașului Taraclia.

Pe marginea proiectului de lege menționat au parvenit avize de la comisiile permanente, dar și de la Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice și Comisia protecție socială, sănătate și familie propun proiectul de lege spre dezbateri, iar Comisia drepturile omului și relații interetnice și Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, spre examinare și adoptare în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, în avizul său, a propus unele modificări și completări care, împreună cu cele care vor fi expuse de deputați în amendamente și în cadrul ședinței plenare a Parlamentului, vor fi examinate și raportate în cadrul examinării proiectului de lege în a doua lectură.

Reieșind din cele relatate, Comisia agricultură și industrie alimentară propune examinarea și aprobarea proiectului de Lege nr.49 din 02.03.2017 în primă lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa... nici a comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Mudreac.

Încheiem aici dezbaterile la proiectul nr.49 din 2 martie 2017 și vom reveni la procedura de vot, precum am agreat, la ora 14.00.

Și în continuare, dragi colegi,

Vă propun următorul subiect pentru a fi dezbătut – este noua Lege cu privire la Guvern, proiectul de Lege cu privire la Guvern nr.201 din 19 iunie 2017.

Îl rugăm de domnul Ciocan, care este șef al Centrului de Implementare a Reformelor pe lângă Guvernul Republicii Moldova, să ne prezinte acest proiect de lege. **Nr.201 din 19 iunie 2017.**

Poftiți.

Domnul Iurie Ciocan – șef al Centrului de Implementare a Reformelor:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Am onoarea să vă prezint pentru prima lectură proiectul cu nr.201, Legea cu privire la Guvern într-o redacție nouă.

Voi porni de la prevederile Programului de guvernare, aprobat în Parlament, și anume capitolul VII din Programul de guvernare cu genericul „Buna guvernare”, subpunctul 1 prevede că: Guvernul își asumă responsabilitatea pentru realizarea reformei administrației publice centrale, inclusiv prin optimizările instituțiilor administrației publice centrale.

Legea cu privire la Guvern în redacția actuală, Legea nr.64, este una din cele două legi rămase în vigoare, adoptate încă în perioada Uniunii Sovietice, deci Legea cu privire la Guvern a fost adoptată în 1990. Ca principiu ea pare a fi o lege cu un limbaj arhaic, cu business procese învechite, stabilite într-un mod rigid, în unele situații incoerente, ceea ce prezintă un impediment major pentru dezvoltarea modernă a structurilor guvernamentale. Deși această lege a fost de mai multe ori schimbată, în 2002 chiar a fost republicată, totuși, la momentul de față vă prezentăm Legea cu privire la Guvern într-o nouă redacție.

Proiectul dat a trecut, practic, toate procedurile, stabilite de lege: de avizare, de coordonare, de examinare în cadrul ședinței Guvernului. Mai mult decît atît, a fost expertizat de către două grupuri mari de experți internaționali. În cadrul Proiectului „SIGMA” am primit un aviz de susținere a acestui proiect și experții

din cadrul Fondăției GIZ, experți intenționali, experți germani, la fel, au examinat acest proiect și ne-au încurajat să-l promovăm mai departe. Consiliul Național pentru Participare de pe lângă Guvern, la fel, a dezbătut acest proiect.

În cadrul proiectului venim cu divizări clare ale funcțiilor politice și funcțiilor administrative în cadrul activității Guvernului. Miniștrii rămân unicele funcții politice cu cabinetul său, pe când funcționarii publici sînt structurați în ierarhia sa în frunte cu secretari generali ai Guvernului. Se vine cu o delimitare clară, bazată pe business procese moderne a competențelor între Guvern - ministere - Cancelaria de Stat, alte entități subordonate Guvernului și ministerelor.

Este fortificată competența Cancelariei de Stat ca și centru al Guvernului, ca organ de expertiză generală a activității guvernamentale, în primul rînd, în domeniul promovării politicilor publice cu tot setul de instrumente necesare, inclusiv monitorizarea la implementare.

Venim cu propunerea de a exclude funcțiile de viceministru ca funcții politice în cadrul ministerelor. Totodată, consolidăm funcțiile de secretar general de stat, deci care în subordinea sa va avea secretari de stat responsabili de domenii de activitate. Instituirea mai multor secretari de stat va oferi posibilitatea ministrului, Secretarului general de stat să administreze procesele în cadrul ministerelor în cel mai adecvat mod.

Renunțăm la fixarea în lege a structurii rigide a Guvernului. Actuala Lege nr.64 în articolul 24 prevede clar structura, deci lista ministerelor care trebuie să facă parte dintr-un Guvern, noi propunem ca această listă să fie confirmată odată cu votul de învestire a Guvernului în plenul Parlamentului cu votul majorității membrilor în Parlament.

Stabilim o procedură clară privind reorganizarea guvernamentală, deci reorganizarea structurii Guvernului, dacă o asemenea necesitate va apărea pe parcursul mandatului unui Guvern.

Fortificăm principiile de integritate. Deci toate prevederile legale care au fost aprobate în plenul Parlamentului ce țin de integritatea persoanelor deținătoare de funcție de demnitate publică, funcționarilor publici se reflectă astăzi în proiectul de lege ca criterii de bază la preselecția candidaților pentru funcția de membru al Guvernului. Stabilim și prevederi care ar garanta egalitatea de șanse pentru femei și bărbați în cadrul formării structurilor guvernamentale.

O nouă structură vine cu o terminologie juridică ajustată rigorilor zilei. Și, cum am zis, a trecut toată expertizarea, inclusiv internațională.

Aici raportul îl închei și vă stau la dispoziție pentru întrebări.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și începem runda de întrebări-răspunsuri, care, cu siguranță, va fi una foarte încărcată. Și prima intervenție, domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Ciocan,

Evaluarea ... Articolul 16, alineatul (3), vă rog să comentați, evaluarea se efectuează de Parlament. Se are în vedere și comisiile de specialitate sau doar plenul Parlamentului?

Domnul Iurie Ciocan:

Deci procedura examinării în cadrul Parlamentului presupune ... este prevăzută în Regulamentul cu privire la activitatea Parlamentului. Deci procedurile de examinare în Parlament sînt stabilite însuși de Parlament.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos, precizare sau a doua întrebare.

Domnul Iurie Țap:

Bine. Acum n-o să comentez, fiindcă este un răspuns ... pe parcurs o să revin. Doar că, totuși, o să venim pentru lectura a doua cu propunere clară privind evaluarea în comisiile de specialitate. Așa cum se procedează în democrațiile avansate. Și ați vorbit despre acea strategie și îmbunătățirea calității guvernării. Iată de ce am întreat și răspunsul trebuie să fie, de fapt, un pic altul.

Și vă rog să comentați articolul 36, alineatul (4).

Domnul Iurie Ciocan:

Guvernul, la rîndul său, își aprobă Regulamentul de activitate. Deci articolul 36 prevede... la capitolul „Actele Guvernului. Prevederi generale” și anume în cadrul prevederilor generale stabilește că modul de elaborare, examinare și adoptare, emitere a hotărîrilor, ordonanțelor și dispozițiilor Guvernului este stabilit de Guvern în cadrul Regulamentului său de activitate.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Țap,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Precizarea mea ar fi: recent Parlamentul a abrogat două legi și a votat proiectul nr.407, care, de fapt, reglementează, domnule Ciocan, acest lucru.

Și întrebarea mea este: cînd majoritatea parlamentară a avut dreptate, cînd a stabilit că acest lucru se va face în condițiile legii aprobate de Parlament sau dumneavoastră cînd veniți cu această precizare?

Domnul Iurie Ciocan:

Eu pot să vă răspund, regulamentele sînt acte ierarhic structurate sub legi și în cazul dat ele obligatoriu trebuie să corespundă legislației în vigoare. Legea nr.407 în momentul în care va intra în vigoare orice regulament creat va fi obligatoriu corelat la prevederile acestei legi și întregului ansamblu de legi.

Domnul Iurie Țap:

Pentru că dumneavoastră spuneți: modul de elaborare, examinare, adoptare și emitere a hotărîrilor, ordonanțelor și dispozițiilor Guvernului se stabilește de către Guvern. Parlamentul prin lege stabilește, domnule Ciocan. Iată care este precizarea foarte importantă.

Domnule Președinte,

Rog să mă înscrieți pentru luare de cuvînt.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă înregistrez pentru luare de cuvînt, domnule Țap.

Și în continuare, domnule Voronin, vă rog frumos.

Domnul Vladimir Voronin:

Domnule Ciocan,

„Вообще” mata ești un „мужик foarte смелый”.

Domnul Iurie Ciocan:

Am avut învățători buni.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, te-ai bătut într-un centru cosmetologic ca un „sportsmen” adevărat ... săreai peste bare acolo. Ai furat de la noi în 2009 două mandate, de la Partidul Comuniștilor, și n-ai stat la pușcărie pînă acum.

Întrebarea mea constă în aceea, cum mata ai nimerit în conducerea acestei instituții, dacă mata nici o zi n-ai lucrat nici într-un Guvern, nici în calitate de nimeni? De unde mata ai această experiență și acest curaj să raportezi restructurarea la așa serioase întrebări cum este restructurarea Guvernului?

Domnul Iurie Ciocan:

Deci am împuternicirea din numele Primului-ministru să prezint acest proiect în plenul Parlamentului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnul Iurie Ciocan:

Proiect aprobat în ședința Guvernului.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule președinte Voronin,

A doua întrebare sau precizare.

Domnul Vladimir Voronin:

БЕСПОЛЕЗНО.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

În continuare, doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Ciocan,

În ședința Comisiei cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media eu am propus un amendament și insist asupra lui, sper că el se regăsește în avizul comisiei, de a indica și care sînt competențele nu numai ale Prim-ministrului și ale membrilor Guvernului, dar și ale coordonatorului Guvernului.

De vreme ce în fiecare săptămînă domnul Plahotniuc dă indicații ce să facă Guvernul, de ce să nu fie competențele lui indicate în acest proiect de Lege cu privire la Guvern? Aceasta-i prima întrebare.

Și a doua întrebare, domnule Ciocan. Și în Alianța pentru Integrare Europeană nr.1 și în Alianța pentru Integrare nr.2 a fost propunerea ca să fie instituit Corpul de control al Prim-ministrului și Frațiunea Partidului Democrat s-a opus vehement. Ce s-a schimbat, credeți dumneavoastră, în această perioadă, de veniți cu instituirea unui Corp de control pe lîngă Prim-ministru?

Domnul Iurie Ciocan:

Ce ține de prima dumneavoastră întrebare, vă încurajez să faceți un amendament pentru lectura a doua, dacă credeți necesar.

Ce ține de Corpul de control al Primului-ministru,... un asemenea instrumentariu este prevăzut și în actuala Lege cu privire la Guvern.

Deci din punctul nostru de vedere, este un instrument necesar activității exercitate în cadrul guvernării de către Primul-ministru și revin să subliniez că nu s-a introdus în acest proiect de lege pentru prima dată. Există și actualmente în lege asemenea instrument.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim frumos.

Doamnă Ciobanu,

Dacă aveți precizare.

Doamna Maria Ciobanu:

De fapt, nu știu ce-o să puteți dumneavoastră să-mi răspundeți, eu insist că a fost propunerea aceasta și în Alianța AIE-1 și AIE-2. Și atunci Partidul Democrat n-a acceptat. De ce acum se acceptă? Ce s-a schimbat, spuneți-mi, vă rog.

Domnul Iurie Ciocan:

Stimată doamnă deputat,

Eu nu reprezint Partidul Democrat și voința politică a Partidului Democrat.

Este un produs elaborat de către un grup de experți în cadrul Centrului de Implementare a Reformelor. Acest produs a fost expertizat în modul potrivit și, în finalmente, aprobat prin ședința Guvernului, transmis Parlamentului, conform procedurii, spre examinare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Carp.

Vă rugăm, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Domnule Ciocan,

Vă adresez, practic, aceeași întrebare care a fost în comisie. Spuneți-mi, vă rog, avem trei organe permanente de lucru ale Guvernului: avem Cancelaria de Stat, Corpul de control al Primului-ministru și... Cabinetul Primului-ministru.

Mie ceea ce-mi place, totdeauna se încheie fiecare articol cu un alineat: „Modul de organizare și funcționare a Cancelariei de Stat se stabilește de Guvern” sau „Modul de organizare și funcționare a corpului de control de Prim-ministru” și tot Prim-ministrul cu Cabinetul. Deci noi nu putem delimita foarte clar care sînt activitățile sau care este fișa de post a fiecărui angajat din aceste instituții. De ce noi n-am prevăzut deodată?

Și doi. Dacă astăzi Cancelaria de Stat, de fapt, este organul care controlează cum este implementat sau cum este elaborat un act guvernamental ș.a.m.d., de ce avem noi nevoie de acest Corp de control al Primului-ministru? El pentru ce-i, ca un fel de „смотрящий” sau ce-i aici, deci în general, în Guvern?

Domnul Iurie Ciocan:

Nu cunosc noțiunea de „смотрящий”, dar vă spun că acest Corp de control are funcția de a controla implementarea ori de a verifica implementarea hotărîrilor Guvernului Republicii Moldova, dispozițiilor Guvernului și indicațiilor date de Primul-ministru. Implementarea acestora în timp – este una din funcțiile de bază ale Corpului de control care, apropo, cum am zis și astăzi, este în funcțiune o asemenea normă.

Deci vreau să vă atrag atenția la rolul Cancelariei de Stat. Cancelaria de Stat desigur că are și în activitatea sa funcții de control: controlul asupra exercitării și implementării politicilor statului în diferite domenii, coordonarea acestor politici, ... crearea unui climat adecvat pentru realizarea acestor politici, dar faptul că exercită controlul executării, deja vine specificul altei funcții.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carp,

Vă rugăm frumos, precizare.

Poftiți.

Domnul Lilian Carp:

După mine, noi acum încercăm să preluăm o parte din atribuțiile Cancelariei de Stat și creăm o instituție nouă care-i de control. Asta este părerea mea personală. Mai ales la Cabinetul Primului-ministru, aici, în general, nu este clar cu ce se va ocupa șeful Cabinetului sau care este rolul lui, a consilierilor care noi trebuie foarte clar să specificăm, da, să spunem, consultă două, trei, patru, cinci din atribuțiile pe care trebuie să le aibă. Asta-i ceea ce-am vrut să specific.

Acum a doua întrebare. Spuneți-mi, vă rog, aveți aici într-un articol, articolul 29, în ceea ce privește transparența ședințelor Guvernului. Și aveți aici că Primul-ministru decide dacă ședința să fie publică și decide să fie transmise sau să nu fie transmise direct ședințele Guvernului. Prin lege nu este obligat ca aceste ședințe să fie publice? Sau să ne trezim iar acuș cu vreo decizie de Guvern prin care se dau pe ascuns unde nouă, unde patru miliarde se scot din fondul valutar bani ai băncii.

Spuneți-mi, nu este Primul-ministru obligat?

Domnul Iurie Ciocan:

Primul-ministru este în drept să propună Guvernului să organizeze forma de lucru a Guvernului într-o anumită formă.

Legea stabilește procedurile de transparență, dar, totodată, în anumite condiții speciale, și aici se face referință clar care sînt aceste condiții speciale cînd este vorba de probleme de importanță majoră și care conțin secret de stat, Primul-ministru poate solicita ședința să poarte un caracter deschis ... închis, eu cer iertare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Ciocan,

Dumneavoastră de la început ați vorbit despre aceea că noua lege urmează să aducă restructurări în Guvern în sensul micșorării numărului ministerelor și, respectiv, din câte eu înțeleg, urmează să fie făcute remanieri și în aparatele acestor ministere care vor dispărea. *(Gălăgie în sală.)*

Spuneți, vă rog, eu am citit legea, nimic nu se vorbește despre numărul ministerelor, actualmente noi avem 16 ministere. Dumneavoastră spuneți că va fi micșorat numărul lor. Dar legea nu prevede asemenea lucru. Dumneavoastră din ce considerent ați reieșit că, prin adoptarea prezentei legi, va fi micșorat numărul ministerelor?

Domnul Iurie Ciocan:

Eu n-am zis acest lucru. Am zis clar și pot să repet acest lucru: actuala lege, în cazul în care va fi adoptată, va crea premise legale care vor permite, la necesitate, operarea acestor modificări printr-o procedură aparte. Deci procedura nu este descrisă în această lege, decât necesitatea Primului-ministru să fie prezent în Parlament cu o cerere în acest sens, dar fără a menționa în lege numărul ministerelor ori denumirea acestor ministere.

Sigur.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Domnule Bolea,

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Vasile Bolea:

Precizare. Dar poate să existe și așa situație când va veni Primul-ministru și va spune că noi avem nevoie de 22 de ministere?

Domnul Iurie Ciocan:

Poate să existe. Teoretic, poate să existe.

Domnul Vasile Bolea:

La necesitate și atunci cum va reacționa Parlamentul, restul structurilor? Știți, cum se spunea pe timpul Uniunii Sovietice: „Будем плодить бюрократию”.

Domnul Iurie Ciocan:

Stimate domnule deputat,

Legea astăzi prevede dreptul ... adică iertați-mă, proiectul de lege prevede dreptul Primului-ministru de a cere Parlamentului și Parlamentul într-o procedură similară procedurii de investire a Guvernului, prin adoptarea unei hotărâri, cu votul majorității membrilor în Parlament, membrilor aleși în Parlament, deci adoptă o hotărâre privind noua structură a Guvernului.

În cazul dat, Primul-ministru cînd se va prezenta în forul Parlamentului cu asemenea solicitare, va avea deja tot dosarul pregătit, toată temeinicia. Cererea, evident, sub aspect teoretic, poate fi cît în creșterea numărului, cît în descreșterea numărului.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, vă rugăm frumos, domnule Bolea.

Domnul Vasile Bolea:

Domnule Ciocan,

Eu am citit articolele 72 și 107 din Constituție care prevăd că organizarea și funcționarea Guvernului se reglementează prin lege organică, iar ministerele traduc în viață, în temeiul legii, politica Guvernului. (*Voce nedeslușită din sală.*)

În același timp, în proiect dumneavoastră spuneți că ministerele urmează să fie instituite, la cererea candidatului la funcția de Prim-ministru, în baza unei hotărîri de Parlament, pe cînd Constituția prevede că aceste ministere urmează a fi create în baza legii. Și, respectiv, eu văd logica următoare: că în acest proiect de lege trebuie din start să fie enumerate acele ministere care vor alcătui întregul Guvern.

Dumneavoastră propuneți s-o facem prin hotărîre de Parlament, astfel să încălcăm Constituția Republicii Moldova.

Și a doua subîntrebare: cum vedeți acest mecanism pe care dumneavoastră îl propuneți? Va veni Președintele țării, se va consulta cu fracțiunile, va propune candidatura la funcția de Prim-ministru? Acest candidat va veni, în primul rînd, va trebui să ceară de la Parlament ca să voteze structura Guvernului și după aia să vină cu acele persoane în calitate de miniștri, că noi nu vom putea să investim Guvernul fără a ști numărul de ministere și cum ele se vor numi. Așa este logic.

Dumneavoastră cum propuneți? Eu, cel puțin, asta am citit.

În primul rînd, disonanță cu Constituția Republicii Moldova.

Și în al doilea rînd, nu este clar acel mecanism pe care dumneavoastră îl propuneți.

Domnul Iurie Ciocan:

Deci noi credem că acest proiect de lege nu încalcă Constituția. Ba, din contra, în totul o respectă. Așa cum spune Constituția: activitatea Guvernului este reglementată prin lege și venim cu un proiect de lege în acest sens privind reglementarea activității Guvernului.

Totodată, Constituția expres menționează că ministerele implementează prevederile prevăzute în lege. Odată cu investirea Guvernului, prin hotărîrea aprobată se aprobă atît lista ministerelor și instituțiilor care fac parte din organigrama Guvernului, cît și persoanele care se propun să conducă aceste ministere în funcția de ministru, deci fără a modifica Legea cu privire la Guvern,

prin aprobarea unei hotărâri, așa cum s-a făcut în acest plen al Parlamentului cu toate Guvernele anterioare existente în Republica Moldova.

Domnul Andrian Candu:

Dacă îmi permiteți să fac o mică intervenție, că se pare că există o neînțelegere. Investiția Guvernului prevăzută de articolul 8 din proiectul de lege este o procedură când se vorbește despre candidatul la funcția de Prim-ministru și toată procedura pe care noi am trecut-o de foarte multe ori în acest Parlament cu formarea altor Guverne.

Dar schimbarea sau dreptul Primului-ministru deja să solicite Parlamentului în perioada exercitării mandatului modificarea listei ministerelor asta e altceva, prevăzut de alineatul (4) din articolul 10.

Vă rog frumos, domnule Bolea, poftiți.

Domnul Vasile Bolea:

Ultima precizare. În cazul respectiv noi vorbim despre stabilitatea actului de guvernare și atunci când reieșind dintr-o conjunctură politică creată la moment vom da posibilitate Primului-ministru să vină cu diferite organigrame: astăzi vreau 10 ministere, mâine o să vreau 16, dar poimîine – 22 și din nou de la 22 o să coborîm la 5 ministere.

Prin asemenea proceduri, părerea mea, că se atentează sau, mă rog, nu este respectată acea stabilitate a actului de guvernare.

Dacă noi vrem acel act de guvernare să fie stabil, trebuie aceste structuri să le prevedem în lege și dacă ceva nu ne convine, să modificăm legea, deoarece în ierarhia actelor normative este net...

Domnul Iurie Ciocan:

Deci noi ne-am expus în limita proiectului.

Rugăm să susțineți proiectul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Dudoglo.

Domnul Nicolai Dudoglo:

Господин Чокан,

скажите, пожалуйста, в проекте закона не учитывается, что башкан является членом Правительства. С чем это связано?

Domnul Iurie Ciocan:

Nu este adevărat. Deci este menționat expres că din Guvern ... la articolul 10, dacă o să vă uitați, din proiectul de lege, structura Guvernului, deci Guvernul este alcătuit din și la ... la articolul 1 litera e) – alți membri stabiliți prin lege organică. Și dacă urmărim Legea cu privire la statutul special al autonomiei

Găgăuzia, este expres menționat în articolul 14 alineatul (4) – Bașcanul ales al Unității Teritorial Administrative Găgăuzia este din oficiu membru al Guvernului.

Din punctul nostru de vedere, dacă ne uităm sub aspect legislativ, Legea cu privire la statutul special al Unității Teritorial Administrative Găgăuzia poate fi modificată cu 3/5 din voturi, Legea cu privire la Guvern se modifică cu o simplă majoritate a membrilor aleși în Parlament.

Respectiv, garanția de membru al Guvernului din oficiu, dată de Legea cu privire la statutul special, este o garanție mult mai mare decât înscrierea în Legea Guvernului mot-a-mot că doamna ori domnul Bașcan sînt membri ai Guvernului.

Noi am stabilit că cei cărora dreptul de a fi membru al Guvernului este garantat prin lege organică automat, din oficiu sînt membri ai Guvernului.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, doamna Bodnarenco

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Domnule Ciocan,

Articolul 43 punctul 2 – în cazul în care este necesară întreprinderea unor măsuri urgente, Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Parlamentului asupra unui proiect și mai departe după text.

Spuneți, vă rog, în cazul în care este necesară ... cui și cînd Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Parlamentului?

Domnul Iurie Ciocan:

Angajarea răspunderii este chestiune de oportunitate politică care este decisă de către Guvern atunci cînd crede necesar acest lucru.

Articolul menționează clar că procedura în cazul în care este necesară întreprinderea unor măsuri urgente, Guvernul își poate angaja răspunderea în fața Parlamentului. Gradul de urgență îl decide Guvernul.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Bodnarenco,

Vă rugăm frumos, precizare sau a doua întrebare.

Doamna Elena Bodnarenco:

Înseamnă că Guvernul nu reușește în timpul preconizat de legislația Republicii Moldova să pregătească Legea bugetului de stat și vine în Parlament în luna martie, Guvernul decide că abia acum este necesar și Guvernul își asumă răspunderea, da.

Domnul Iurie Ciocan:

Deci unul din instrumentele controlului parlamentar asupra guvernării este și cenzurarea unor asemenea asumări de răspundere. Dacă Parlamentul va decide să vină cu o moțiune de cenzură – o poate face.

Deci există controlul parlamentar la acest subiect.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog frumos, a doua întrebare.

Poftiți.

Doamna Elena Bodnarenco:

Da. А тогда когда переложить кражу миллиарда на плечи граждан asta tot e subiectul Guvernului, da?

Clar. Nu aveți răspuns.

Domnul Iurie Ciocan:

Deci eu nu sînt specialist în problemele miliardelor. Nu vă supărați.

Doamna Elena Bodnarenco:

Надо было, чтобы пришли специалисты сюда отвечать.

Întrebarea a doua. Articolul 20 – incompatibilități – litera b), cu activitatea ... adică funcția de membru al Guvernului este incompatibilă cu activitatea de antreprenoriat desfășurată personal. În cazul în care membrul Guvernului transferă întreprinderea sa către soție ori către copii, atunci se poate, da?

Domnul Iurie Ciocan:

În momentul în care se respectă legislația cu privire la conflictul de interese, noi nu vedem de ce nu ar face acest lucru. Deci drepturile sînt garantate prin Constituție, doar că trebuie administrate în modul stabilit de lege.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Bodnarenco,

Vă rog frumos, dacă aveți precizare.

Doamna Elena Bodnarenco:

Am o precizare. De aceea noi și avem atîtea exemple cînd tenderile sînt organizate în favoarea firmelor care sînt conduse de rudele miniștrilor ș.a.m.d.

Domnul Iurie Ciocan:

Deci mai degrabă aici ar putea, cred că, organele procuraturii să vă răspundă. E vorba de cazuri penale. Nu ține de Legea cu privire la Guvern propriu-zisă.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Boțan.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Întrebarea – de ce în conținutul proiectului nu se prevede o listă exhaustivă a ministerelor și de ce scopul care a fost discutat în societate privind optimizarea activității și reducerea numărului de ministere, a fost deja adresată și răspunsul dumneavoastră îmi este clar, deși consider că acest scop trebuie expres prevăzut.

De aceea o să adresez a doua întrebare. În varianta nouă a legii ați omis modificările introduse prin Legea nr.71 din 14 aprilie 2017 ... 2016. Acestea se refereau în special la introducerea principiului egalității de gen în activitatea Guvernului, la stabilirea drept direcție prioritară în activitatea Guvernului a asigurării integrării principiului egalității de șanse dintre femei și bărbați în actele normative și documentele de politici, de asemenea, respectarea unei cote minime de 40 la sută din ... de reprezentare a ambelor sexe la desemnarea și aprobarea listei nominale a membrilor Guvernului.

Considerați că Legea nr.71 adoptată de Parlament este una proastă sau nu vă plac femeile în Guvern sub aspectul activității lor?

Domnul Iurie Ciocan:

Nici într-un caz. Mai mult decât atât, noi în proiectul de lege stabilim că la formarea structurilor guvernamentale vor fi respectate prevederile stabilite în Legea nr.71.

Ce ține de structura Guvernului... Noi venim cu respectarea acestor norme, domnule președinte Boțan, în acest caz. Totodată, ce ține de structura Guvernului, noi credem, și această practică și-a demonstrat viabilitatea în destul de multe state membre ale Uniunii Europene, când stabilirea structurii Guvernului se face prin votul de învestire a Guvernului și nu prin lege, oferind o garanție de stabilitate mai largă... mai mare legii.

Noi am avut situații în Republica Moldova, când pe parcursul unui an au fost învestite trei Guverne, de fiecare dată s-a umblat la modificarea legii.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Ciocan,

Dați citire, probabil alineatului (3), propunerea de la articolul 10, unde se vorbește clar despre egalitatea de șanse și respectarea legii ce ține de asigurarea egalității de șanse.

Domnul Iurie Ciocan:

Domnule Președinte,

Am răspuns la această întrebare în cadrul comisiei, se cunoaște răspunsul, dar sigur că pot să dau citire, dacă este nevoie.

„Lista Guvernului, prezentată Parlamentului de candidatul pentru funcția de Prim-ministru în vederea obținerii votului de încredere, include lista candidaților la funcția de membru al Guvernului și lista ministerelor. La elaborarea listei candidaților la funcția de membru al Guvernului, candidatul la funcția de Prim-ministru urmează să țină cont de legislația în domeniul asigurării egalității de șanse între femei și bărbați, corelate cu criteriile de profesionalism și de merit”.

Dar, la comisie am răspuns la această întrebare.

Domnul Andrian Candu:

Da, dar și în plen să mai discutăm, dacă este cazul, că ne privește o țară întreagă.

Domnule Boțan,

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Totuși, în legea prin care s-a modificat Legea Guvernului era clar prevăzută o cotă minimă, în legea actuală nu este o asemenea cotă. Nu o considerați oportună?

Domnul Iurie Ciocan:

Deci noi facem referință la legislația în domeniu și legislația în domeniu este anume Legea nr.71 care prevede toate cotele. Dacă vom intra în detalieri la fiecare articol, riscăm să avem o lege mai puțin practicabilă și aplicabilă. Noi avem un ansamblu de norme de drept care trebuie aplicate ca atare.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

În continuare, doamna Domentii.

Dar putem să revenim la doamna Domentii.

Domnule Pistrinciuc.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Doamna Domentii poate să nu se supere. Cum facem?

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rugăm frumos.

Doamnă Domentî,

Poftiți.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Ciocan,

Am la dumneavoastră cîteva întrebări. Prima întrebarea ar ține de același Corp de control al Prim-ministrului despre care au mai întreat azi colegii noștri.

Să înțelegem că membrii acestui Corp de control vor fi funcționari publici, nu? Pentru că doar funcționarii din Cabinetul Primului-ministru nu sînt funcționari publici, ceilalți sînt funcționari publici, care, de fapt, au și garanții de a continua activitatea odată cu venirea altui Guvern, altui Prim-ministru ș.a.m.d. și trebuie să fie angajați pe criterii profesionale.

Totodată, mă uit că ați stabilit că modul de organizare și funcționare a Corpului de control al Primului-ministru se stabilește însuși de Prim-ministru. Adică, orișice Prim-ministru, odată ce vine în funcție, poate să schimbe acest mod de organizare, de funcționare a Corpului de control și să elibereze aceste persoane. Mai mult, Corpul de control este, la fel, numit de un șef, eliberat și numit în funcție de Prim-ministru, ceea ce mi se pare că chiar are o conotație politică așa foarte puternică și este departe de criteriile stabilite pentru un funcționar public și cu selecție pe criterii de profesionalism.

Totodată, Cabinetul Primului-ministru, pe care îl reflectați în articolul 33 modul de organizare și funcționare a Cabinetului Primului-ministru – care știm că se stabilește în bază de încredere – se stabilește de Guvern. Deci aici modul de organizare se stabilește de Guvern, atunci cînd chiar ține de o relație de încredere cu Prim-ministrul, acolo unde e vorba de funcționari publici, de criterii de profesionalism, parte a Cancelariei de Stat, acolo doar Prim-ministrul stabilește modul de funcționare, îi numește, îi eliberează din funcție și nu avem nici o continuitate în procesul de control pe care doriți să-l instituiți.

Domnul Iurie Ciocan:

Noi credem că are și vin cu următoarele argumente. Normele date citire de dumneavoastră stabilesc dreptul Primului-ministru într-un caz, și în al doilea caz, dreptul Guvernului de a stabili cadrul general de activitate a acestor entități, fie că e vorba de Cabinetul Primului-ministru, fie că e vorba de Corpul de control: cîți oameni să fie angajați, cum își exercită ei activitatea, în ce condiții, care este regulamentul lor de activitate, care este fișa postului și aria de responsabilități. Pe cînd angajarea, care dumneavoastră ați atras-o aici, din punctul nostru de vedere, nu la momentul care trebuie, pentru că dumneavoastră vorbind de angajare, ați stabilit clar – unii sînt demnitari, se angajează pe principiul încrederii în bază generală, încrederii personale, și-și duc mandatul odată cu demnitarul și alții, avînd statut de funcționar public, iarăși, sînt angajați în modul stabilit de lege. Noi nu mai scriem această... prevedere să o repetăm încă o dată în lege. Noi stabilim că

Prim-ministrul poate să creeze un cadru adecvat activității Corpului de control, stabilind câte persoane activează acolo, care sînt competențele lor, care sînt fișele postului ale acestor angajați. Și același lucru la nivel de Guvern pentru Cabinet – cîți consilieri, pe care domenii, cum sînt numiți în funcție, prin hotărîre, prin alte situații.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamnă Domentî,

Vă rugăm frumos, a doua întrebare sau precizare, dacă aveți?

Doamna Oxana Domentî:

Aici scrie foarte clar că Primul-ministru numește și eliberează din funcție reprezentanții acestui Corp de control. Nici un concurs nu este menționat aici, alte criterii nu-s, ceea ce este foarte clar că Prim-ministrul este cel care numește și eliberează persoana, tot el face...

Domnul Iurie Ciocan:

... în baza legislației în vigoare.

Doamna Oxana Domentî:

... regulamentul de organizare, ceea ce mi se pare că va fi un act subiectiv și trebuie de regîndit. Posibil că aceasta, la fel, trebuie să fie funcția Guvernului, modul de organizare să fie stabilit de către Guvern și nu de Primul-ministru, pentru că vine în contradicție cu... Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, dacă doriți să asigurați o continuitate.

O altă întrebare, pe care vreau să v-o pun, ține de procedura de executare a funcțiilor de ministru, în cazul în care este declarată vacanța acestei funcții. Aici scrie că: „În caz de vacanță a funcției de ministru, atribuțiile acestuia sînt executate, pînă la numirea unui alt ministru, de un viceprim-ministru sau de un alt ministru.” Ceea ce mi se pare un lucru cu... ar putea să aibă un impact negativ asupra actului de guvernare. Cum vă închipuiți dumneavoastră un viceprim-ministru... nu știu, nici nu știu care ar fi specializarea aceluia Prim-ministru ca să fie responsabil de apărare, spre exemplu. Cel de economie – să fie și ministru de apărare sau... și un vicepremier mai general pe social nu poate să răspundă de un domeniu foarte îngust de sănătate ș.a.m.d. Deci aici riscăm să avem decizii neprofesioniste, inclusiv politice. Poate ar trebui o altă formulă? Deci cum explicați dumneavoastră prevederea?

Domnul Iurie Ciocan:

Deci noi, de la bun început, am menționat că acest proiect de lege vine cu divizarea funcțiilor în cele politice și cele administrative. Prim-ministrul, prim-viceprim-ministrul, viceprim-miniștrii, miniștrii fac parte din categoria de funcții politice. În cazul dat, dacă, de exemplu, o persoană va fi numită viceprim-ministru pe un anumit domeniu, nu există criteriu obligatoriu ca dînsul să

fie cu grad de doctor în științe în domeniul dat ori să aibă facultatea absolvită în domeniul dat, dînsul este un politician căruia i se delegă administrarea unui domeniu.

Noi am stabilit procedura de înlocuire a unor miniștri, pentru că astăzi, de exemplu, dreptul de vot în ședința de Guvern îl are doar ministrul, conform legislației în vigoare, pentru că dînsul este membru în Guvern. Noi stabilim clar procedura de înlocuire a ministrului prin delegarea dreptului de vot unui alt ministru, la cererea și la dispoziția Primului-ministru. Deci o practică general europeană și, apropo, salutată atît de experții SIGMA, cît și de experții GIZ prin delegarea dreptului de vot în cadrul ședinței.

Domnul Andrian Candu:

Doamnă Domentî,

Vă rugăm frumos, ultima precizare, poftiți.

Doamna Oxana Domentî:

Da, posibil că este o practică răspîndită europeană, dar eu cred că este pentru țări mai dezvoltate și cu democrații mai dezvoltate și este prea devreme pentru Republica Moldova să aplice acest mecanism.

Vreau să vă întreb totuși o subîntrebare așa micuță – cît a costat acest proiect? Pentru că ați numit de atîtea ori că acest proiect a fost expertizat cu foarte mulți experți din străinătate, a fost un proiect special pentru elaborarea acestui proiect, în cadrul unei reforme? Deci care au fost cheltuielile Guvernului cu privire la elaborarea acestui proiect de lege?

Domnul Iurie Ciocan:

Centrul de Implementare a Reformelor este susținut în cadrul activității sale de către un proiect finanțat de către Fundația germană „GIS”. Dînșii ne-au oferit posibilitatea să beneficiem de experți internaționali care ne susțin pe noi, experți germani. Pe de-o parte, dînșii ne-au oferit expertiză, Guvernul nu a suportat cheltuieli la acest capitol.

Expertiza „SIGMA” a venit din oficiu la solicitarea scrisă, emisă din partea Centrului de Implementare a Reformelor. Din oficiul „SIGMA” am primit această expertiză, iarăși fără a genera careva costuri.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Pistrinciuc.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Mulțumesc mult.

Știți, subiectul reformei structurii Guvernului este, probabil, unicul subiect, noi am urmărit atent, asupra căruia se putea conveni, inclusiv, aș spune, consens. Eu nu am văzut nici un partid din Parlament, atunci cînd se discuta, care să

conteste necesitatea de a reforma structura Guvernului. Și noi chiar așteptam cu nerăbdare ca să discutăm, să avem dezbateri pline cu argumente, cu cifre, costuri, cost-eficiență asupra structurii acesteia.

... Trebuie să recunoaștem că ați fost foarte ingenioși și ați introdus în această lege ați scos structura Guvernului, delegînd dreptul Primului-ministru, de acord, legal de a modifica această structură de cîte ori ... aici, în Parlament, de acord, de cîte ori este necesar.

Însă aici sînt cîteva probleme nu atît legale, cît de logică politică. În primul rînd, se afectează și cadrul strategic, fiecare domeniu se conduce de strategii sectoriale pe fiecare domeniu și cadrul instituțional contează foarte mult. Se afectează, inclusiv ... sau, să spunem, se pune în necunoaștere, nimeni n-o să știe, o să fie ca nebuloasă, ce structură are Guvernul? Noi avem foarte multe proiecte Twinning la nivel de ministere, departamente, agenții, donatorii își planifică proiectele de dezvoltare instituțională, iarăși nimeni nu știe care ar putea să fie structura acestui Guvern.

Nimeni nu spune că el nu trebuie modificat, trebuie de micșorat, însă faptul că este omisă din articolul 10 structura nemijlocită a Guvernului asta afectează la nivel operațional și implementarea cadrului de politici strategice care există.

Cel mai important, nimeni n-o să cunoască de cîte ori are dreptul un Prim-ministru să vină aici, în Parlament, să modifice structura Guvernului. Și în cele din urmă are nevoie oare ...

Domnul Andrian Candu:

Cer scuze. Continuați.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Are nevoie Guvernul de ... și așa planează foarte multe obiecții că totul este netransparent, are Guvernul încă un drept de acesta exclusiv, încă o dată, legal, poate fi constituțional, de a schimba structura ori de cîte ori vrea, afectînd într-un fel și credibilitatea, și transparența.

Deci întrebarea este: nu considerați că asta afectează cadrul strategic de politici ale diferitor domenii cînd nu este inclusă expres structura Guvernului, care trebuie să fie aici s-o vadă toți, s-o vadă partenerii, cetățenii, noi trebuie s-o vedem?

Înțeleg, eu anticipez răspunsul că o să spuneți că o să vină atunci cînd o să fie noul Prim-ministru sau vechiul Prim-ministru, nu știu cum o să fie, dar, totuși, este o lege a Guvernului, aici trebuie să fie clar schema de subordine, structura Guvernului, ca să-și planifice activitățile funcționarii, șefii departamentelor, donatorii, în baza acestei structuri.

Domnul Iurie Ciocan:

Stimate domnule deputat,

Doar am să vă atrag atenția la un mic detaliu din punctul nostru de vedere foarte important, Guvernul propune modificarea, are dreptul să propună modificarea structurii Guvernului ori candidatul la funcția de Prim-ministru are dreptul să propună o structură a Guvernului și Parlamentul, prin votul majorității membrilor săi aleși, aprobă. Deci să zicem că Guvernul va decide nu ține, Guvernul va propune.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Domnule Pistrinciuc,

Vă rugăm frumos, precizare sau a doua întrebare.

Domnul Vadim Pistrinciuc:

Cît de diversă este guvernarea acum, vă dați seama că linia o să fie foarte repede. Suferă foarte mult actul de transparență și eu nu înțeleg, de ce, politic vorbind, Partidul Democrat se teme să vină în Parlament cu o structură să o pună aici în lege? Fiindcă, încă o dată, n-am văzut nici un partid din Parlament să se opună ideii reformării Guvernului. Deci asta, mă rog, nu este la dumneavoastră. Ați spus că nu vreți să comentați subiecte politice.

Dar fac o paralelă, noi la comisie am avut audieri pe Codul muncii, în care trebuie să aplicăm niște directive europene cu referință la informarea angajatorului, inclusiv în întreprinderile mici de 1, 2, 3 angajați... angajaților, da, angajatorul trebuie să-și informeze angajații despre eventualele restructurări ale întreprinderii, profituri, închideri ș.a.m.d.

Deci un angajator al unei brutării trebuie să-și informeze angajații din timp, cel puțin o dată în an, despre schimbările întreprinderii lui mici, dar Guvernul nu trebuie să informeze, decît în momentul cînd o să vrea să fie.

Deci eu cred că suferă mult aspectul acesta de transparență și el ar trebui să fie, plus la care mai adăugăm și opționalitatea transmisiilor în direct, care, da, a fost tot timpul un subiect. Și noi vă recomandăm, poate pînă în lectura a doua, să adăugăm această structură și să avem o dezbatere plină aici, în Parlament, mai ales că toate partidele sînt pentru reforma Guvernului, fiindcă altfel iarăși rămîne o carte ascunsă în mîinile Guvernului. Într-o vineri poate să vină Primul-ministru, hop-hop, repejor, s-a votat noua structură și noi stăm și ne uităm. Partenerii tot au acorduri de încheiat cu ministerele, au de investit în dezvoltarea instituțională a lor.

Domnul Iurie Ciocan:

Dumneavoastră foarte subtil ați adiat Codul muncii. Deci orice acțiuni de reformare, inclusiv a Guvernului, țin cont și vor ține cont atît de garanțiile date de Codul muncii. Pentru că nici o reformă ... ori raportul angajatul și angajatorul,

angajatorul și angajatul nu se întâmplă peste noapte. Deci orice acțiune de restructurare astăzi în legi are stabilite procedurile și consecințele sale.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnule Ciocan,

Cred că o să fiți de acord cu mine că o reformă presupune, în primul rând, o schimbare în bine sau îmbunătățire la ceva. Părerea mea este că noi astăzi asistăm la o transfigurare sau la o schimbare a ambalajului, dacă doriți, nu este o schimbare conceptuală, care să vină cu o abordare regeneratoare în funcționalitatea executivului.

Întrebarea care o să urmeze ține de următoarele, părerea mea că adoptarea acestei noi legi trebuie să ducă în mod inevitabil la demisia Guvernului, întrucât se schimbă actorii și regulile de joc pentru ce și-a dat Parlamentul votul la investire. Vreau să vă amintesc că votul a fost dat pentru întreaga listă a Guvernului, adică inclusiv pentru fiecare ministru în parte. După reformă, dacă facem un exercițiu de imaginație spre viitor, ne vom pomeni în situația în care unii miniștri vor conduce domenii pentru care nu au primit votul de încredere al Parlamentului și poate nici nu au șanse să-l primească, pentru că nu țin de competența lor aceste domenii. Astfel, acest vot trebuie exprimat din nou. Care este părerea dumneavoastră, adoptarea acestei legi presupune demisia Guvernului sau nu?

Domnul Iurie Ciocan:

Absolut sigur că nu presupune și o să explic de ce. Odată cu propunerea venită din partea Primului-ministru în plenul Parlamentului privind noua structură, candidatul la funcția de Prim-ministru va prezenta structura în viziunea lui, așa cum o vede, și cu persoanele care urmează să conducă din cadrul existent, care au primit votul de încredere, care au depus jurământul în fața Președintelui, și merge doar o restructurare a Guvernului și nu investirea propriu-zisă a noului Guvern. Acest lucru se vede în proiectul propus spre hotărâre în cazul modificărilor structurii. Dar astăzi, vă atrag atenția, noi nu discutăm modificarea structurii, noi discutăm proiectul de lege.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Deliu,

Vă rog frumos, continuați.

Poftim, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Tudor Deliu:

Eu la proiectul de lege și mă refer. Eu nu vreau să discut despre structură, fiindcă au făcut-o colegii mei, însă, dacă citim în nota informativă, ministerele se vor reduce și, respectiv, să ne axăm pe Ministerul Economiei, el devine un hegemon, unde în acest minister vor fi incluse numai nu știu ce.

Interesant, ministrul care va conduce are votul Parlamentului la învestire pentru aceste competențe?

Deoarece atunci când a fost învestit acest ministru, a fost învestit pentru altceva, iată care este problema. De aceea eu cred că, totuși, adoptarea acestei legi trebuie să ducă, în mod obligatoriu, la demisia Guvernului.

Și următoarea întrebare. În articolul 10 „Structura și lista Guvernului” care eu cred că această denumire a articolului ar trebui să fie modificată, că nu e vorba de o structură, deci enumerați din ce este alcătuit Guvernul: Prim-ministrul, prim-vice-ministrul ș.a.m.d. Mai apoi în alineatul (2) indicați că persoanele indicate în alineatul (1) litera e) devin membri ai Guvernului, de drept. Eu știu la cine vă referiți.

Însă persoană ce înseamnă? Identificarea unei persoane se face prin nume și prenume. Noi nu avem aici nici o persoană, avem enumerate niște funcții sau niște titulari. Poate că nu persoanele indicate, dar titularii funcțiilor indicate sau poate subiecții indicați, fiindcă membrii stabiliți prin lege organică, asta nu sînt persoane. Persoana este numele și prenumele ei. Care este părerea dumneavoastră, ar trebui de intervenit aici sau nu?

Domnul Iurie Ciocan:

Este o normă constituțională în acest sens care stabilește exact așa cum e scris în proiectul de lege, ceea ce pot să vă răspund acum, pînă la lectura a doua. În cazul în care trecem de prima lectură, vom examina suplimentar acest subiect.

Mulțumesc. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Casian.

Domnul Ion Casian:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Proiectul în cauză pe care-l dezbatem acum modifică esențial conceptul de organizare și funcționare a Guvernului. Eu așa privesc lucrurile. Și aici introduceți un element nou care nu este în prezenta lege, anume faptul că se exclude enumerarea expresă și exhaustivă a ministerelor și îi acordă Primului-ministru dreptul de a modifica lista ministerelor printr-o procedură mai simplificată, dar noi nu cunoaștem această procedură.

Și eu cred că dacă noi vorbim de activitatea Guvernului, de anumite proceduri în activitatea Guvernului, această procedură ar trebui să fie prevăzută în lege.

Cum dumneavoastră gândiți, urmează să fie prevăzută expres în lege această procedură, dacă ea este? Și felul când vine Primul-ministru, deci vine de la sine în momentul când este investit Guvernul sau pe parcursul exercitării mandatului pentru care a fost investit? Aceasta are o importanță foarte și foarte mare, ca să fie claritate aici, fiindcă trezește suspiciuni, trezește întrebări și trebuie să prevedem. Plus la aceasta, nu vine Prim-ministrul cu inițiativa sa sau vine prin Hotărâre de Guvern? Iată care, după părerea dumneavoastră, ar fi aceste proceduri și dacă urmează această procedură să fie prevăzută expres în lege?

Mulțumesc.

Domnul Iurie Ciocan:

Sigur că trebuie să fie prevăzută expres în lege și este prevăzută expres în lege.

Dacă aveți proiectul în față, în articolul 10 alineatul (4) este expres descrisă procedura dată: „Prim-ministrul are dreptul să solicite Parlamentului, în perioada exercitării mandatului său, modificarea listei ministerelor în cazul necesității, construirii, reorganizării sau... constituirii, reorganizării sau dizolvării acestora” și în continuare după text. Parlamentul decide asupra solicitării Primului-ministru, prin adoptarea unei hotărâri.

E bine că dumneavoastră vedeți că noi venim, totuși, cu o lege, cu o concepție nouă, pentru că predecesorul dumneavoastră la microfon zicea că e doar o anvelopă.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Casian,

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Ion Casian:

Da, precizare. Ceea ce este prevăzut aici în alineatul (4) articolul 10, el nu este pe deplin. Eu, iată, citesc și din nota informativă la dumneavoastră aici care este că vorbiți despre această procedură, dar această procedură nu este destul de clară când... prin hotărâre de Guvern sau vine Primul-ministru... De ce noi evităm de a da acest drept Guvernului să decidă? Să fie o hotărâre de Guvern prin care s-a decis și să vină în fața Parlamentului să solicite, iată, această listă sau alta, să micșorăm sau să majorăm ș.a.m.d.

De aici nu este clar.

Mulțumesc.

Domnul Iurie Ciocan:

Eu vă propun să revenim un pic la procedura de investire. Deci se investește, în primul rînd, se determină persoana candidat la funcția de Prim-ministru.

Ulterior această persoană, consultînd fracțiunile parlamentare, vine cu propuneri privind structura și persoanele care vor ocupa funcții de miniștri. Respectiv, aceeași procedură pe instrument de egalitate de arme, Primul-ministru, în momentul în care va decide că are nevoie de modificarea acestui instrumentariu în realizarea sarcinii de guvernare delegată de către Parlament, poate veni în aceleași condiții, să ceară modificarea acesteia.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Mitriuc.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Întrebarea mea o să fie în felul următor: в пояснительной записке указано, что при разработке проекта было изучено соответствующее законодательство ряда стран.

А подскажите, какое из изученных законодательств предусматривает единоначалие премьер-министра по всем полномочиям правительства?

Domnul Iurie Ciocan:

Vă rog frumos, dacă puteți să repetați întrebarea. Nu-mi este clar ce anume?

Deci noi nu am plagiat nici o lege din nici într-o țară. Noi am studiat experiența internațională, am încercat să identificăm mecanisme care să fie funcționale în Republica Moldova și le-am transpus în proiectul de lege.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

Да. Я так понимаю, что вы взяли самое лучшее от всех стран...

Domnul Iurie Ciocan:

Deci noi nu am plagiat nici un model. Noi am mers pe crearea unui model adecvat situației din Republica Moldova care ar asigura și o perspectivă în continuare, să dea Dumnezeu încă pe 25 de ani, așa cum am muncit.

Domnul Ghenadi Mitriuc:

В пояснительных записках вы указывали, что вы смотрели, как на сегодняшний день функционирует закон в других странах.

Хочу отметить, что в основном в демократических системах управления создана система принятия решений коллегиально. «Кабинет министров решает» – такая фраза звучит, например, в латвийском законодательстве или вот, например, в румынском, аналогичном нашему. В законе говорится о правительстве, которое осуществляет иерархический

контроль над министерствами, и так далее. Правительство, господа авторы, а не премьер-министр. (*Rumoare în sală.*)

То, что вы предлагаете, реализовано в странах с диктаторскими формами правления. В этих странах тоже для маскировки есть парламенты, которые якобы осуществляют контроль. У нас в стране создается прецедент для сосредоточения власти у одного олигарха не только *de facto*, а уже и *de jure*.

Сначала парламентское большинство дает полномочия старшему из депутатов напрямую управлять исполнительной властью, а сейчас предлагает, чтобы глава правительства самолично распоряжался всем в стране. Ведь если кто-то когда-либо из министров не согласен будет с премьер-министром, практически самолично он может его отстранить.

Господа, а как же система сдержек и противовесов, или, как вы любите это преподносить все время...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Puneți întrebare sau aveți declarație?

Domnul Iurie Ciocan:

Eu nu...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnul Iurie Ciocan:

Din păcate, nu am sesizat care-i întrebarea.

V-am auzit, dar...

Domnul Andrian Candu:

Nimeni n-a sesizat, domnule Ciocan.

Nu vă faceți griji.

Domnul Leancă, în continuare.

Vă rugăm frumos.

Domnul Iurie Leancă:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Ciocan,

O întrebare pe rolul Guvernului. Și la articolul 2, și la articolul 6 se spune că Guvernul asigură realizarea politicii interne și externe a statului. „A asigura” asta e ... a crea condiții ca alții să realizeze politica externă și politica internă.

Din punctul meu de vedere, Guvernul este responsabil sau realizează politica externă și internă.

Nu credeți că ar trebui să formulăm mult mai precis acest lucru?

Domnul Iurie Ciocan:

Pentru lectura a doua vom ține cont.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă rog frumos, a doua întrebare, domnule Leancă.

Domnul Iurie Leancă:

Și a doua întrebare. Ați pomenit și dumneavoastră că substituiți conceptul sau funcția de „viceministru” cu „secretar de stat”. E un concept occidental, funcționează acolo. Doar că ați venit cu un element moldovenesc, așa, „secretar general de stat”. În occident este secretar de stat, subsecretar de stat ș.a.m.d.

Eu nu știu, iată, v-ați gândit cum o să fie, de exemplu, în limba engleză? Că trebuie să ne gândim la omologare „secretar general de stat”?

Din punctul meu de vedere, trebuie, dacă tot trecem la acest sistem occidental, să păstrăm exact definițiile de acolo.

Domnul Iurie Ciocan:

Da. Mulțumesc.

Fixat, mie tot îmi place procedura cu secretar și subsecretar, dar încercăm să creăm niște proceduri care să fie corespunzătoare și gradului de cultură politică existentă în Republica Moldova. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Andrian Candu:

Da. Domnule Ciocan,

Gândiți-vă totuși la posibilitatea că noi vrem să ne dezvoltăm, dar nu să rămânem în secolul XX, mai ales că ați spus că legea aceasta a fost aprobată încă pe timpul Uniunii Sovietice, precedentă.

Vă mulțumim frumos.

Și în continuare, o ultimă intervenție, domnul Carpov.

Domnul Eugen Carpov:

Da, vă mulțumesc.

Domnule raportor,

Eu vreau să vă adresez două întrebări ca să clarificați totuși încă o dată situația legată de articolul 10 și posibilitatea Prim-ministrului de a propune lista ministerelor și modificarea acestora pe parcurs.

Noi în paralel avem documente, acte normative începînd de la strategii și concepții care, în primul rînd, că sînt elaborate și aprobate pentru o perioadă mai lungă, pot fi 5 ani, 10 ani și care prevăd ministere sau autorități responsabile pentru implementarea acestora.

Totodată, denumirile ministerelor existente la moment sau care există pe parcurs figurează în diferite acte normative cum ar fi legi, hotărîri de Parlament ș.a.m.d.

Ce o să se întîmple în situația în care Prim-ministrul propune o listă a ministerelor care nu corespunde cu alte acte normative sau le modifică aceste denumiri de ministere pe parcurs, le reorganizează sau unele ministere ar putea să dispară?

Ce se întîmplă cu actele normative, mă refer la tehnica legislativă, actele normative care conțin aceste denumiri de ministere și le oferă responsabilități, competențe, atribuțiuni ș.a.m.d.?

Domnul Iurie Ciocan:

Vă mulțumesc foarte mult pentru întrebare.

Vă atrag atenția la articolul 47 din proiectul de lege, alineatul (2) și anume literele a), b) și c), care stabilesc clar că Guvernul, în termen de 6 luni după intrarea în vigoare a proiectului aprobat, va prezenta Parlamentului proiectul de Lege de modificare și completare a unor acte normative în vederea aducerii în conformitate a acestora cu prezenta lege, va aproba actele normative necesare executării prevederilor prezentei legi.

Și litera c) va aduce actele sale interne în conformitate cu prevederile legii. Asta-i la partea a doua a întrebării dumneavoastră.

Dar la partea întîi, ce ține de proiectele în derulare, pentru că a mai sunat această întrebare anterior, deci orice reformă, orice schimbare de structură și în cazul nostru este exact același lucru, se asigură continuitatea proceselor deja începute.

Deci funcțiile vor fi păstrate, se vor schimba pe viitor anumite instituții, funcțiile acestora vor fi delegate în cadrul unor entități, altele.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Carpov.

Vă rog frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Eugen Carpov:

Totuși, o precizare. Eu înțeleg că Guvernul în termen de 6 luni o să-și adapteze toate actele. Eu vorbeam despre faptul ce se va întîmpla pe parcurs cînd Prim-ministrul propune o listă de ministere, iar în alte legi aceste ministere sau figurează, sau nu figurează în calitate de organe responsabile pentru anumite procese. Ce o să se întîmple ulterior acestor 6 luni? Guvernul nu va putea de

fiecare dată să modifice toate proiectele sau toate legile existente în dependență de fiecare componentă a Guvernului.

Domnul Iurie Ciocan:

Da, dar noi nu acceptăm ideea că componenta Guvernului va fi schimbată o dată la 6 luni. Deci evident că nu este așa și nu ne dorim acest lucru.

Domnul Eugen Carpov:

Da. Și a doua întrebare. Totuși, la prima cred că aici există un semn de întrebare pe care eu personal încă nu văd cum va fi realizat, chiar dacă nu va fi la 6 luni, dar legea permite să fie schimbări și la 6 luni.

A doua întrebare se referă la articolul 20 – incompatibilități. Vedem aici o listă de ... sau 3 puncte: a), b), c) cu incompatibilități – deci exercitarea oricărei funcții retribuite și activități legate de antreprenoriat sau în organele de conducere la persoane juridice, așa.

Cum rămîne cu activitatea științifică, didactică care, de obicei, este exclusă din lista incompatibilităților pentru persoanele oficiale? Asta se referă și la deputați, asta se referă și la miniștri, conform legii anterioare.

Domnul Iurie Ciocan:

Deci noi vom examina această propunere suplimentar pentru lectura a doua și o să vin cu un răspuns suplimentar ce ține de activitatea științifică și didactică.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Carpov,

Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie runda de întrebări-răspunsuri.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Ciocan.

Și în continuare, trecem la runda rapoartelor din partea comisiilor sesizate în fond. Și primul raport din partea Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, este prezentat de președintele comisiei.

Vă invităm la tribuna principală, doamnă Ivanov, să ne prezentați raportul comisiei pentru prima lectură la acest proiect de lege.

Doamna Violeta Ivanov:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice a examinat, la ședința sa din 28 iunie 2017, proiectul de Lege cu privire la Guvern sub nr.201 din 19.06.2017, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, în conformitate cu prevederile articolului 73

din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului.

Comisia sesizată în fond menționează că proiectul de lege respectiv a fost elaborat în contextul realizării reformei administrației publice și a obiectivelor asumate în acest sens de către Guvernul Republicii Moldova într-un șir de documente de politici publice ce țin de Programul de activitate al Guvernului preconizat pentru anii 2016 – 2018, Strategia privind reforma administrației publice și a Planului de acțiuni privind implementarea strategiei respective pentru anii 2016 – 2020, precum și de Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada anilor 2017 – 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1472 din 20.12.2016.

Comisia permanentă constată că proiectul de lege promovează interesele statului privind implementarea eficientă a practicilor buneii guvernări în Republica Moldova.

De asemenea, este reglementat modul de organizare și funcționare a Guvernului, domeniile de activitate, competența și structura, investiția, exercitarea și încetarea mandatului Guvernului, statutul membrilor Guvernului, actele și raporturile juridice ale acestuia cu alte autorități publice.

Comisia sesizată în fond remarcă că proiectul de lege conține și elemente noi cum ar fi:

Excluderea funcției de viceministru prin introducerea funcției de secretar general de stat și secretar de stat.

Acordarea Prim-ministrului dreptul de a modifica lista ministerelor printr-o procedură mai simplificată în cazul necesității creării, reorganizării sau dizolvării acestora.

Reglementarea detaliată a instituției încetării mandatului Guvernului, a instituției interimatului specific funcției de Prim-ministru și a interimatului celorlalți membri ai Guvernului.

Instituirea Corpului de control al Prim-ministrului ca organ permanent de lucru al Guvernului subordonat nemijlocit Prim-ministrului.

Reglementarea statutului juridic al Cabinetului Prim-ministrului, subdiviziune separată în cadrul Cancelariei de Stat.

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, în conformitate cu prevederile articolului 65 din Regulamentul Parlamentului, va examina și va prezenta Parlamentului pentru lectura a doua raportul și sinteza propunerilor și obiecțiilor conținute în avizele comisiilor permanente, Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, precum și amendamentele deputaților asupra proiectului de lege menționat.

Reieșind din cele expuse, în conformitate cu prevederile articolului 63 alineatul (1) litera c) din Regulamentul Parlamentului, comisia sesizată în fond

propune Parlamentului pentru examinare și aprobare pentru prima lectură a proiectului de Lege cu privire la Guvern sub nr.201 din 19.06.2017.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim mult, doamnă Ivanov.

Și în continuare, o rugăm foarte mult pe doamna Apolschii, președintele Comisiei juridice, numiri și imunități, de pe loc, să ne prezinte raportul, mai bine zis coraportul Comisiei juridice la acest subiect.

Vă rugăm frumos.

Doamna Raisa Apolschii:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul nr.201 cu privire la Guvern. În cadrul examinării proiectului comisia a înaintat o serie de propuneri care vor fi luate, sperăm, de către comisia de bază în calcul. Și în rezultatul celor ... în rezultatul dezbaterii, comisia, cu majoritatea voturilor, a decis să propună Parlamentului spre examinare și adoptare proiectul de Lege nr.201 din 19 iunie 2017.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult pentru prezentarea acestui coraport al Comisiei juridice, numiri și imunități.

Aici se încheie runda de dezbateri la nivelul comisiilor, rapoartelor comisiilor sesizate în fond.

Și trecem la runda luărilor de cuvînt. Avem trei înscrieri pe marginea proiectului de Lege nr.201 din 19 iunie 2017 și îl invit la tribuna principală pe domnul Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

До того как... я думаю, что я успею, и поэтому до того, как начать свое выступление, я хотел бы обратиться к господину Чокану. Когда он говорит, что ему помогали немцы, что он выбрал немцев для помощи, он должен был бы знать, что Германия – федеративное государство. Это иное государственное устройство, и привлекать их к экспертизе... они, может быть, и хорошие ребята, но не очень обдуманно и непрофессионально.

Уважаемые коллеги, кому в этом зале непонятны цели предложенного проекта нового закона о Правительстве? Ясно как божий день, что это продолжение линии на концентрацию и сосредоточение власти в руках сформированного против воли избирателей, высказанной на выборах

2014 года, парламентского большинства. Да и Бог бы с ней, главное в этом проекте спрятано, как всегда, за словесной мишурой и демагогическим многословием. За самим фактом внесения этого проекта, общественная необходимость которого полностью отсутствует. Так или иначе, лучше или хуже, но многие правительства в Молдове работали по действующему закону, который в полной мере отвечал конституционному принципу разделения властей и принципу подотчетности Правительства высшему законодательному органу – Парламенту, начиная с момента инвеституры Правительства до отставки.

То, что господин Чокан и авторы считают, что разработка этого закона, необходимость его замены связаны с тем, что разработка этого закона еще в советский период и есть повод его менять, противоречит всей истории функционирования этого закона и свидетельствует о высоком качестве советской школы законодательства вообще. Работали, и работали неплохо разные правительства, по-разному, конечно.

С момента обретения независимости в обществе не возникло ни новых общественных отношений, ни произошло, слава Богу, смены государственного строя республики – Республика Молдова по-прежнему парламентская республика.

Чем продиктована необходимость нового закона о Правительстве? Необходимость эта продиктована желанием сломать или ограничить действие принципа разделения властей и принципа подконтрольности Правительства представительному органу власти – Парламенту. Сформированному против воли суверена, молдавского народа парламентскому большинству мало этой концентрации власти. Демократам необходимо избежать парламентских дискуссий, критики и общественного резонанса, вытекающих из них, при различного рода манипуляциях со структурой, составом и программой Правительства, одобренных парламентским большинством одного состава при инвеституре. Им хочется пройти смену парламентского большинства, минуя соответствующую процедуру смены Правительства, чем закрепить захват государства в свою узкопартийную пользу.

Это не имеет ничего общего с общественной, государственной, национальной пользой для развития нашей страны. Авторы забывают, что вечной власти не бывает. В ту яму, которую они сегодня выкапывают под конституционные принципы разделения властей, подконтрольности исполнительной власти рано или поздно они же сами и попадут.

Законы нельзя делать под сиюминутные задачи, они должны отражать сложившиеся, устойчивые общественные отношения. От чего же это происходит? Это происходит из-за некомпетентности, недостатка профессионализма в деятельности нынешнего Правительства. Инициаторам проекта кажется, что, проведя смену мебели в известном заведении, им удастся в этом же составе, повысить качество услуг.

Проекты изобилуют двусмысленными и явно неправильными формулировками. Я, извините, ссылаюсь на текст проекта на русском языке. Это касается статей 5 а), 6 с), d), 7 а), b), с), е), i), р), 8 пункт 1, 10, в названии применяется там не очень удачная формулировка, в пункте 4, 11 в), 12 (2), 13 (1), и так далее. 16 (1) пункт d) – почему-то против Конституции записан румынский язык. Ну и так далее – здесь приводится у меня множество статей – и заканчивая 33 и 34.

Серьезные вопросы и сомнения в следовании нынешней власти принципам развития транспарентности вызывает статья 29, пункт (1). Вызывает также вопрос о транспарентности статья «Контроль и исполнение» (смотреть статью 32). Статья 33, «Кабинет премьер-министра», странным образом включает пункт 2, в котором – это же доверенные люди Премьер-министра, а утверждаются почему-то постановлением Правительства. При том, что здесь в вопросах звучало, при том, что группа контроля утверждается самим премьер-министром. Я вам должен сказать, напомнить, вернее, что в свое время, во время президентства господина Воронина, в день давалось до 100, 150 поручений и резолюций, а группа контроля состояла всего из двух человек и благополучно контролировала исполнение и программных вещей, и текущих.

Статья 42, пункт 5 демонстрирует полное пренебрежение принципом ответственности Правительства перед Парламентом. Там речь идет о том, что в случае отсутствия премьера или министра и так далее в Парламенте может их представлять генеральный секретарь, а он даже не является членом Правительства.

Можно было бы детально... здесь в вопросах это все звучало, я перечислил только статьи для того, чтобы не занимать очень много времени, но хочу сказать в заключение следующее.

Господа, если у вас не получается реализовать программу, одобренную вами же в структуре и составе, одобренную и получившую вотум доверия от вас же, подавайте в отставку, а не пытайтесь прикрыть свою несостоятельность фиговым листком реформы с единственной целью – оттянуть на какое-то время неизбежный крах.

Поэтому в год столетия Великой Октябрьской социалистической революции остается только повторить лозунг: «Никакого доверия временному нынешнему Правительству».

Спасибо. (*Aplauze.*)

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim mult.

Și în continuare, cuvîntul se oferă domnului Țap.

Vă rugăm frumos.

Domnul Iurie Țap:

Stimați colegi,

Proiectul dat este unul mult prea important și vine de la locul pe care îl ocupă Guvernul ori puterea executivă în structura puterilor. De aceea faptul sau necesitatea modificării legii este una justificată, doar că aceste modificări trebuie, într-adevăr, să demonstrați că vor fi benefice.

În acest sens, runda de întrebări a demonstrat mai multe lacune esențiale de formă, dar și de fond. În acest context, pentru lectura a doua, sper că autorii, Guvernul, vor ține cont și vor îmbunătăți. Dar e vorba principial, pentru că, pentru mine zic, este inadmisibil ca Guvernul să vină în Parlament cu un așa proiect de lege. Am spus și la una dintre întrebări, ceea ce ține de atribuțiile Guvernului, articolul 6, litera... dumneavoastră vorbiți despre inițiative legislative – „înaintează Parlamentului”, altfel – „avizează inițiative legislative”.

Vă rog, vedeți Regulamentul Parlamentului, autorii inițiativelor legislative, dreptul este al deputaților și Președintelui, Guvernul vine cu proiecte de legi și hotărâri. Este principial pentru un proiect de lege în acest sens. Dacă nu creăm... spuneam despre importanța Guvernului, dacă nu creăm un mecanism bine pus la punct, el nu va funcționa bine, domnule Ciocan.

În același context, articolul 4 „Domeniile de activitate”, pe de o parte, serviciile publice, de fapt, statul este ansamblul serviciilor publice, ceea ce fac autoritățile statului acestea sînt serviciile publice care sînt prestate cetățenilor la domenii. Nu este necesară includerea, acesta nu este domeniul de activitate, pentru că însăși ceea ce face Guvernul, administrația publică sînt servicii publice.

Într-un fel mă miră că sînt lacune sau sînt scăpate domenii foarte importante, în parte lipsește la domeniile de activitate administrația publică care, de fapt, este instrumentul de bază de acordare a acestor servicii. Sau, mă întreb eu, dar amenajarea teritoriului, mă adresez către Guvern, la general nu este un domeniu foarte important?

Și, de fapt, mă întreb, chiar avînd opt ani de zile Ministerul Dezvoltării Regionale și pînă în prezent nu avem Planul de amenajare a teritoriului național, care este, de fapt, viziunea asupra țării, principalul instrument de atragere a investițiilor. Și în cazul în care, după acele discuții care merg, va fi Ministerul Dezvoltării Regionale rupt în două și dus o parte la componenta „agricultură și mediu”, vom avea Planul de amenajare a teritoriului, dacă dumneavoastră la capitolul „Domenii” nu credeți necesar că această componentă este una, zic, de bază? Cum vă închipuiți ca orașul sau satul să nu aibă Planul urbanistic general? De aceea, spuneam, abordarea tocmai este... nu știu cum l-ați consultat, cît timp, dar sînt lacune, rezerve esențiale în acest sens.

Raporturile Guvernului cu Parlamentul. Și iată aici este o problemă majoră, pentru că, de fapt, ceea ce se întîmplă, Guvernul vrea să iasă de sub controlul Parlamentului și aceasta este o problemă majoră. Aici putem vorbi, și o să vă aduc

argumente, Regulamentul Parlamentului spune foarte clar obligativitatea miniștrilor de a răspunde la întrebările și interpelările deputaților.

Și mai mult. Articolul 105 din Constituția Republicii Moldova, dacă o să deschideți, spune sau vorbește despre obligativitatea de a răspunde. Dumneavoastră spuneți la prima etapă într-un alineat, după aceea două alineate faceți derogări, pînă la urmă secretarul de stat poate să vină, să răspundă. Deci sînt prevederi neconstituționale. Dumneavoastră vorbiți despre îmbunătățirea calității Guvernului și guvernării? Nu se poate.

Mergem mai departe. Vorbim despre calitatea guvernării. Și, apropo, Proiectul „SIGMA”, care v-a asistat șase luni de zile și dumneavoastră ați transpus-o în strategie spune: „Cadrul normativ privind monitorizarea activității Guvernului este doar parțial dezvoltat. Legea cu privire la Guvern obligă Guvernul să raporteze Parlamentului activitatea sa o singură dată în an.” Și cum dezvoltați dumneavoastră? Formula este una „mai mult decît nu ... cel puțin o dată în an”. Și de ce nu țineți cont că Regulamentul Parlamentului prevede și o dată în sesiune să raporteze? De fapt, acest „cel puțin o dată în an” o să rămînă la acel „o singură dată.”

Pentru că dacă o să vă spun că și așa miniștri nu vin să răspundă la întrebări, la interpelări și mult timp n-am putut obține ... sau în 2016 la insistența noastră, Guvernul așa și n-a prezentat nici într-o sesiune parlamentară Raportul despre activitatea sa. Deci sînt prevederi neconstituționale.

Și aici vădit Guvernul încearcă să se eschiveze de la controlul parlamentar. Or, rolul puterii executive este unul foarte important, dar ea, puterea executivă, Guvernul își are locul său. Și Guvernul ... Parlamentul are datoria și trebuie să efectueze acest control pentru a asigura calitatea guvernării.

Apropo, în Strategia, pe care a aprobat-o Guvernul, citez: „Îmbunătățirea puterii de supraveghere a Parlamentului va contribui la o îmbunătățire a politicilor și serviciilor produse de Guvern.” Deci se spune una și se face cu totul alta.

De aceea, spuneam, sînt probleme esențiale. Și solicitarea noastră este ca Guvernul, cînd vine în Parlament, să vină cu proiecte profunde, cu abordări profunde, nu să ne convingă că vor schimbări, dar în realitate se merge pe altă pistă.

Raporturile cu autoritățile publice locale. În articolul 46 alineatul (1) vorbiți despre descentralizarea serviciilor publice. Vreau ca Guvernul să înțeleagă, descentralizarea are două aspecte: teritorială – ceea ce înseamnă unitățile administrativ-teritoriale. Și doi – descentralizarea serviciilor publice. Descentralizarea serviciilor publice se aplică serviciilor statului și este o formă de prestare eficientă a serviciilor în anumite condiții, nu ceea ce s-a făcut prin Agenția Servicii Publice, pentru că este o neînțelegere totală. Și dacă dumneavoastră puneți în lege ... în proiect acum puneți, ulterior în lege, această noțiune inadecvat o veți utiliza și atunci nu veți putea asigura calitatea guvernării. Iată de ce spun că aici sînt probleme foarte serioase.

Mergem mai departe. La articolul 6 la „Atribuțiile Guvernului” vorbiți despre ... litera m) – asigură realizarea controlului administrativ asupra activității autorităților publice locale ...

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos.

Poftiți, încă un minut la dispoziție.

Domnul Iurie Țap:

... are două forme: ierarhic și de tutelă. Păi, este vorba în cazul dat dacă vorbiți ... și în strategie spuneți că mergem pe descentralizarea puterii prin reformarea administrației publice centrale și locale. Păi, utilizați ceea ce se utilizează în democrațiile avansate, deci controlul de tutelă, tutela administrativă. Deci sînt probleme foarte serioase.

Și pentru lectura a doua Guvernul ar trebui și să lucrezi cu comisiile parlamentare, inclusiv cu cea de specialitate. Pentru că noi aflăm pe ultima sută de metri. De aceea, produsele, scuzați, sînt foarte proaste și atunci un produs prost nu va produce calitatea serviciilor, nu va produce îmbunătățirea calității guvernării.

Aceasta ne o dorim noi. Și dacă dumneavoastră aveți, ați format astăzi această majoritate parlamentară și guvernarea, trebuie să asigurați calitatea guvernării.

Și ultima. Spuneam de mai multe ori, Guvernul a aprobat strategia. Nu avea dreptul, și-a depășit împuternicirile. Or, Constituția spune: „Documentele de politici pe dimensiunile de bază sînt aprobate de Parlament”. Iată de ce această eschivare, de fapt, va conduce la efecte nefaste.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și în continuare, se pregătește domnul Bolea pentru a veni la tribuna principală.

Între timp, domnule Voronin, vă rog frumos de procedură.

Domnul Vladimir Voronin:

Da, Bolea, rabdă o clipă. Eu trebuie să plec, dar înainte de asta eu nu pot să nu mă folosesc de ocazia să vă întreb pe dumneavoastră, domnule Candu, totuși, ce faceți mai departe cu Leancă?

Și doi ...

Domnul Andrian Candu:

Domnule președinte ...

Domnul Vladimir Voronin:

Nu, nu. Și doi. Eu socot că prin așa calitate și în așa situație în care noi ne aflăm astăzi... așa proiect de lege despre reforma guvernării și dacă noi îl susținem, noi distrugem țara definitiv, distrugem sistemul de guvernare definitiv.

Eu propun să fie retras din agenda Parlamentului și de creat un grup de lucru normal nu cu de aceștia oameni care „берутся за все, все знает и ничего не сделают” și de făcut așa cum trebuie, dacă noi vrem să facem ceva cât de cât măcar dintr-o parte.

Aceea că voi Parlamentul vreți să-l distrugeți, „понятное дело”. Că ați distrus institutul prezidențial, „ясный перец”. Acum dacă vreți să mai distrugeți și ce a rămas din Guvern ...

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Ce ține de vicepreședinții Parlamentului, ați spus că aveți o chestiune de procedură, dar nu găsesc în Regulamentul Parlamentului nici o mențiune cu referire la procedură.

Iar ce ține de retragerea proiectului de pe ordinea de zi, este procedura, ați formalizat-o din punct de vedere al fracțiunii, voi supune votului după ce încheiem runda de luări de cuvânt.

Domnule Bolea,

Poftiți, tribuna principală e pentru dumneavoastră.

Șapte minute la dispoziție.

Domnul Vasile Bolea:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Astăzi se examinează noua Lege cu privire la Guvern, toți cetățenii care ne privesc acum au auzit acele criticii dure venite din partea mai multor fracțiuni. Și acea idee care la început a fost vociferată de un coleg, că din start când s-au pornit discuții asupra reformării Guvernului, asupra adoptării unei legi noi, practic toate fracțiunile au susținut această idee.

Însă, astăzi, când a fost prezentat proiectul noii Legi a Guvernului, ați văzut acele critici care au sunat de la tribuna centrală. Noi considerăm că la acest proiect urmează să lucrăm foarte mult. Apropo, acea solicitare prin care s-a cerut retragerea acestui proiect, eu cred că este una binevenită și va fi susținută de mai mulți deputați. Deoarece, într-adevăr, asupra acestui proiect urmează mai mult timp să lucreze un grup de lucru care să ajusteze unele prevederi ale proiectului la normele constituționale.

Se discută de mai mult timp reforma administrației centrale. Aici, de la tribuna centrală, s-a spus că proiectul de lege va permite ca să vină candidatul la

funcția de Prim-ministru cu o viziune a sa asupra Cabinetului de miniștri și, posibil că, va fi micșorat numărul ministerelor.

Dar eu îmi pun întrebarea: dar cine, stimați colegi, a majorat acest număr de ministere?

Am să vă aduc aminte. În anul 2009, atunci când ați venit la guvernare, din dorință de a împarte frățeste fotoliile ministeriale, ați majorat acest număr de ministere pînă la 16, ca să revină fiecărui partid de atunci care a constituit coaliția de guvernare cîte patru ministere și atunci ați făcut aceasta, reieșind exclusiv din conjunctura politică care s-a creat la acel moment.

Uitați-vă că astăzi s-a creat o nouă conjunctură politică. Și atunci când i-ați scos pe liberali de la putere, ați decis că numărul ministerelor trebuie să fie micșorat.

Știți, cetățenii Republicii Moldova și noi, deputații, toți considerăm că, într-adevăr, este necesar de a micșora numărul ministerelor și sînt pentru micșorarea numărului acestor ministere. Însă aceste prevederi nu sînt prevăzute în proiectul de lege.

Au sunat foarte multe critici referitor la aceea că din lege sau din proiect care este propus astăzi nu se vede clar cîte ministere va avea Guvernul, cîți miniștri vom avea. Și aceasta se dă la dorința sau la latitudinea aceluia candidat pe care-l va desemna Președintele Republicii Moldova, după consultarea fracțiunilor, care va veni cu viziunea sa asupra componenței Guvernului. Iar Parlamentul mai întîi o să trebuiască să decidă asupra numărului de ministere și doar după aceasta va întări Cabinetul de miniștri și Prim-ministrul în frunte.

Eu mă întreb: în proiectul de lege s-a discutat, iarăși, s-au adresat întrebări, dar unde în acest proiect sau în componența Guvernului nu se regăsește Guvernatorul UTA Găgăuzia.

Noi astăzi vorbim despre aceea că trebuie unele prevederi din legislația națională să le ajustăm la Legea privind unitatea administrativ-teritorială a Găgăuziei, venim cu trei proiecte de legi, din 2016 un an și ceva a lucrat un grup de lucru și astăzi venim cu un proiect unde nu este clar unde sînt membrii Guvernului. „По дороге потеряли”, da? (*Rumoare în sală.*)

Știți, eu intuiesc că dacă Prim-ministrul își va propune micșorarea numărului ministerelor, o va face doar dintr-un simplu motiv că banca de rezervă a actualei guvernări este una scurtă. A venit o lună în urmă Prim-ministrul și a dat raportul unde a spus că se mîndrește cu echipa care o conduce.

Iată din primul eșalon al acelor miniștri care s-au regăsit din start în funcții guvernamentale, în funcția de miniștri, foarte mulți, unii și-au dat demisia, alții au fost luați pe sus de către CNA, iar astăzi guvernarea nu are acel al doilea eșalon care să vină să-i înlocuiască pe acei miniștri care între timp au furat puțin și acum trebuie să răspundă pentru ceea ce au făcut.

Mai departe, știți, în afară de expertiza care a fost făcută de GIZ și de acel proiect SIGMA, am expertizat și noi proiectul dat, am găsit un șir de dispoziții care schimbă totalmente natura juridică a unor raporturi. Și a vorbit și domnul Țap la aceasta, și domnul Reidman. Se schimbă natura juridică a unor raporturi, în primul rând, dintre Președintele Republicii Moldova și Guvern, dintre Președinte și Prim-ministru.

Și o să vă dau un simplu exemplu. Astfel, conform articolului 18 din proiect, în caz de demisie a unui membru al Guvernului, cererea este adresată Prim-ministrului, iar Președintele doar ia act de aceasta, fără a se indica, în mod expres, despre necesitatea emiterii unui decret prezidențial în acest sens.

Conform practicii actuale, demisia este urmată de emiterea unui decret prezidențial, prin care membrul Guvernului este revocat din funcție, în baza cererii de demisie și această practică se bazează pe prevederile Constituției, în special articolul 98 alineatul (6) din Constituție. Iar din redacția actuală reiese că remanierea guvernamentală se reduce doar la revocarea din funcție a membrului Guvernului, fără ca Președintele Republicii Moldova să emită vreun document în acest sens...

Domnul Andrian Candu:

Domnule Bolea,

Vă rugăm frumos, foarte succint. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Vasile Bolea:

Și în acest fel, demisia membrului Guvernului este exclusă din cadrul procedurii de remaniere guvernamentală și, prin urmare, este în contradicție cu articolul 98 alineatul (6) din Constituție.

Și ultima, stimați colegi. Noi considerăm că actualul Guvern urmează să plece în demisie, odată cu adoptarea prezentei legi, iar ceea ce-a spus domnul Ciocan că el nu vede necesitatea plecării în demisie a actualului Guvern, eu cred că este o încercare, așa, de a induce în eroare opinia publică.

Trebuie să vină un nou Prim-ministru, dacă adoptăm o nouă lege, schimbăm mecanismele de funcționare sau regulile de joc, atunci haideți să urmăm acele proceduri care sînt prescrise în lege. Să plece acest Guvern, să vină un nou Prim-ministru care va propune numărul necesar de ministere și acele persoane care urmează... să devină miniștri, secretari de stat ș.a.m.d.

Dar voi asta n-o doriți, deoarece vă temeți de alegeri anticipate.

Noi proiectul respectiv de lege n-o să-l votăm.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Dragi colegi, (*Aplauze.*)

Aici se încheie dezbaterile, cu această ultimă luare de cuvânt, se încheie dezbaterile la proiectul nr.201 din 19 iunie 2017. Și decizia pe marginea acestuia o vom lua la procedura de vot la ora 14.00, precum a fost agreat.

În continuare, vă propun pentru examinare și dezbateră subiectul nr.3 de pe ordinea de zi suplimentară, și anume proiectul nr.185 din 7 iunie 2017, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.1591 privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație.

O rog foarte mult pe doamna Dumbrăveanu, viceministru al muncii, protecției sociale și familiei, să vină la tribuna principală pentru a ne prezenta acest proiect de lege.

Doamna Viorica Dumbrăveanu – viceministru al muncii, protecției sociale și familiei:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Prezint atenției dumneavoastră proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.1591 privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație.

Vreau să menționez din start că scopul elaborării proiectului respectiv constă în aducerea în concordanță a prevederilor Legii privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație cu modificările recente care au fost operate la legislația privind sistemul public de pensionare.

În vederea asigurării în continuare a protecției sociale suplimentare acestor categorii de populație, proiectul de lege propus prevede că persoanele respective vor beneficia de alocații lunare de stat pentru femei cuprinse cu vârsta între 55 de ani și vârsta standard de pensionare prevăzută de Legea privind sistemul public de pensii și pentru bărbați cu vârsta cuprinsă între 60 de ani și vârsta standard de pensionare prevăzută de Legea privind sistemul public de pensii.

Vă mulțumesc pentru atenție. Și rog susținerea proiectului respectiv.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Vă mulțumim mult, doamnă Dumbrăveanu.

Succese în activitate.

Și o rugăm foarte mult pe doamna Domenti, președintele Comisiei protecție socială, sănătate și familie, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Doamna Oxana Domentî:

Stimați colegi,

Comisia protecție socială, sănătate și familie a examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.1591-XV din 26 decembrie 2002 privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului și, reieșind din competențele și atribuțiile sale funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege prenotat are drept scop corelarea prevederilor Legii nr.1591 cu prevederile Legii nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii în care au fost operate modificări și completări prin Legea nr.290 din 16 decembrie 2016.

Potrivit Legii nr.1591 din 2002, femeile cu vîrstă cuprinsă între 55 și 57 de ani și bărbații cu vîrstă între 60 și 62 de ani, beneficiari de pensii stabilite în sistemul public de asigurări sociale enumerați în Legea nr.1591 din 26 decembrie 2002, avînd domiciliul în partea stîngă a Nistrului și care nu beneficiază de pensii stabilite de administrația de la Tiraspol, au dreptul de o alocație lunară stabilită conform legii prenotate.

Astfel, ținînd cont că a fost majorată vîrsta standard de pensionare pînă la 63 de ani atît pentru femei, cît și pentru bărbați, Guvernul propune modificarea vîrstelor standard de pensionare existente anterior – 57 de ani pentru femei și 62 de ani pentru bărbați, la care se raportau condițiile de stabilire a alocațiilor lunare de stat beneficiarilor de pensii în baza Legii nr.1591 din 2002.

Proiectul de lege a fost supus avizării de către comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

Urmare a dezbaterilor în cadrul ședinței, comisia, cu votul unanim al membrilor săi prezenți în ședință – 6 voturi „pentru”, propune plenului Parlamentului examinarea și adoptarea proiectului de Lege cu nr.185 în prima și în a doua lectură.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și în continuare... Numai puțin.

Doamnă Domentî,

Numai puțin, sînt întrebări în adresa comisiei.

Și o primă intervenție din partea domnului Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Госпожа председатель,

Dacă eu țin minte drept, în legislatura precedentă a fost o inițiativă legislativă din partea Frațiunii Partidului Comuniștilor, ceva de același conținut. Ori nu?

Doamna Oxana Domentî:

Da. Stimate coleg,

Inițiatori ai legii prin care au fost stabilite aceste alocații, unii dintre inițiatori, au fost un grup de deputați din Frațiunea Partidului Comuniștilor. Deci prin acea inițiativă, iar ulterior o inițiativă venită din partea Guvernului, s-a propus instituirea alocațiilor persoanelor, unor categorii de cetățeni domiciliați în localitățile din stînga Nistrului ... raionului Dubăsari.

Ideea este că proiectul de lege despre care vă referiți a fost examinat într-o lectură, iar în a doua lectură așa și nu s-a examinat.

Poate ar fi fost logic ca acel proiect să fie comasat cu proiectul pe care-l discutăm astăzi, iar cel care-l discutăm astăzi de la Guvern să fie luat ca bază. Ar fi o procedură acceptabilă, dar trebuie votată.

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos, precizare, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Да. Просто та инициатива была в условиях прежнего пенсионного возраста, и там разные суммы для этого годовые ...

Doamna Oxana Domentî:

Поэтому мы и ... может быть, такое предложение: чтобы этот закон был как базовый, который пришел от Правительства, а тот закон объединить с этим, если вы предлагаете это.

Если вы предлагаете...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

Doamna Oxana Domentî:

Господин...

Domnul Andrian Candu:

În continuare, doamna Greceanîi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Doamnă președinte,

Vă rog să mă ajutați. Spuneți-mi, vă rog, dacă nu introducem modificările acestea ce se întâmplă? Eu mă refer... fiindcă aici ține mai mult de majorarea vârstei de pensionare care s-a produs în legea de bază și o aducem în concordanță.

Dacă noi în legea aceasta ce ține de alocațiile pentru cei din zona de securitate nu facem lucrul acesta, ce se întâmplă? Explicați-mi, probabil că la comisia ați discutat lucrul acesta.

Doamna Oxana Domenti:

Deci noi n-am discutat, dar eu știu ce se întâmplă. Ideea era pentru ce a fost stabilită această alocație suplimentară pentru unele categorii de beneficiari din acele zone limitrofe, pentru că majoritatea cetățenilor din acele zone plecau în Transnistria și își luau cetățenie transnistreană, pentru că acolo condițiile de pensionare erau mai avantajoase și vârsta de pensionare era mai avantajoasă.

Astfel, pentru ca să nu ne pierdem cetățenii pînă la urmă și dat fiind faptul că chiar zonele sînt foarte limitrofe și anumite condiții economice sînt similare. Ba chiar am constatat că cetățenii care trăiesc în acea zonă au condiții economice mai dezavantajoase decît cetățenii Republicii Moldova din alte localități, pentru că la mulți din ei terenurile se află pe partea cealaltă.

A fost stabilită o alocație lunară din perioada... deci vârsta standard de pensionare prevăzută în Transnistria pînă la vârsta standard de pensionare în Republica Moldova. Adică să-i susținem, să-i dezinteresăm atît ca să nu-și piardă cetățenia Republicii Moldova, dar și ca să-i susținem cumva material. Ideea este, dacă nu facem aceste corectări, o să apară un vacuum, o anumită perioadă în care dumnealor nu vor avea această alocație și atunci trebuie să ajustăm lucrurile acestea.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Da, mulțumesc.

Doamna Oxana Domenti:

Este în beneficiul acestor cetățeni.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Am înțeles.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și noi vă mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt alte întrebări. Și încheiem atunci dezbaterile la proiectul nr.185 din 7 iunie 2017, proiectul de Lege pentru modificarea Legii privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație. Și vom reveni la procedura de vot, precum a fost agreat, la ora 14.00.

Între timp, dragi colegi, vă propun să dezbaterem și să examinăm subiectul nr.4 de pe ordinea de zi din supliment, proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, proiectul nr.12 din 1 februarie 2017.

Prezintă proiectul unul dintre autori, domnul Ștefan Creangă.

Vă rugăm la tribuna principală.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Din numele unui grup de deputați, permiteți-mi să vă prezint pentru examinare proiectul Legii privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi.

Necesitatea adoptării unei noi legi a Curții de Conturi reiese din standardele internaționale în materie de audit public extern, adoptate de către Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI), care stabilesc expres că o instituție supremă de audit trebuie să beneficieze de mandat pentru a-și exercita atribuțiile în mod independent la propria discreție.

Din aceste considerente, trebuie constatat faptul că evoluția și provocările timpului reclamă amendări, implicit actualizări în sensul consolidării cadrului legal.

Recomandările instituțiilor internaționale și europene de audit care au fost consultate rezumă la dezideratul sporirii în mod autentic a independenței organizaționale, funcționale, operaționale și financiare a instituțiilor supreme de audit naționale necesare îndeplinirii mandatului și obiectivelor statutare.

De menționat faptul că modernizarea cadrului juridic în cauză este în deplină consonanță cu angajamentele și clauzele de parteneriat strategic dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană, acest deziderat fiind consfințit prin Hotărârea Parlamentului nr.1 din 24 februarie 2017 privind aprobarea Programului legislativ pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană pentru anul 2017.

Adoptarea unei noi legi regândite este justificată, în primul rând, de necesitatea reformulării noțiunilor sau definițiilor de bază, acestea fiind aduse în concordanță cu terminologia de profil cum ar fi: „audit”, „audit public extern”, „audit al performanței” și altele, precum și dispunerea unor noi prevederi cum ar fi: audit de conformitate, audit financiar, controlul calității ISAI, ISA, INTOSAI, misiune de audit, opinie de audit, sector public și altele.

Legea privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi trebuie să întrunească un șir de rigori specifice unei instituții supreme de audit în spirit eurocomunitar.

Prin urmare, proiectul vizat redefinește tipurile de audit, modul de planificare, programare a activităților de audit, procedurile de audit, statutul personal... cu atribuții de audit public, inclusiv stabilește obligativitatea certificării acestora, extinde aria de audit, în special în sectorul economic cu participarea statului.

Proiectul de lege, de asemenea, concretizează genul de raportare prezentat entităților și Parlamentului, interacțiunea dintre instituția supremă de audit și entitățile auditate, drepturile și responsabilitățile auditorilor publici, pe de o parte, și conducătorii entităților auditate, pe de altă parte.

Întru realizarea principiului independenței financiare, proiectul stipulează expres modul de formare și aprobare a bugetului Curții de Conturi.

Proiectul propus reasează în mod distinct interacțiunea Curții de Conturi cu Parlamentul, acestea fiind cruciale pentru o comunicare și o conlucrare eficientă pentru realizarea și materializarea rezultatelor auditului public extern, sensibilizarea forului legislativ și publicului larg asupra cauzelor și efectelor privind gestiunea fondurilor publice.

De asemenea, proiectul statuează cadrul relațional cu entitățile autonome auditate, precum și relațiile de cooperare internațională, stipulează expres limita de vîrstă care exclude posibilitatea de a candida la funcția de membru al Curții de Conturi, descrie procedura de revocare, încetare și suspendare a mandatului de membru al Curții de Conturi, prevede includerea unor articole noi care reflectă funcția șefului aparatului, inviolabilitatea personalului cu atribuții de audit public extern și a unui articol cu referire la procesul de instruire și dezvoltare a calificării profesionale.

Proiectul de lege definește clar în premieră particularitățile tipului de audit, precum și mandatul de audit al instituției supreme de audit care expres împuternicește Curtea asupra ariei de auditare a sectorului public.

Potrivit articolului 33 din proiect, sînt specificate drepturile și responsabilitățile entităților auditate.

Aprobarea proiectului de lege inițiat, cu certitudine și în mod esențial, va contribui la afirmarea Curții de Conturi la scara națională și internațională, va contribui la colaborarea managementului financiar public.

Reieșind din cele expuse, în numele grupului de autori, solicit suportul onoratului Plen, pentru adoptarea acestui proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă.

Și în continuare, întrebări în adresa autorilor.

Și prima intervenție – doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule președinte,

Domnule autor, în cazul dat,

Eu așa și nu am înțeles care este scopul acestui nou proiect de lege? Prin ce nu este bună actuala lege care vizează organizarea și activitatea Curții de Conturi? Dumneavoastră doar ați spus că terminologia este depășită de timp, am înțeles corect? Dacă terminologia este depășită de timp, ceea ce absolut sînt de acord cu dumneavoastră, atunci de ce nu ați venit cu niște modificări la terminologie? De ce este nevoie de o altă lege? Poate că eu nu am înțeles, cu adevărat aștept... și

proiectul, și nota informativă, și pe dumneavoastră v-am ascultat, și așa și n-am înțeles care este scopul unei noi legi?

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc de întrebare, doamnă deputat.

În primul rând, necesitatea... avînd în vedere că un proiect de modificare a legii care este la momentul actual, urma să fie cam 40 la sută modificat, în esență, dacă ne uităm la scopul ajustării la standardele internaționale INTOSAI. De aceea s-a decis ca să fie elaborat un proiect în redacție nouă, legea în redacție nouă. Asta a fost obiectivul de a pune în redacție nouă această lege.

Eu, în prezentarea mea, am menționat faptul care sînt segmentele sensibile la care s-a intervenit prin acest proiect de lege nou, de aceea cred că o ușurare pentru noi, inclusiv pentru deputați, să aibă o viziune clară a tot ceea ce înseamnă în față cînd este proiectul cap-coadă, pentru asta și s-a mers pe redacția nouă.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Doamnă Ciobanu,

În continuare, precizare sau a doua întrebare.

Doamna Maria Ciobanu:

A doua întrebare, domnule autor.

Spuneți-mi, vă rog, nu era cazul să organizați audieri publice, să fie o transparență oarecare? Este o lege importantă în viziunea mea. Și atunci nu ar fi fost cazul să atrageți experți, să spună și societatea civilă ce are de spus referitor la această instituție foarte importantă, de altfel?

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, doamnă deputat, de întrebare.

Vreau să menționez că acest proiect de lege... baza proiectului de lege este rezultatul proiectului Twinning, care a fost implementat de către Curtea de Conturi. Proiectul a fost înregistrat la 1 februarie și credeți-mă că a fost suficient timp pentru toți pînă în ziua de astăzi ca să ia cunoștință, să aibă posibilitate să înainteze careva obiecții, propuneri asupra acestui proiect de lege. Cu siguranță, vă aduc la cunoștință că acest proiect de lege a fost... consultat cu experții olandezi, care au asistat inclusiv Curtea de Conturi și Comisia economia, buget și finanțe la acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și în continuare, doamna Greceanîi.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimate autor,

În actuala lege a Curții de Conturi există articolul 30 alineatul (4) care sună cam în felul următor. Adică citez articolul: „Parlamentul sau fracțiunile parlamentare pot solicita Curții de Conturi efectuarea unor acțiuni de audit. Acțiunile de audit pot fi solicitate fără decizia Parlamentului, la cererea oricărei fracțiuni parlamentare o dată în semestru”. Lucrul acesta în noul proiect dispare. Ce se întâmplă și de ce dispare?

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc.

Eu cred că a fost aici o scăpare în privința aceasta, oricum în raportul comisiei am menționat de faptul ca să rămână dreptul deputaților, prin decizia Biroului permanent, ca să se adreseze la Curtea de Conturi pentru a propune planificarea anumitor controale.

Doamna Zinaida Greceanîi:

Clar. Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu mai sînt întrebări în adresa dumneavoastră, domnule Creangă, ca și autor.

Și vreau să vă rog în calitate de președinte al Comisiei economie, buget și finanțe să ne prezentați raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe, în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului referitoare la atribuțiile comisiilor permanente, a examinat proiectul de Lege privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi și informează următoarele.

Proiectul în cauză este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlamentul Republicii Moldova, în corespundere cu articolul 73 din Constituția Republicii Moldova.

Adoptarea unei noi legi a Curții de Conturi are drept scop resetarea cadrului legislativ în materie de audit public extern, în vederea ajustării cadrului juridic existent la rigorile actuale specifice domeniului dat. Proiectul a fost elaborat ținîndu-se cont de prevederile Standardelor Internaționale de Audit Public Extern, adoptate de Organizația Internațională a Instituțiilor Supreme de Audit (INTOSAI).

Comisiile permanente ale Parlamentului, care au avizat proiectul, s-au expus pentru examinarea și adoptarea acestuia în plenul Parlamentului, excepție făcând Comisia drepturile omului și relații interetnice. Ultima nu a întrunit numărul necesar de voturi pentru a susține proiectul, lăsând decizia la latitudinea plenului Parlamentului. Totodată, comisia în cauză a menționat irelevanța extinderii pînă la 70 de ani limita de vîrstă pentru candidații la funcția de membru al Curții de Conturi, necesitatea egalării numărului de voturi necesar pentru revocarea mandatului de membru al Curții de Conturi cu numărul necesar pentru numirea membrilor Curții de Conturi, inadmisibilitatea stabilirii inviolabilității personalului Curții de Conturi, îngrădirea nejustificată a dreptului de a fi angajat al Curții de Conturi. Pentru lectura a doua comisia va ține cont de aceste opinii, conceptual nesuștinînd dreptul fracțiunilor parlamentare de a solicita efectuarea unor acțiuni de audit. Această propunere contravine standardelor internaționale și afectează independența auditului public extern. Comisia consideră ca dreptul de a solicita audite suplimentar la cele planificate îl poate avea doar Biroul permanent al Parlamentului. În aceste cazuri, Curtea de Conturi urmează să-și revizuiască programul de audit.

Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului, în afară de unele obiecții tehnico-juridice și redacționale, a indicat la faptul că proiectul de lege denaturează forma și statutul organului de conducere sub formă de organ colegial, deplasînd autoritatea și importanța acestuia către Președintele Curții de Conturi. În această ordine de idei, comisia nu susține constituirea „plenului Curții de Conturi” ca organ decizional. Ședințele plenare ale membrilor Curții de Conturi urmează să aibă doar statut de formă de organizare a activității Curții de Conturi.

Proiectul de lege a fost examinat de Guvern, care prin avizul său din 3 mai 2017 a înaintat mai multe propuneri, atît de ordin tehnic-legislativ cît și de concretizare a noțiunilor, aducîndu-le în corespundere cu standardele internaționale și cu legislația națională. Unele constatări conceptuale sînt identice cu cele relatate mai sus. Totodată, Guvernul propune transferarea examinării rapoartelor de audit doar pe platformă parlamentară, limitînd atribuțiile Curții de Conturi cu aprobarea rapoartelor de audit și deciderea asupra remiterii acestora Parlamentului. De rînd cu acceptarea examinării rapoartelor de audit și de către subcomisia pentru supravegherea și controlul asupra modului de administrare și întrebuițare a finanțelor publice și patrimoniului public, comisia nu susține limitarea atribuțiilor Curții de Conturi în partea ce ține de examinarea publică a rapoartelor de audit, considerînd-o prea matură.

Din considerentul puterii de adoptare a deciziilor în societățile comerciale cu capital public-privat, Guvernul propune limitarea domeniului de audit legat de aceste entități, la societățile comerciale în care statul și unitatea administrativ-teritorială deține pachetul de acțiuni sau o cotă mai mare de 50% din capitalul social. Apreciind această propunere judicioasă, reieșind din interesul public sporit, comisia propune de stipulat expres că „Moldova-Gaz” și partidele politice, care au finanțare de la bugetul de stat, sînt subiecte ale auditului public extern.

În scopul majorării transparenței și responsabilității autorităților publice pentru buna guvernare, comisia consideră necesar de a obliga autoritățile publice, analogic întreprinderilor de stat, să publice pe paginile lor web rapoartele de audit ale Curții de Conturi, precum și informațiile despre implementarea recomandărilor.

Reieșind din importanța independenței financiare a Instituției Supreme de Audit, comisia consideră că Curtea de Conturi trebuie să aibă dreptul să se adreseze direct Parlamentului în cazul în care Guvernul nu a acceptat pe deplin solicitarea de alocare a mijloacelor bugetare.

Pentru a asigura independența de ingerințe la nivel local și pentru a menține statutul unitar al autorității, comisia nu consideră necesar de a avea în cadrul Curții de Conturi subdiviziuni în unitățile teritorial-administrative.

În urma expertizei anticorupție s-a constatat că „sînt admise o serie de norme care riscă să genereze abuzuri din partea auditorilor și promovarea unor persoane în organele de conducere ale Curții de Conturi pe principii politice sau în dependență de interese, iar procedurile de efectuare a auditului și raportare admit o serie de pîrghii ce pot fi aplicate pentru favorizarea unor instituții/organizații sau coruperea auditorilor. În aceste condiții, se mai constată în expertiza anticorupție, pe lîngă cele enunțate de autor, prin proiect se dorește instituirea unei legi care va permite efectuarea auditului public extern în mod discreționar de către auditorii Curții de Conturi.

Proiectul promovează interesele auditorilor Curții de Conturi de a efectua auditul public extern prin comiterea ilegalităților fără riscul de a fi trași la răspundere, întrucît sînt stabilite prevederi exagerate cu privire la inviolabilitatea acestora și temeuri de a neglija expunerea opiniei de audit. Se constată că cerințele pentru a candida la o funcție de membru al Curții de Conturi, reînnoi și revoca mandatul sînt adaptate pentru unii membri actuali ai organului de conducere al Curții de Conturi. Comisia este de acord cu majoritatea constatărilor Centrului Național Anticorupție, inclusiv în partea ce ține de inviolabilitatea auditorilor publici externi și majorarea limitei vîrstei pentru candidații la funcția de membru al Curții de Conturi.

Comisia susține și opinia Băncii Naționale a Moldovei privitor la conturarea precisă a limitelor mandatului de audit în privința unei bănci centrale în corelare cu Legea cu privire la Banca Națională și opiniile Băncii Centrale Europene.

Potrivit notei informative, adoptarea proiectului de lege nu implică cheltuieli suplimentare. Pentru lectura a doua comisia va examina toate propunerile, obiecțiile și amendamentele deputaților.

Urmare a examinării proiectului de lege nominalizat, Comisia economie, buget și finanțe, cu majoritatea voturilor, a hotărît să propună plenului Parlamentului examinarea și aprobarea proiectului în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În calitate de președinte al comisiei, vă rog frumos să primiți și următoarele întrebări. Prima intervenție, doamnă Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

Mulțumesc.

Domnule Creangă,

Întrucât sînteți unul din autori sau autorul acestui proiect de lege, n-ați argumentat care a fost necesitatea instituirii imunităților personalului cu atribuții de audit. Și de ce ați găsit de cuviință, n-ați argumentat în proiect, să se mărească limita de vîrstă a celor care candidează pînă la vîrsta de 70 de ani, dacă Codul muncii spune expres pînă la 65 de ani?

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, doamnă deputat, de întrebare.

În raportul comisiei am arătat expres că ceea ce ține de atribuții suplimentare la angajații Curții de Conturi ...

Doamna Maria Ciobanu:

Argumentele.

Domnul Ștefan Creangă:

... nu vor fi acceptate și, respectiv, limita de vîrstă va fi ajustată la Codul muncii.

Doamna Maria Ciobanu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Vă mulțumim.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.12 din 1 februarie 2017, proiect de Lege cu privire la organizarea și funcționarea Curții de Conturi, și vom reveni la procedura de vot, precum am stabilit, la ora 14.00.

Între timp, dragi colegi, vă propun să examinăm subiectul nr.6 de pe ordinea de zi, proiectul nr.191 din 13 iunie 2017, proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Și-l rugăm foarte mult pe domnul Iurcu, viceministrul economiei, să ne prezinte acest proiect de lege de la tribuna principală.

Domnul Vitalie Iurcu – viceministru al economiei:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Se propune spre examinare proiectul înregistrat sub nr.191 din 13 iunie 2017. Temei pentru elaborarea proiectului respectiv este Legea nr.230 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, conform acesteia au fost introduse modificări privind procedura controlului de stat asupra activității de întreprinzător, precum și un nou sistem instituțional de control, de facto o nouă listă a organelor de stat cu drept de control de stat și a identificat domeniile de competență ale organelor de control.

Deci obiectivul de bază al proiectului este aducerea în concordanță a prevederilor cadrului legislativ național cu prevederile Legii nr.230 și se referă la activitatea de control de stat pusă în competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, Agenției pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței și Inspectoratului de Stat al Muncii.

Respectiv, principalele prevederi ale proiectului de lege și evidențierea elementelor noi sînt următoarele: controlul de stat desfășurat de către ANSA, domeniul de competență este sanitar-veterinar, fitosanitar și siguranța alimentelor, ceea ce era și pînă acum, suplimentar în competența aceasta a fost transferat controlul asupra producerii și circulației vinului și a produselor alcoolice, protecția consumatorului în domeniul alimentar, siguranța ocupațională în unitățile din lanțul alimentar și respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent.

În același timp, proiectul introduce o delimitare clară a autorităților competente de autorizare și de control a produselor alimentare. Astfel, organul de stat de supraveghere a sănătății publice Centrul Național de Sănătate Publică, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, autoritate competentă de:

- autorizarea aditivilor alimentari, suplimentelor alimentare, produselor alimentare noi, produselor alimentare fortificate, produselor alimentare tratate cu radiație ionizate, materialelor în contact cu produsele alimentare;

- controlul pe piață al materialului în contact cu produsele alimentare altele decît cele aflate în lanțul alimentar;

- controlul respectării regulilor privind mențiunile nutriționale și de sănătate pentru produsele alimentare pentru nou-născuți, care sînt comercializate în farmacii;

- supravegherea și controlul produselor alimentare pentru sugari și copii mici, precum și a produselor cu destinație nutrițională specială care se comercializează în farmacii.

Deci, astfel, ANSA va realiza controlul de stat al tuturor produselor alimentare, inclusiv al celor autorizate de organul de stat de supraveghere a sănătății publice, cu excepția celor comercializate în farmacii.

După cum am menționat, logica reformei este un risc, un organ cu funcție de control competent și în acest caz ANSA va fi organul de stat responsabil de tot lanțul de produse alimentare.

Domeniile noi de competență care au trecut în activitatea ANSA: controlul de stat în domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice, transferat către ANSA din competența Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Produselor Alcoolice, ultimul fiind și exclus din lista organelor de control; controlul de stat în domeniul protecției consumatorului în domeniul alimentar, pînă acum această funcție o desfășura Agenția Protecția Consumatorului, deci această funcție pe faza... pe lanțul alimentar trece în competența ANSA; controlul de stat privind respectarea legislației în domeniul siguranței ocupaționale în unitățile de producere și prestări servicii, activitatea cărora este reglementată în principal de legislația din domeniul sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor, producerea și circulația vinurilor și produselor alcoolice.

Ce ține de controlul de stat în domeniul protecției consumatorului ... în domeniul alimentar, în acest caz se formează Agenția pentru Protecția Consumatorului și Supravegherea Pieței. Aceasta va fi o autoritate administrativă, coordonatoare la nivel național în domeniul controlului respectării legislației cu privire la protecția consumatorului cu statut de punct de contact național.

În competențele acesteia va intra:

- supravegherea pieței privind produsele nealimentare și conformitatea serviciilor, inclusiv celor turistice;
- protecția consumatorilor în domeniul produselor nealimentare și a serviciului în toate celelalte domenii decît cele date în competența altor organe;
- controlul în domeniul metrologiei și standardizării;
- respectarea condițiilor de licențiere conform domeniului aferent și altele.

Alte autorități competente cu control în domeniul protecției consumatorilor, după cum urmează, după cum am menționat, organul de stat de supraveghere a sănătății publice – Agenția Națională pentru Supraveghere Publică va fi responsabilă în domeniul produselor medicamentoase, farmaceutice și parafarmaceutice, ale serviciilor prestate de instituțiile farmaceutice și medicale.

Organele de stat abilitate cu funcție de control al transportului auto, aeronautic și naval conform domeniului de competență anume: ANTA, Autoritatea Aeronautică Civilă, Agenția Navală în domeniul transportului interurban și internațional. Agenția pentru Supravegherea Tehnică – domeniul securității industriale și construcțiilor; organul abilitat de stat cu funcție de reglementare în energetică și în domeniul de alimentare cu apă și de canalizare – ANRE-ul; organul de stat abilitat cu funcții de control în telecomunicații – ANRCETI și organul de stat abilitat cu funcții de supraveghere a asigurărilor – Comisia Națională a Pieței Financiare.

Controlul de stat în domeniul muncii, sistemul instituțional în domeniul muncii deci Inspectoratul de Stat al Muncii va fi autoritatea națională care va fi responsabilă de coordonarea la nivel național în domeniul respectării actelor

normative în domeniul raportului de muncă și securității, și sănătății muncii. Deci atribuțiile acestei instituții va fi:

- controlul respectării prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă;
- monitorizarea controlului de stat al respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, efectuat de către inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;
- elaborarea, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, a raportului anual privind activitatea autorităților competente și altele.

Astfel, controlul în domeniul siguranței ocupaționale a autorităților competente, ANSA va fi responsabilă pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea căreia este reglementată în principal de legislația din domeniul sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor producerea și circulația vinului și produselor alcoolice.

Agencia Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea căreia este reglementată în principal de legislația în domeniul comerțului produselor alimentare, prestării serviciilor, inclusiv turistice; Agenția Națională pentru Sănătate Publică – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea căreia este reglementată în principal de legislația în domeniul ocrotirii sănătății și sănătății publice; Inspectoratul pentru Protecția Mediului – pentru unitățile de producere și prestări servicii, activitatea căreia este reglementată în special de legislația protecției mediului și resurselor naturale. (*Gălăgie în sală.*)

Reieșind din cele expuse, suplimentar s-a venit cu un șir de îmbunătățiri la proceduri de control de stat activității de întreprinzător, și anume a unor prevederi ale Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător. Astfel, s-a exclus obligația de notificare a controlului ce urmează a fi efectuat și în domeniul muncii, aceasta vine în corespundere cu recomandările Organizației Mondiale a Muncii.

În același loc se concretizează momentul din care începe să curgă termenul de efectuare a controlului și durata controlului,... are loc instituirea procedurii prealabile obligatorii de examinare a contestațiilor împotriva delegației de control și deciziei prelungirii a duratei controlului etc.

Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos plenul să susțină acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și începem runda de întrebări-răspunsuri.

Și prima intervenție pe marginea acestui proiect de lege, doamna Valentina Stratan.

Vă rugăm.

Doamna Valentina Stratan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Am câteva întrebări, poate două întrebări și o precizare. Acestea se referă la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii. Și cunoaștem că actualmente avem zece inspecții teritoriale care acoperă toată Republica Moldova.

Ceea ce propuneți dumneavoastră, parcă la sigur că sîntem de acord și urmărim scopul să optimizăm, să eficientizăm și activitatea, și să minimalizăm cheltuielile.

Dar în cazul în care aceste zece inspecții teritoriale se schimbă pe zece entități de control deja, cu atît mai mult că separăm Inspectoratul de Stat al Muncii, lăsăm doar... domeniul raporturilor de muncă, pe cînd toate celelalte entități îi dăm securitatea și sănătatea în muncă.

Eu știu, pentru că oricum este domeniul nostru, practica bună, practica europeană a arătat și ne-a convins că anume acest Inspectorat al Muncii s-a descurcat în toate țările și cu raporturile de muncă, și cu sănătatea și securitatea muncii.

Parcă nu este logic ce facem noi, pentru că, pe de o parte, noi lăsăm Inspectoratul de Stat al Muncii să monitorizeze controlul de stat al respectării legislației privind securitatea și sănătatea în muncă, eu citesc chiar din proiectul de lege, concentrează informația cu privire la accidentele de muncă. Neavînd acest drept de control, parcă s-ar părea că ei sînt mai superiori decît celelalte 10 entități de control, dar fără prea mari atribuții.

Iată, eu vreau să ne spuneți, vă rog, care este raționamentul, ce așteptăm noi? Sîntem siguri, așteptăm și poate ne convingem că așteptările noastre se realizează sau ne trezim peste un timp și ne dăm bine seama că poate undeva am greșit prin aceste propuneri sau prin aceste modificări care le operăm acum? Asta este prima întrebare la care vreau să vă referiți.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da. Mulțumesc mult, doamnă deputat.

Logica acestei separări purcede la faptul că încercăm să delimităm un risc cu o instituție de control care verifică acest risc. Cel mai elocvent exemplu ar fi ANSA. Deci ANSA va fi responsabilă de tot lanțul de produse alimentare: de la import, plasare, utilizare etc., inclusiv... discutăm ca exemplu elocvent în instituțiile, de exemplu, care prestează servicii de alimentație publică. Deci în așa caz, din cadrul acestei instituții va fi la control care o să meargă la careva entitate atît acel responsabil – inspector de securitatea alimentelor, cît și inspectorul ce ține

de securitatea ocupațională și siguranța muncii. Deci asta este logica, noi nu vedem în asta că va fi o distorsionare.

Cum ați menționat, aceste funcții de securitate ocupațională trec în domeniul la fiecare această entitate... autoritate cu funcție de control separat. Mai mult, cum ați menționat și dumneavoastră, teoretic, inspectorii muncii o să aibă o subordonare dublă. Ei sînt obligați să raporteze imediat despre cele depistate în diferite domenii, inclusiv supravegherea tehnică a pieței, în domeniul alimentar, în domeniul sănătății publice, să raporteze imediat și Inspectoratului Muncii despre aceste cazuri, împreună o să facă raportul cel care trebuie să-l prezinte etc.

Mai mult decît atît, cum am menționat, noi special am luat o pauză pe acest domeniu. Am făcut o adresare oficială către Biroul Internațional al Muncii ca să ne expertizeze sau, cel puțin, să ne spună opinia la aceste propuneri pe care noi le-am înaintat.

Deci n-au avut careva obiecții referitor la sistemul instituțional de control care a fost propus. Este practica mixtă, cum ați menționat, în unele țări îs așa, în alte țări, după cum am propus noi. De aceea o să monitorizăm ca să nu creăm distorsiuni în această activitate. Dar cred că logica este un risc, o instituție cu o funcție de control care o monitorizați.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim.

Doamnă Stratan,

Vă rog frumos, dacă aveți precizare sau a doua întrebare.

Doamna Valentina Stratan:

Vreau încă un aspect, unul practic, pentru că pînă în prezent sau pînă vor intra aceste prevederi în vigoare era foarte clar că, dacă se întîmpla un accident de muncă la un obiect, imediat acest caz se raporta atît de poliție sau de instituțiile medicale Inspecției Muncii sau Inspectoratului de Stat al Muncii.

Vreau să vă întreb: în cazul cînd se întîmplă asemenea, din punct de vedere practic, ca să cunoască și cetățenii care ascultă, care sînt interesați în acest domeniu, unde urmează ei să facă apelul și unde urmează să raporteze, la una din autoritățile, entitățile de control sau tot la Inspectoratul de Stat al Muncii?

Domnul Vitalie Iurcu:

Nu, eu cred că fiecare din instituție care are ca funcție ANSA va raporta..., adică inspectorul în cadrul acestei instituții a depistat cazul, practic, el... ce făcea pînă acum inspectorul muncii, el rămîne în continuare. Are aceeași legitimație, are același acces în orice moment să intre la... să aibă acces la încăperile ș.a.m.d. În momentul respectiv, el, în dependență de caz, cum își exercita și acum funcțiile, așa o să le exerciteze și în continuare.

Doamna Valentina Stratan:

Eu sigur că mi-aș dori să nu dăm greș, să ne arăte viața că am întreprins asemenea... aceste modificări ne-au adus doar beneficiu, asta îmi doresc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Mulțumim.

Doamna Valentina Stratan:

Sigur că ne dorim succese.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Casian.

Domnul Ion Casian:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Eu tot cam la acest subiect vreau să adresez întrebarea mea. Deci la articolul IV din proiect, tot referitor la Inspectoratul de Stat al Muncii, la articolul 1 se prevede că Inspectoratul de Stat este autoritatea coordonatoare la nivel național în domeniul respectării actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și a securității și sănătății muncii.

Domnul Vitalie Iurcu:

... Este.

Domnul Ion Casian:

Cum vă gândiți dumneavoastră să asigurați această coordonare, fără ca Inspectoratul Muncii să aibă competențele respective? Asta este o întrebare.

Și cum vă gândiți, dacă transmiteți aceste competențe altor zece entități de control, se vor mări cu mult controalele asupra agenților economici în raport cu ceea ce este actualmente, fiindcă acum o să fie zece entități de control, iar pînă în prezent era una?

Și eu... pare-mi-se că dumneavoastră confundați cînd spuneți că ați vorbit de ANSA și un inspector de la Inspectoratul de Stat al Muncii. ANSA are alte competențe.

Noi vorbim de domeniul muncii, securitatea și sănătatea în muncă, iată aceasta. Și ele sînt diferite decît competențele cele de la ANSA.

De aceea, nu credeți că, dimpotrivă, în loc să îmbunătățim activitatea agenților economici, noi, prin asta, le vom pune piedici, prin transpunerea în viață a acestui proiect, acestei reforme?

Domnul Vitalie Iurcu:

Da. Mulțumesc, domnule deputat.

Deci cum am menționat anterior, acești inspectori de muncă vor avea o dublă subordonare. Mă refer la faptul că vor prezenta acele rapoarte care le prezintă, le vor prezenta Inspecției de Stat a Muncii, vor prezenta acele rapoarte la nivel național și fiind ca instituție... Inspectoratul de Stat al Muncii fiind în continuare conform tuturor angajamentelor noastre și va fi în subordinea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei etc., va consolida aceste rapoarte în continuare și vi le-a prezenta în continuare.

Deci asta noi discutăm, numai ca în cadrul acestei activități este Inspectoratul de Stat al Muncii ca un organ la nivel național, aceeași Agenție pentru Supravegherea Pieței va fi responsabilă ca organ de coordonare națională la nivel național pentru activitățile ce țin de protecția consumatorilor... nealimentare.

Doi. Ce ține de faza dacă să urmărim numărul de controale, nu e cazul. Noi spunem încă o dată, noi trebuie să privim chestia dată însuși din conceptul reformei propriu-zise. Majoritatea controalelor trebuie să fie ...planificate, mai puțin inopinate.

Bine, nu vrem ANSA, haideți să luăm Agenția pentru Supravegherea Tehnică, care urmează noi tot s-o discutăm. De aceea ... o să înglobeze așa funcții ca Inspectoratul de Stat în Construcții, Inspectoratul privind Obiectele Periculoase. Deci aceste 10 instituții o să aibă același inspector al muncii, dar logica spunând că în mare măsură ea o să ducă la controlul... la control trebuie să se ducă cel puțin sau 2 inspectori din cadrul unei entități, sau 2 inspectori, adică unul de la mine și unul de la inspecția dumneavoastră în cazul de față.

Ca să nu avem o situație pe care o avem pînă acum că venea ANSA, după asta venea Inspecția Muncii, după asta venea CNSP-ul și după asta venea unul peste altul în cazul de față. Se schimbă însăși abordarea propriu-zisă și noi credem ca o să fie un mecanism mult mai eficient și cu mai puțină povară asupra mediului de afaceri.

Domnul Andrian Candu:

Domnule Casian,

Vă rog frumos, dacă aveți a doua întrebare sau precizare.

Domnul Ion Casian:

Da. Domnule Președinte,

Da, am și a doua întrebare și o precizare.

Nu m-ați convins în răspunsul dumneavoastră, fiindcă am menționat că sînt competențe deosebite în... să zicem, entitățile cărora li se transmit competențele de control de la Inspectoratul Muncii.

Și a doua întrebare este: de unde v-ați inspirat de acest model de reforme, fiindcă, din cîte cunoaștem, nici la vecinii noștri, nici în țările din Uniunea Europeană nu este un astfel de model? Iată, de unde dumneavoastră... ori este o invenție a noastră, așa, moldovenească, așa s-o zicem?

Domnul Vitalie Iurcu:

Nu, pentru ca să propunem...

Domnul Ion Casian:

Mulțumesc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Deci, da, mulțumesc mult, domnule deputat.

E o întrebare foarte bună. Conceptul respectiv vine însuși din... cum am menționat, în primul rând, din aprobarea Legii nr.131 ce ține de controlul de stat. Anul trecut noi am purces-o ca primul element în care s-a schimbat ce am menționat și abordările care țin de... față de control, elementele de control în ce trebuie să constea etc.

Doi. De acolo a reieșit și din analiza respectivă care, reiterez încă o dată, e bazată pe logică – un risc, o unitate cu funcție de control. Deci haideți să luăm așa, pînă la această reformă pe lanțul alimentar aveam atît ANSA cît și Centrul Național de Sănătate Publică. Deci amîndouă intervineau într-o activitate. Deci logic...

Pe domeniul de produse alimentare să răspundă o instituție. Pe domeniul supravegherii tehnice deci logic o să răspundă o instituție care înglobează acum funcțiile și Inspectoratului pentru Supravegherea Obiectelor Periculoase, și Inspecției de Construcții. Pe mediu tot acela. Asta-i logica care am pus-o ca bază.

Logica respectivă duce la faptul că din acele, încă o dată, 67, 69 de instituții cu funcții de control, practic, o să rămînă 18, dintre care 5 cu funcții standarde de reglementare, cum ar fi Agenția de Reglementare în domeniul Telecomunicațiilor, energetică etc.

Asta-i logica procesului. Invenția, bine, cum a menționat și domnul Președinte, noi trebuie să ne mișcăm totuși înainte. Ne uităm și la practica altor țări, dar trebuie să vedem și noi cum găsim modelul nostru de dezvoltare.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte frumos.

Domnule Casian,

Dacă aveți ultima precizare.

Domnul Ion Casian:

Da, eu am înțeles că mergeți pe logică, o astfel de experiență nu este. Nu este nici un studiu care ar demonstra că Inspectoratul Muncii nu-și face lucrul așa cum prevede legea.

Eu, domnule Președinte, vă rog să mă înscrieți pentru o luare de cuvînt.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Deja.

Vă mulțumesc frumos.

Domnule Deliu,

Vă rog frumos dumneavoastră intervențiile, întrebările în adresa autorilor.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Întrebarea mea ține tot de Inspectoratul de Stat al Muncii.

Potrivit proiectului, o parte din competențele Inspectoratului vor trece la alte entități...

Domnul Vitalie Iurcu:

Corect.

Domnul Tudor Deliu:

... cum ar fi Agenția Națională pentru Supravegherea Alimentelor, Agenția Națională pentru Supravegherea Pieței Nealimentare ș.a.m.d.

Întrebarea mea ține nu de controale, dar ține de oameni. Spuneți-mi, vă rog, în urma acestor redistribuiri de competențe vor fi disponibilizări la Inspectoratul de Stat al Muncii ale persoanelor care actualmente activează?

Dacă da, cam care este numărul și cât costă, și ce avem de câștigat când noi prin toate... prin toate actele legislative venim să îmbunătățim calitatea vieții omului?

În cazul de față noi o să-i... nu știu o să-mi răspundeți: vor fi disponibilizări sau nu?

Domnul Vitalie Iurcu:

Domnule deputat,

Este clar că la prima etapă ei vor fi transferați din funcțiile care le au acum. O să fie propus să treacă la instituțiile respective. Deci nu discutăm de careva disponibilizări.

Doi. La prima etapă bugetul nu va fi afectat că... așa bugetul 2017 a fost planificat.

Trei. Imediat după intrarea în vigoare a acestora, urmează să fie aprobate hotărârile de Guvern care vor institui acele grupuri de lucru care o să aibă ca sarcină nemijlocită ca să vină cu structura nouă, cu efectivul de personal etc.

Logica... el trebuie să ... atît la confortul cetățeanului, cît și la confortul și la activitatea agenților economici. Trebuie să ne uităm din mai multe aspecte la rezultatul și impactul acestei reforme care o să aibă loc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Deliu,

Vă rugăm frumos, a doua întrebare sau precizare.

Domnul Tudor Deliu:

Da, o mică precizare, nu am a doua întrebare.

Deci să înțeleg, domnule... da, o scurtă precizare. Să înțeleg, domnule viceministru, că dumneavoastră totuși afirmați că nu vor fi disponibilizări de la Inspectoratul de Stat al Muncii, dar ziceți că vor fi reangajați în agențiile ...

Domnul Vitalie Iurcu:

Transferați mai corect spus, ca și logică.

Domnul Tudor Deliu:

Bine. Eu de ce am pus această întrebare, fiindcă sînt foarte multe, eu știu, cereri de la cetățeni care au niște îngrijorări.

Domnul Vitalie Iurcu:

De acord cu...

Domnul Tudor Deliu:

Și deci vom vedea pe viitor cum va fi.

Domnul Vitalie Iurcu:

Vă mulțumesc, domnule Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Bejan.

Domnul Valerian Bejan:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

Spuneți, vă rog, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice va fi lichidat sau va fi înglobat în ANSA?

Domnul Vitalie Iurcu:

Va fi înglobat în ANSA.

Domnul Valerian Bejan:

Și atunci unde-i optimizarea, economia dacă, pur și simplu, îl înglobăm în ANSA cu aceiași oameni, cu aceleași atribuții, cu aceleași salarii?

Domnul Vitalie Iurcu:

Cel puțin, directorul n-o să fie, secretara n-o să fie și ... aparatul administrativ la sigur se optimizează.

Deci încă o dată, cum am răspuns și domnului deputat Deliu, următoarea etapă vine ca fază de... se pune ANSA cu Inspectoratul și restul unităților care trec ca funcții au să vină cu structura nouă de efectiv de personal, structura... mergem, da, cu structura acestei instituții și cu personalul efectiv etc.

Domnul Valerian Bejan:

Nu o să...

Domnul Vitalie Iurcu:

Cel puțin ... administrative la sigur nu o să fie 3 directori sau 4 directori...

Domnul Valerian Bejan:

Nu o să se întâmple faptul ca să fie verificată calitatea producției alcoolice de un veterinar sau, mai știu eu cine acolo, de oameni necompetenți sau nepregătiți în domeniul respectiv, cum era pe vremuri, venea un veterinar și verifica cât e de pregătită fabrica de vin pentru licențiere.

Domnul Vitalie Iurcu:

Nu cred că o să fie cazul. Cum am menționat iarăși, aceiași angajați de la acest inspectorat o să treacă, o să fie transferați în cadrul unității respective.

Domnul Valerian Bejan:

Da, mulțumesc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu știu, domnule Bejan, ce aveți dumneavoastră cu veterinarii și sînteți împotriva lor și aveți colegi în partid, și foști colegi de partid veterinari, și parcă, în limba rusă vorba aia: „ничего”.

Vă mulțumim foarte mult.

Da, bineînțeles, poftiți, aveți dreptul la replică.

Domnul Valerian Bejan:

Da, mulțumesc.

Domnule Președinte,

Nu am nimic împotriva veterinarilor, cum nu am nimic împotriva oricărei alte specialități pe care fiecare și-o iubește, dar brutarul trebuie să fie brutar și lemnarul să fie lemnar. Asta-i chestia.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Asta am vrut să întreb și eu colegii de la Partidul Liberal despre miniștrii care au fost în Guvern.

Vă mulțumim frumos.

Doamnă Ciobanu,

În continuare.

Doamna Maria Ciobanu:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

La prima vedere scopul proiectului este unul salutar, deoarece se propune delimitarea competențelor mai multor entități de control și micșorarea, vreau să cred, a numărului actelor permissive. Dar mă uitam pe avizul Centrului Național Anticorupție și aproape nu este articol la care nu sînt obiecții destul de serioase.

Spuneți-mi, vă rog, chiar cu indicele acesta mă uitam, 23, nici nu știam cum să vă prezint, articolul 23⁸, nu era cazul ca dumneavoastră să scrieți articolul... dacă dumneavoastră v-ați propus un proiect atît de voluminos... 23¹ și pe urmă 24, 25, dar nu 23⁸?

Și acum uitați-vă, vă rog, pe articolul 23⁸, la obligațiile și răspunderea inspectorului de muncă și uitați-vă, vă rog, la obiecțiile pe care vi le scrie în avizul său Centrul Național Anticorupție. Îs foarte serioase aceste obiecții.

Spuneți-mi, vă rog, de care aveți de gînd să țineți seamă în lectura a doua a proiectului?

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, mulțumesc mult.

Deci am precizat cu colegii, într-adevăr, avizele suplimentare au venit, ca fiind de la CNA. Noi o să luăm în considerare și am discutat și în cadrul comisiei, le vom lua în considerare pe cele care sînt constructive, să zicem așa, pentru lectura a doua.

Doamna Maria Ciobanu:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumesc foarte mult.

În continuare, domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Vă mulțumesc.

Domnule raportor,

Eu am careva întrebări pe segmentul ANSA. În anul 2013, la momentul fondării sau formării, reorganizării institutului s-a creat ANSA. Cunoaștem cu toții că au fost preluate – cu jumătățile, ce-i drept – unele atribuții de la Centrul Național de Sănătate Publică față de ANSA, legislația a fost modificată parțial, cu atât mai mult că au fost transferate la acel moment 200 de unități de la Centrul Național de Sănătate Publică față de ANSA, ca pînă în prezent nu a fost transferată nici o persoană. S-a creat o condiție ca ANSA cu unități, fără persoane și cu angajamente. Ca urmare, noi avem cazurile neplăcute de la finele anului 2016, anul 2017, cunoaștem cu toții ceea ce s-a întîmplat cu intoxicarea și cu prestarea produselor alterate la grădiniță.

Printre altele, eu cred că e și momentul să menționez faptul că pe 24 mai urma ca Procuratura, în decurs de două luni de zile, să ne informeze despre mersul anchetei și nu în ultimul timp, Guvernul, pe 24 iulie, trei luni de zile, conform Hotărîrii Parlamentului, trebuia să ne spună despre măsurile care se întreprind pentru redresarea situației. Hotărîrea Parlamentului încă nu a anulat-o nimeni.

Spuneți-mi, vă rog, acum, la acest moment, prin fuzionarea... cu alte instituții, cum ar fi Inspectoratul de Control al Alcoolului și alte obligațiuni care i se dau, este vreun studiu? Astăzi ANSA are capacitățile...

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm frumos, continuați, domnule Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

... are capacitățile celea umane... conform studiului, să poată duce acele obligațiuni care îi vor fi, mai bine zis, atribuite conform modificărilor astăzi sau să nu ne trezim că se prelungește, cum se prelungește și în ziua de astăzi mai departe, ca printre altele, livrarea acelor produse alterate la grădinițe, la instituțiile educaționale.

Vă rog.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, vă mulțumesc, domnule deputat.

E o remarcă bună. Eu presupun... nu presupun, consider că acea situație s-a creat din aceea... cum ați menționat, s-a făcut o reformă, dar nu s-a făcut reforma pînă la capăt. Multe activități pe care le făcea și ANSA, le făcea și CNSP, inclusiv același aviz trebuia să-l dea și o instituție, și a doua instituție, se suprapuneau multe activități. Este interesant faptul că noi am analizat tot acest aspect și mă interesează, era o întrebare bună cum inspectorul de la CNSP, avînd salariul de

2000 de lei, cum supraviețuiește și în același timp nu se duce la un salariu pe care îl oferă ANSA de 3000, 3500 sau cât era acolo ca fază.

Deci, cum am menționat, presupunem ca va fi reorganizat în paralel totodată și Centrul Național de Sănătate Publică și crearea acestei Agenții Naționale pentru Sănătate Publică este tot parte componentă a acestei reforme, respectiv considerăm că acei medici, să zicem așa, sanitari vor trece la ANSA, cum e nevoie să treacă și nu vom avea situațiile respective.

După cum tot am mai menționat anterior, imediat după aprobarea proiectului de lege urmează hotărârea de Guvern care va impune aceste autorități să vină cu structură nouă, cu efectivul nou, etc., dar la toți angajații respectivi le va fi oferită posibilitatea de a se transfera din cadrul CNSP, să zicem așa, existent în faza asta, clar că o să monitorizăm, ca să nu avem întreruperi în procesul...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule Mudreac,

Dacă aveți o precizare sau a doua întrebare.

Domnul Radu Mudreac:

Domnule ministru,

Dumneavoastră ați menționat „с точностью до наоборот”. Acei de la Centrul Național de Sănătate Publică nu sînt funcționari publici și beneficiau de prime salariale și alte... salariile erau cu mult mai mari decît cele care sînt astăzi la ANSA, ca funcționari publici. Asta și a fost unul din motivele că dumnealor nu au dat curs transferului. Iar ceea ce s-a întîmplat cu reorganizarea la ANSA în 2013, eu m-am expus la acel moment că s-a născut un copil mort și am menționat de mai multe lucruri. Eu nu am a doua întrebare, dar mă tem să nu fie prelungirea mai departe a morții.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Grișciuc.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule ministru,

V-am întrebat și în comisie și am primit un răspuns, vreau să recunosc, destul de profesionist, ba, mai mult decît atît, cu informații adăugătoare, însă răspunsul mă invită oarecum să vin cu niște concretizări, în speță la segmentul „Bere”. Poate nu am fost suficient de convins, dar din modificarea ce se propune la articolul 13 în Legea privind fabricația, circulația alcoolului, vedem că de acum

încolo se propune să introducem litera b¹) și una din condițiile, care erau obligatorii pînă acum pentru a obține licență în activitatea ce vizează alcoolul, era deținerea în proprietate, menționez, proprietate a depozitelor care aveau nu mai puțin de 500 de metri, păzite, îngrădite, etc. Acum doar la producătorii de bere se introduce b¹) și vedem că dețin în proprietate, virgulă sau chirie și suprafața deja nu mai mare de.. adică pînă la 200 de metri, cel puțin, pardon, da, 200 de metri.

Nu vi se pare într-un fel sau altul favorizarea producătorilor de bere, în timpul în care noi sîntem o țară agricolă în care preponderent avem viță de vie și vin?

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, mulțumesc, domnule deputat.

Noi, într-adevăr... mulțumesc pentru întrebarea care ați ridicat-o în cadrul comisiei. Noi am încercat să vă dăm și un răspuns operativ la acest subiect. După cum am dat și explicație în răspunsul în scris dumneavoastră, în primul rînd, berea, cumva, dispăruse în reglementarea propriu-zisă ca băutură... în Legea nr.1100 ce ține de circulația alcoolului nu era reglementată deloc, de aceea am venit cu această propunere că ea acum va fi reglementată în aceeași fază ca și produsele vitivinicole, apropo, aceiași 200 de metri sînt și în cazul producției vitivinicole. Acei 500 de metri care sînt ca suprafață proprie se reflectau, după cîte îmi aduc aminte, numai pentru producția băuturilor tari, spirtoase. (*Voce din sală.*)

Să ne uităm încă o dată? Hai... Deci logica fiind că berea și înțeleg că consumul care vă îngrijorează că să crească consumul de bere. Logica consumului de bere noi putem să reglementăm prin alte activități, aceleași taxe suplimentare care se discută. Anul acesta, dacă îmi aduc aminte, ANSA a mărit taxele care le plătesc producătorii de bere și importatorii de bere la decaltru pe care îl vînd sau pe care îl produc, etc. prin alte metode. Logica acestor reforme este ca... mai ales că noi nu discutăm vînzarea cu amănuntul, noi discutăm pentru acei care vor să vîndă angro. Deci lui îi facem mai puține bariere pentru lansarea activității în cazul de față. Da, el trebuie să asigure o securitate, un sistem computerizat de evidență a mișcării.

Berea, după cum cunoașteți, nu este un produs accizabil, nu se accizează că are tărie pînă la 7%, înseamnă că el nu este ca produs accizat propriu-zis. De aceea ea are legătură și cu acea Lege nr.192 ce șine de actele permisive, acestea au fost unele principii care au fost la bază pentru a revizui acești parametri.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Domnule Grișciuc,

Dacă aveți a doua întrebare sau precizare?

Domnul Simion Grișciuc:

O întrebare, domnule Președinte.

Dar nu considerați că ar fi mai bine ca să nu introducem punctul b¹) în articolul 13, poate sintagma „500 de metri pătrați” o modificăm la „200” și într-un fel sau altul favorizăm toți producătorii de alcool. Poate aici trebuia să vină modificarea?

Domnul Vitalie Iurcu:

Domnule deputat,

Eu văd că dacă aici scrie „cel puțin 200”, înseamnă că poate să fie și 500, și 1000. Deci logic noi înțelegem dacă sînt operatori mari care sînt în segmentul dat, da, cu 200 de metri nu prea ai ce face, totdeauna ai nevoie de o suprafață mult mai mare, pentru ca să ...

Domnul Simion Grișciuc:

Da, dar vedeți că pentru aceștia cu bere există 200, dar pentru restul producătorilor de alcool sînt 500.

Domnul Vitalie Iurcu:

Nu, la vitivinicol, cel puțin din informația care mi-au dat-o, ele sînt aceleași ... se aplică aceeași și pentru producătorii ...

Domnul Simion Grișciuc:

Stau cu legea în față, pot să vă citesc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, poate o să ne uităm cu dumneavoastră separat, dar cred că nu e ...ea totuna e legată și cu nr.192 ce ține de actele permise, care va fi ca o condiție de activitate, nu de licențiere, ceea ce eu am spus.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim.

Domnule Grișciuc,

Dacă aveți a doua întrebare?

Vă rugăm.

Domnul Simion Grișciuc:

A doua întrebare, domnule ministru, ce vizează modificările la Legea privind activitățile turistice. Noi vedem că, în principiu, tot ce înseamnă controlul calității serviciilor turistice dăm deja la Agenția pentru Protecția Consumatorului, ...

Domnul Vitalie Iurcu:

Supravegherea Pieței.

Domnul Simion Grișciuc:

... dumneavoastră considerați că ei au să aibă suficienți specialiști pregătiți ca să poată să vadă cu ochi de specialist anume ce înseamnă activitate turistică, nu doar și servicii turistice?

Domnul Vitalie Iurcu:

Încă o dată noi o să spunem că aceeași Agenție a Turismului, care acum există, deci personalul care monitorizează, execută, mai corect spus, controlul acestor activități va fi transferat în cadrul unei agenții noi. Logica fiind că tot ce ține de produsele nealimentare, inclusiv serviciile, să treacă sub umbrela unei instituții care e responsabilă nemijlocit de acest domeniu, controlul oricum va exista.

Domnul Simion Grișciuc:

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Și ultimele două intervenții.

Prima – din partea doamnei Buliga.

Vă rugăm.

Doamna Valentina Buliga:

Domnule Președinte,

Mulțumesc foarte mult.

Domnule ministru,

Vreau să constat că Guvernul Republicii Moldova și-a asumat o reformă foarte complexă, riscantă și foarte dificil de realizat ulterior. Eu vreau să vă îndemn într-un fel ca, inclusiv datorită dezbaterilor pe care le avem astăzi, pentru lectura a doua să ținem cont că scopul reformei este unul nobil, dar să ținem cont, de fapt, că întotdeauna a fost dificil să găsim un hotar între raporturi de muncă – sănătatea în muncă, raporturi de muncă – securitatea la locul de muncă, calitatea produselor depinde de unde... din alimentație sau din calitatea medicamentelor.

Și să nu uităm că Republica Moldova a ratificat un șir de documente internaționale. Există convenții la care Moldova este parte și supremația acestor convenții poate să ne dea peste cap, de fapt, niște intenții nobile și frumoase ale noastre și putem nimeri în niște situații defectuoase și dificile.

Nu am găsit în proiectul de lege, cine se va ocupa de calitatea produselor farmaceutice? Așa presupun, în nota informativă este, dar din ceea ce văd Agenția în Domeniul Sănătății Publice, și consider că este din nou o abordare greșită.

Medicamentul este un produs aparte și nu face parte, de fapt, dintr-o gamă de controale pe care trebuie să le facă un medic igienist, un medic care trebuie să verifice sănătatea la locul de muncă. Și avem un alt tip de control și supraveghere care este reglementat inclusiv de Harta europeană a farmaciilor și a Inspecției Farmaceutice.

De aceea voi avea cîteva amendamente și vă îndemn ca tot grupul de lucru care a muncit în colaborare cu comisiile de profil, cu specialiștii din ...

Domnul Andrian Candu:

Da, vă rog frumos, doamnă Buliga, zece secunde.

Doamna Valentina Buliga:

... domeniile din Parlament să avem o lege bună, funcțională, optimală, iar specialiștii care vor lucra în aceste domenii să se simtă specialiști.

Pentru că nu vreau să-l repet pe domnul Bejan, dar mai avem noi chestiile acestea cîteodată.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

E mai mult un comentariu.

Și ultima intervenție.

Vă rugăm frumos, domnule Reidman.

Domnul Oleg Reidman:

Господин министр,

я хотел бы обратить ваше внимание на десятую статью предложенного закона, в которой вы очень здорово меняете шестую статью Закона № 235. И в особенности я хочу обратить ваше внимание, внимание слушателей, кто смотрит сегодня эту программу, это заседание, и деловой среды на следующее: „plățile pentru serviciile prestate de autoritățile administrației publice”, это мне понятно serviciile за плату, „plățile pentru serviciile prestate de autoritățile administrației publice și alte instituții cu funcții de reglementare și control, precum și pentru controalele oficiale.” Это что, это нас будут за наши деньги контролировать?

Domnul Vitalie Iurcu:

Нет. Олег Моисеевич, есть же функции контролирующих органов, которые мне нужны для Să-mi fac un certificat ceva eu pot să chem organul cu funcție de control.

Domnul Oleg Reidman:

Nu, nu, так это же услуга. Это услуга – удостоверить мое соответствие чему-то.

Domnul Vitalie Iurcu:

Ei, da, și o faci contra plată.

Domnul Oleg Reidman:

Минуточку. Здесь написано: „precum și pentru controalele oficiale, efectuate în conformitate cu articolul 19 alineatul ...там и.т.д. Legea nr.131.

Domnul Vitalie Iurcu:

Asta e ideea. Nu că ideea, asta-i logica, Oleg Moiseevici. Că merge ...Tu ai nevoie în cazul de față ... A, controlul vine planificat la tine.

Domnul Oleg Reidman:

Eu am ...

Domnul Vitalie Iurcu:

Doi. Vine inopinat. Și trei. Vine ...

Domnul Oleg Reidman:

Домнуде Юрку,

давайте напишем так, чтобы было понятно, что мы делаем. Я начинаю бизнес, хочу услугу от контролирующих органов, чтобы он удостоверил, что я соответствую всем необходимым требованиям.

Domnul Vitalie Iurcu:

... какой-то продукт.

Domnul Oleg Reidman:

Что я соответствую. Это и есть услуга. Он приходит, смотрит и подтверждает.

Domnul Vitalie Iurcu:

Да.

Domnul Oleg Reidman:

Это одно. Но вот написать „precum și pentru controale”? Это просто ...

Domnul Vitalie Iurcu:

Haideți să ne mai uităm încă o dată pentru lectura a doua, Oleg Moiseevici. Eu am înțeles. Logica eu am înțeles-o a dumneavoastră, ca să nu oficializăm controalele contra plată.

Domnul Andrian Candu:

Da. Vă mulțumim foarte mult.

Aici se încheie runda de întrebări-răspunsuri.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Iurcu.

Vă rugăm foarte frumos să vă luați locul în loja Guvernului.

Și-l invit la tribuna principală pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să prezinte raportul comisiei.

Pînă ajunge dumnealui la tribuna principală, dați-mi voie să vă fac un anunț, dragi colegi, astăzi în plenul Parlamentului avem în vizită o delegație de parlamentari din două țări. Și dați-mi voie să-i prezint, este vorba de domnul Mehmed Altay care este membru al Parlamentului din Turcia și dumnealui este și președintele Grupului parlamentar de prietenie cu Republica Moldova. *(Aplauze.)*

De asemenea, dumnealui este însoțit și de alți colegi din Parlamentul Turciei, este vorba de domnul Huseyin Burge și domnul Hakan Cavasogly, la fel, din Parlamentul Turciei. Și, la fel, le dorim un bine venit în Republica Moldova și în Parlamentul Republicii Moldova. *(Aplauze.)*

De asemenea, avem în ospetie și două doamne deputat din Parlamentul Azerbaidjanului, este vorba despre doamna Sevinj Fataliyeva care este membru al Parlamentului și vicepreședinte al Comisiei pentru afaceri externe. *(Aplauze.)* Și, la fel, este și doamna Sadagat Valiyeva care, la fel, este membru în Parlamentul Azerbaidjanului. *(Aplauze.)*

Vă dorim un ... vă urăm un bun venit în Republica Moldova, o ședere cât mai frumoasă, productivă pentru activitățile pentru care ați venit și ne pare bine să vă avem astăzi ca oaspeți în Parlamentul Republicii Moldova.

Vă mulțumim frumos. *(Aplauze.)*

Dragi colegi,

În continuare, mergem pe procedurile noastre și, așa cum am menționat, raportorul domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, va prezenta comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege prezentat spre examinare conține 31 de articole, care propun modificarea și completarea a 30 de legi și a fost elaborat în contextul inițiativei reformei cadrului de reglementare normativ și instituțional, bazat pe principii și bune practici internaționale, avînd ca scop implementarea procedurilor de control unificate pentru stimularea mediului de afaceri și a competitivității economiei naționale.

Scopul proiectului de lege este implementarea Legii nr.230 din 23.09.2016 care a adus modificări legislației în vigoare privitoare la procedura controlului de stat asupra activității de întreprinzător, precum și a instituit un nou sistem instituțional de control prin revizuirea organelor cu drept de control de stat.

Astfel, proiectul de lege prevede implementarea cadrului legislativ necesar pentru realizarea de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția

pentru Supravegherea Pieței și Produselor Nealimentare și Inspectoratului de Stat al Muncii a noilor atribuții date în competența acestora prin Legea nr.230 din 23.09.2016.

Prin urmare, domeniul de reglementare pentru Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – controlul de stat în domeniul producerii și circulației vinului și a produselor alcoolice, protecției consumatorilor în domeniul alimentar, siguranței ocupaționale și respectării condițiilor de licențiere conform domeniului dat.

Pentru Agenția pentru Supravegherea Pieței și Produselor Nealimentare domeniul de reglementare este: supravegherea pieței – doar ce se referă la produsele nealimentare, preluarea competențelor de supraveghere și control al conformității a tuturor serviciilor, inclusiv cele turistice, precum și supraveghere și control în domeniul siguranței ocupaționale.

Domeniul de reglementare pentru Inspectoratul de Stat al Muncii este: controlul respectării prevederilor legale referitoare la raporturile de muncă, cele privind siguranța ocupațională în partea ce ține de siguranța și securitatea muncii.

Proiectul de lege prevede transferarea atribuțiilor de control de stat în domeniul producerii și circulației vinului și produselor alcoolice din competența Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Producției Alcoolice în competența Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. (*Gălăgie în sală.*)

Prin proiect se propune modificarea și completarea Legii nr.131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător care are ca scop perfecționarea procedurilor de control, de contestare, termenul de efectuare a controlului de stat.

Totodată, proiectul de lege prevede că pentru efectuarea controalelor, la solicitarea agentului economic, precum și pentru alte servicii prestate de către organul de control, pot fi stabilite plăți. Criteriile și metodologia de stabilire a cuantumurilor plăților, cuantumurile acestor plăți și modul de distribuire, între bugetul organului de control și bugetul de stat, a veniturilor obținute din aceste plăți se aprobă de Guvern.

Conform Raportului de expertiză anticorupție, proiectul de lege conține factori și riscuri de corupție, precum și reglementări formulate defectuos, care pot duce la interpretări discreționare.

Totodată, ținem să constatăm că în Parlament sînt înregistrate și alte proiecte de legi cu nr.192, nr.193 și nr.194, toate din 13.06.2017, care vizează modificări și completări ale unor și aceleași acte legislative, din care considerente pentru lectura a doua este oportună comasarea acestora într-un singur document.

Comisia susține conceptual pentru prima lectură proiectul de lege, iar pentru lectura a doua va îmbunătăți proiectul respectiv, în baza propunerilor și obiecțiilor parvenite din partea fracțiunilor parlamentare, comisiilor permanente, deputaților și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Pornind de la cele menționate, comisia susține conceptual proiectul de lege și îl propune spre examinare plenului Parlamentului pentru prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă.

Și în continuare, întrebări în adresa comisiei.

Doamnă Domentî,

Vă rugăm.

Doamna Oxana Domentî:

Stimate domnule președinte,

Și stimată domnule Președinte al Parlamentului,

De fapt, raportor asupra acestui proiect a fost Comisia economie, buget și finanțe, deci ei au fost raportori de bază.

Totuși, foarte multe aspecte legate de acest proiect țin și de alte comisii, inclusiv Comisia protecție socială, sănătate și familie.

Vreau să vă zic că noi chiar și procedural nu avem dreptul să organizăm dezbateri publice largi la acest proiect, pentru că e vorba doar de un aviz simplu pe care trebuie să-l dăm. Totodată, problemele care sînt acoperite și au tangență cu acest proiect de lege sînt foarte sensibile, țin de securitatea în domeniul sănătății, în domeniul alimentației publice. De aceea propunerea mea ar fi ca toate proiectele: nr.191, nr.192 și nr.193, așa cum sînt venite ele în pachet, dar sînt dispersate, diferiți raportori, diferite comisii, să organizăm, totuși, în cel mai apropiat timp, niște audieri comune între comisii și să discutăm detaliat și să dezbaterem aceste proiecte de legi.

Posibil că conceptual nimeni nu are împotrivă faptul să optimizăm sistemul de control în Republica Moldova și să-l eficientizăm, dar „черт таится в деталях”. Deci detaliile trebuie să fie foarte bine gîndite, de altfel o să ajungem în aceeași situație ca și cu domeniul securității alimentare, cînd anumite funcții au fost atribuite, altele n-au fost atribuite, în final nimeni nu răspunde de nimic în Republica Moldova. Nu cred că e cazul să riscăm cu o astfel de situație.

Domnul Ștefan Creangă:

Vă mulțumesc, doamnă președinte.

Sigur că pe platforma Comisiei economie, buget și finanțe am discutat acest subiect și comisia propune ca toate aceste patru proiecte de legi să fie comasate pe platforma proiectului nr.192. Și dacă Parlamentul va accepta o astfel de propunere din partea comisiei, atunci, cu siguranță, noi vom fi, practic, obligați să facem ceea ce dumneavoastră ați propus.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

În același timp, aș completa și eu, doamnă Domentî, faptul că, eventual, comisia pe care o conduceți ar da un aviz, asta nu exclude și organizarea dezbaterilor.

Noi am avut cazuri cînd alte comisii, chiar dacă au dat aviz, au organizat anumite dezbateri pe specificul domeniului. Și să nu uităm că, de exemplu, acest proiect nr.191, el are și elementele economice de care vorbim noi ca aspect al Comisiei economie, buget și finanțe.

Aspecte sociale și de sănătate, precum e în cazul comisiei dumneavoastră sau chiar aspecte de produse alimentare și agricultură, cum e în cazul comisiei domnului Mudreac, dar asta pe de o parte nu exclude dezbateri largi în comisii.

Și mai mult dec t at t, este libertatea voastră, a președinților de comisii, să agreeți un lucru în comun în grupurile de lucru, cu delegări de persoane și cu participarea la dezbateri pe orice platformă.

Dacă aveți întrebări în adresa președintelui comisiei pe subiectul proiectului de lege, vă rog frumos, doamnă Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Asta era și propunerea noastră. Pentru că ține de... aceste proiecte sînt intersectoriale, astfel  nc t să organizăm audieri intersectoriale între mai multe comisii: și agricultură, securitatea alimentară, economie, social. Bine, noi o să convenim cum să organizăm aceste întrevederi, să discutăm în detalii.

Și recomandarea mea ar fi să nu ne grăbim foarte mult cu aceste legi că sînt foarte importante.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Nu sînt alte întrebări.

Domnule Creangă,

Vă mulțumim foarte mult.

Avem o luare de cuv nt ca înscriere din partea domnului Casian.  l invităm la tribuna principală înainte de a încheia dezbaterile la acest proiect de lege.

Domnul Ion Casian:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Parlament,

Reforma propusă a Inspectoratului de Stat al Muncii asupra realizării dreptului la muncă, la securitatea și sănătatea în muncă deci are un impact deosebit.

Acest proiect conține un șir de prevederi care continuă să dezvolte contradicțiile dintre Legea nr.131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și Convențiile Organizației Internaționale a Muncii, în special Convenția nr.81 privind inspecția muncii, nr.129 privind inspecția muncii în agricultură, nr.150 privind administrarea muncii, nr.155 privind securitatea și sănătatea în muncă, nr.184 privind securitatea și sănătatea în muncă în agricultură și nr.187 privind cadrul de promovare a securității și sănătății în muncă.

În acest sens, proiectul retrage de la Inspectoratul de Stat al Muncii atribuțiile de control în domeniul securității și sănătății în muncă și le pune în seama a 10 entități de control, ceea ce, după părerea noastră, va multiplica controlul pe unul și același domeniu și va complica situația agenților economici în planul aplicării uniforme, coerente și univoce a cadrului normativ de securitate și sănătate în muncă.

Dacă la moment există contradicții între Legea nr.131 și Convențiile Organizației Internaționale a Muncii nr.81 și nr.129 ce țin de activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii, în continuare se vor genera contradicții în raport cu cadrul de reglementare a activității celorlalte 10 entități de control.

Proiectul nominalizat recunoaște Inspectoratul ca autoritate coordonatoare la nivel național în domeniul respectării actelor legislative și a altor acte normative în domeniul relațiilor de muncă și al securității și sănătății în muncă.

În același timp, proiectele de acte normative ce țin de reforma sistemului de control de stat asupra activității de întreprinzător retrag de la Inspectoratul de Stat al Muncii 40 de unități de personal din contul funcțiilor de control ale Inspectoratului în domeniul securității și sănătății în muncă.

Reducerea atribuțiilor de control ale inspectoratului în domeniul securității și sănătății în muncă și a efectivului de personal cu 40 de unități va genera o dificultate în care realizarea atribuțiilor de autoritate coordonatoare la nivel național în domeniul respectării actelor legislative și altor acte normative în domeniul relațiilor de muncă și al securității și sănătății în muncă va deveni imposibilă.

Mai mult decât atât, reducerea atribuțiilor de control în domeniul securității și sănătății în muncă ale Inspectoratului de Stat al Muncii vine în contradicție cu principiile de constituire, funcționare și consolidare a inspecțiilor muncii enunțate și promovate de Organizația Internațională a Muncii prin convențiile la care Republica Moldova este parte și de Uniunea Europeană prin directivele sale.

Practici similare promovate în cadrul reformei cadrului instituțional în domeniul controlului de stat în raport cu Inspectoratul nu se atestă nici în țările vecine, nici în alte țări europene.

Contradicțiile generate de procesul de reformă comportă consecințe cu impact negativ asupra realizării dreptului la muncă, drept care înglobează accesul la muncă, condiții echitabile de muncă, securitate și sănătate în muncă.

Dreptul la muncă se reglementează prin legislația muncii, securității și sănătății în muncă care reprezintă elementul important al sistemului de administrare a muncii și de promovare a securității și sănătății în muncă.

Astfel, articolul 43 din Constituția Republicii Moldova prevede că salariații au dreptul la protecția muncii, măsurile de protecție privesc securitatea și sănătatea în muncă, regimul de muncă al femeilor și al tinerilor, instituirea unui salariu minim pe economie, repausul săptămânal, concediul de odihnă plătit, prestarea muncii în condiții grele, precum și alte situații specifice.

Potrivit prevederilor Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii nr.81 și nr.129, inspecția muncii asigură aplicarea dispozițiilor actelor legislative și altor acte normative referitoare la condițiile de muncă de la protecția salariaților în exercitarea... și la protecția salariaților în exercitarea drepturilor lor.

Reieșind din spiritul convențiilor menționate și articolului 43 din Constituție rezultă că controlul asupra dreptului la protecția muncii ar reveni unei instituții specializate care este la moment – Inspectoratul de Stat al Muncii.

Deci s-a menționat aici că prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene s-a făcut o adresare către Biroul Internațional al Muncii pentru a expertiza conformitatea Legii nr.131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător și a Legii nr.140 ce ține de Inspectoratul de Stat al Muncii cu convențiile Organizației Internaționale a Muncii.

Deci cunoaștem că prin răspunsul Biroului Internațional al Muncii sînt puse în atenția comitetului de norme a Biroului și spune că se va pronunța, se va expune după ce Guvernul Republicii Moldova va trimite un raport despre aplicarea Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii nr.81 și nr.129 în Republica Moldova. Așa cunoaștem deci a fost acest răspuns.

Instrumentele prevăzute de convenție stabilesc principiile fundamentale de organizare și funcționare a unei instituții de inspecție a muncii responsabilă, pe de o parte, pentru implementarea legislației referitoare la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor de serviciu și, pe de altă parte, de contribuire la dezvoltarea cadrului legal din domeniu în pas cu dezvoltarea pieței naționale și internaționale a muncii.

Remarcăm că anume astfel a fost organizat și structurat Inspectoratul de Stat al Muncii în Republica Moldova.

Menționăm că Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi în alineatul (2) al articolului 1 stabilește că munca efectuată conform contractului acordului de muncă încheiat nu este considerat antreprenoriat.

În această ordine de idei, controlul de stat în domeniul muncii, securității și sănătății în muncă nu poate fi abordat ca control asupra activității de întreprinzător și, prin urmare, controlul de stat în...

Domnul Andrian Candu:

Da, ultimul minut, vă rog frumos.

Domnul Ion Casian:

Da. Deci în sensul celor relatate, controlul asupra aplicării legislației referitoare la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor de serviciu nu poate fi divizat și transmis mai multor autorități. Aceasta conduce la o abordare denaturată a realizării și respectării dreptului la muncă și la securitatea și sănătatea în muncă. Aceasta constituie obstacol în aplicarea univocă, coerentă și consecventă a actelor legislative care transpun directivele Uniunii Europene, în special a celor în domeniul securității și sănătății în muncă.

Avînd la bază cele relatate, constatăm cu îngrijorare că aplicarea prevederilor convențiilor ratificate de Republica Moldova este, așa s-o spunem, în pericol și, plus la aceasta, nu vor fi realizate prevederile Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Dacă ați putea să încheiați. Ultimele 10 secunde, vă rugăm frumos.

Domnul Ion Casian:

Da, domnule Președinte.

Deci pentru reducerea impactului negativ pe care îl va produce cadrul legislativ și normativ de reformate a controlului de stat al activității de întreprinzător, noi solicităm păstrarea situației cadrului de control existent în competența Inspectoratului de Stat al Muncii.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și aici încheiem dezbaterile la proiectul nr.191 din 13 iunie 2017.

Și trecem la următorul subiect, și anume proiectul nr.192 din 13 iunie 2017, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Îl rugăm pe domnul Iurcu să ne prezinte acest proiect de lege, dar cu rugămintea să o faceți cât mai succint.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Stimat, onorat Plen,

Deci se propune spre examinare proiectul nr.192 din 13.06.2017. Deci temei pentru elaborarea acestui proiect a fost executarea prevederilor articolului 12 din Legea nr.181 din 22 iulie 2016 avînd ca scop revizuirea și optimizarea întregului spectru de licență și acte permissive pentru desfășurarea activității de întreprinzător avînd scopul de a scădea povara existentă pentru mediul de afaceri.

Deci, ca rezultat, prin proiectul de lege se modifică 88 de acte legislative, inclusiv se abrogă Legea nr.451-XV din 30.07.2001. La baza acestor modificări au stat următoarele.

S-a identificat întreg spectrul de acte permise, inclusiv licențe, procedurile, a rigorilor procedurale și materiale aferente acestora; determinarea oportunității acestora și reducerea maximă a numărului lor; stabilirea numărului minim de acte permise; reducerea maximă a poverii actelor permise, inclusiv prin constituirea ghișeurilor unice și aplicarea soluțiilor de ghișeu unic pentru facilitarea solicitării și schimbului de informații între diferite instituții de stat.

Modificările fundamentale conceptuale la care derivă modificarea adiacentă la întreg spectrul actelor legislative au fost operate și în legea... se propune a fi operate și în Legea nr.160/ 2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător definitoriu fiind Nomenclatorul actelor permise. Acesta a fost împărțit în capitole distincte ce țin... licențe – 31, autorizații, acte permise ce se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate și la testarea anumitor condiții de către agentul economic – 83 și certificate au rămas 36.

Astfel, după operarea modificărilor de rigoare, va rămâne un număr de 150 de acte permise din totalul celor 414 care erau la începutul reformei.

Proiectul de lege a fost dezbătut în public în larg. Deci au avut loc peste 70 de ședințe sectoriale în decursul a peste 8 luni. Respectiv, se estimează că în urma implementării proiectului vom avea economii circa 53 milioane de lei, o bună parte vine din economiile care o să beneficieze mediul de afaceri din activitatea și din timpul utilizat și resursele utilizate pentru obținerea acestora.

Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos plenul Parlamentului să susțină acest proiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Și întrebări în adresa autorilor.

Domnule Țap,

Vă rugăm frumos.

Poftiți.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

Și în cadrul comisiei v-am adresat câteva întrebări în acest sens. Eu, de fapt, n-o să adresez întrebare și, pentru a câștiga în timp, doar o să specific necesitatea ca să se ia în considerare prevederile Legii nr.98 din 2012 privind administrația publică centrală de specialitate referitor la separarea clară între funcțiile de

elaborare a politicilor, funcțiile de reglementare și control și funcțiile de prestare a serviciilor. Or, ceea ce ne propuneți dumneavoastră: inspectorate, agenții, tocmai face acest lucru și atunci Legea privind administrația publică centrală de specialitate încearcă să le pună pe toate la locul lor, noi aici putem da peste cap, pentru că pînă la urmă putem pierde din calitatea serviciilor și cel mai important – să fie respectat cadrul legal. Dacă o să fie necesar, sîntem gata pentru a interveni în acest sens.

Mulțumesc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, vă mulțumesc, domnule Țap.

Imediat după ședință, eu am dat indicații colegilor să analizeze cele spuse de dumneavoastră, să vedem cum ele corespund, nu corespund rigorilor Legii nr.98.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

În continuare, domnul Mudreac.

Domnul Radu Mudreac:

Vă mulțumesc.

După proiectul pe care îl prezentați, actele permissive le divizați în trei categorii: licențe, autorizări și certificate. Dacă la categoria de „licențe” și „autorizări” mai puține întrebări pot să apară, eu vreau să mă refer la capitolul „certificate”.

Dacă reducerea numărului de certificate a fost coordonată, a fost pusă în discuție cu instituțiile care eliberau certificate, ca exemplu, dacă se lua Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, ceea ce ține cu certificarea mai multor produse care erau în subordinea dumnealor, ceea ce ține de certificatele la materialul săditor, la semințe. Dacă este avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, pentru că cunoașteți că noi sîntem în mare măsură dependenți de importul acestor produse și atunci cînd unii agricultori procură acele semințe care sînt importate, chiar și acelea care sînt produse pe teritoriul Republicii Moldova, dumnealor au nevoie de o garanție, pentru că să nu se primească că sădim ardei dulci și colectăm peste un an de zile ardei iuți.

Și a doua categorie sînt certificatele, ceea ce ține.. care sînt eliberate de ANSA, certificatele anume la produsele alimentare. Noi știm că produsele alimentare sînt acea categorie care au un termen foarte scurt sau un termen scurt de realizare, de comercializare și atunci cînd cumpărătorul este obișnuit și este necesar ca să solicite de la comercializant sau de la producător acea garanție argumentată prin certificate, cunoaștem că certificatul este o garanție a unui produs – să vedem dacă ați coordonat, pentru că un șir de certificate sînt excluse.

Domnul Vitalie Iurcu:

Deci, după cum am menționat, domnule deputat, a fost expus... peste 70 de ședințe au fost dezbateri. Cele ce ați menționat, o parte dintr-însele, de ANSA, avizele sanitar-veterinare, export-import, ca exemplu, vor fi înlocuite prin „TRACES” și ce ține de semințe, cum am menționat, el se păstrează ca document opțional, solicitat la necesitate de către agenții economici. El dispare din lista actelor permissive, dar rămîne ca un document opțional la solicitarea agentului economic. Ambele mă uit, și la certificatul de calitate la exportul semințelor și certificatul de calitate la importul semințelor.

Consultațiile au avut loc, maximum la ce am ajuns se reflectă deja în documentul final.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

Domnule Mudreac,

Precizare sau a doua întrebare.

Domnul Radu Mudreac:

Nu pot să aibă... să fie certificarea opțională, pentru că certificarea ori se face, ori nu se face. Dacă el are în producere 10 tone și este certificat de 10 tone de semințe și el nu poate să comercializeze 2 tone fără... și 8 tone fără, pentru că, în cazul dat, certificarea se face pe loturi, loturile trebuie să fie certificate.

Dacă ne referim la... și chiar mă interesează la poziția dată dacă Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare a avizat pozitiv poziția dată. Eu pot să spun una că eu am să vin cu un șir de amendamente la ceea ce ține de certificare pentru a doua lectură, pentru că, pur și simplu, nu se poate. Nu sîntem la etapa cînd cumpărătorul și vînzătorul se cred la bun simț și buna credință. Noi avem nevoie de certificate pentru că... la etapa actuală, pe urmă vom vedea.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Și în continuare, domnul Balan.

Domnul Ion Balan:

Domnule ministru,

Eu vreau să continui aceeași întrebare despre care domnul Mudreac a vorbit numai ce, despre excluderea obligativității certificării calității semințelor și materialului săditor. Acest lucru contravine, de fapt, angajamentelor Republicii Moldova față de Uniunea Europeană. În acest sens, vreau să menționez că Guvernul Republicii Moldova, la inițiativa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare a transpus în legislația națională mai multe directive europene, chiar 5 la număr. În toate din ele este obligația ca la comercializarea, la importul materialelor semincer și săditor, să fie examinate și certificate oficial de către

organul de inspecție aceste produse. De aceea punctul meu de vedere și al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și chiar și al multor agenți economici, avînd o experiență din ultimii ani de zile, chiar cînd era obligativitatea certificării, în țară a pătruns mai mult material semincer și săditor de calitate proastă cu infecții de diferite boli pe care noi nu le-am avut în Republica Moldova, virusate ș.a.m.d. și astăzi, producătorii agricoli se luptă cu aceste chestii. Acum, noi, dacă scoatem obligativitatea certificării, vom avea o daună și o problemă și mai gravă în comparație cu ceea ce am avut. De aceea cred că noi trebuie să revedem acest punct de vedere în acest proiect de lege și să lăsăm certificarea ca să fie obligatorie la materialul semincer și săditor.

Domnul Vitalie Iurcu:

O să examinăm, pînă la lectura a doua, aceste argumente și o să venim cu propunerile respective.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Nu mai sînt alte întrebări. Aici se încheie runda de întrebări–răspunsuri în adresa autorilor și îl rugăm pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe să ne prezinte raportul comisiei.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat, în mod prioritar, de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative este propus Parlamentului întru respectarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în cadrul Acordului de Asociere cu Uniunea Europeană, ratificat prin Legea nr.112 din 02.07.2014 privind simplificarea și raționalizarea reglementărilor și practicilor de reglementare.

În acest scop, proiectul de lege supus examinării propune modificarea și completare mai multor acte legislative și abrogarea Legii nr.451 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător, urmare cărora numărul genurilor de activitate supuse reglementării prin licențiere se reduce de la 48 la 31, iar numărul actelor permissive eliberate de autoritățile emitente pentru practicarea activității de întreprinzător se reduce de la 209 la 119.

De ordin conceptual, proiectul de lege propune ca procedura de eliberare a licențelor pentru genurile de activitate supuse licențierii să fie reglementată și înglobată în Legea nr.160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și realizată prin aplicarea ghișeelelor unice.

Proiectul de lege propus examinării are drept scop să identifice un număr minim de acte permissive pentru asigurarea unei reglementări eficiente a activității prin reducerea procedurilor și poverii actelor permissive. Astfel, proiectul legii propune ca Nomenclatorul din anexa Legii nr.160 să fie divizat în trei compartimente: primul compartiment – licențe; doi – autorizații (acte permissive ce se referă la acordarea anumitor drepturi de activitate și la atestarea întrunirii anumitor condiții de către agentul economic) și compartimentul trei – certificate (acte permissive ce se referă la conformitatea bunurilor sau serviciilor).

În această ordine de idei, informăm că modificările și completările de bază propuse prin proiectul de lege supus atenției plenului Parlamentului se referă la excluderea prevederilor referitoare la Legea nr.451 privind reglementarea prin licențiere a activității de întreprinzător și la completarea actelor legislative cu referințe la Legea nr.160 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător.

Totodată, informăm că în procedura legislativă sînt înregistrate proiectele de Legi nr.191 și nr.194 pentru modificarea și completarea unor acte legislative care includ modificarea și completarea aceluiași acte legislative, supuse modificărilor și completărilor prin proiectul de Lege nr.192 din 13.06.2017. Întru respectarea tehnicii legislative, se propune comasarea proiectelor nr.191 și nr.194 cu proiectul de Lege nr.192 ca proiect de bază pentru lectura a două.

Proiectul de Lege pentru completarea și modificarea unor acte legislative este avizat de către comisiile permanente și Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului.

În rezultatul examinării proiectului de lege, Comisia economie, buget și finanțe propune plenului Parlamentului aprobarea proiectului de Lege nr.192 în lectura I și comasarea proiectelor nr.191, nr.194 cu proiectul nr.192 ca proiect de bază.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult, domnule președinte Creangă.

Aici se încheie dezbaterile. Nu sînt întrebări. Și aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.192 din 13 iunie 2017 și vom reveni la procedura de vot.

Dragi colegi,

Să înțeleg că agitația în sală presupune că sînteți nerăbdători să votați, dar întrebarea mai este: mai sînt două proiecte de lege și dacă am putea eventual să le ... Atunci am o rugăminte, să încercați să vă așezați locului și să ascultați, dacă aveți interes.

Dragi colegi,

Pe lângă Regulamentul Parlamentului, mai sînt și unele norme etice. Dacă nu există un interes, avem și o cantină, avem și o sală de ședințe, avem foarte multe

facilitați pentru organizarea bună a lucrului unui deputat, dar în sala plenului haideți să încercăm să ne ascultăm unul pe altul.

Și în continuare, îl invit la tribuna principală pe domnul Iurcu să revină, pentru a ne prezenta **proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Proiectul nr.194 din 13 iunie 2017**. Cu rugămintea, la fel, cât de succint posibil să ne prezentați acest proiect de lege, ca ulterior să trecem și la ceea ce-și doresc deputații foarte mult să facă – să voteze.

Vă mulțumesc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Plen,

Deci se propune ... proiectul de lege are drept obiectiv aducerea în concordanță a legislației care reglementează activitatea de control a entităților care urmează să facă parte din Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Inspectoratul pentru Protecția Mediului, care vor fi create.

Astfel, Agenția pentru Supraveghere Tehnică va fi creată prin ifuziunea Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, Inspecției de Stat în Construcții, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și Regim, Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale.

Deci respectiva Agenție pentru Supraveghere Tehnică va avea competența controlului de stat în domeniul siguranței obiectelor industriale periculoase, construcțiilor și urbanismului, geodeziei și cartografiei, folosirii raționale și protecției subsolului, siguranței antiincendiară și protecției civile, supravegherii pieței privind materialele de construcție și utilajele/obiectele industriale periculoase, precum și al siguranței ocupaționale.

Inspectoratul pentru Protecția Mediului va fi creat prin fuziunea Inspectoratului Ecologic de Stat și Serviciului Piscicol. Inspectoratul pentru Protecția Mediului va avea competența controlului de stat în domeniul protecției mediului, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, aerului atmosferic, florei și faunei, utilizării resurselor naturale, precum și al siguranței ocupaționale.

Marea majoritate a acestor modificări vizează substituirea numirilor unor autorități Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, Inspecția de Stat în Construcții, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și Regim, Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale – cu denumirea Agenția pentru Supraveghere Tehnică, respectiv Inspectoratul Ecologic de Stat și Serviciul Piscicol cu denumirea Inspectoratul pentru Protecția Mediului, care vor fi create urmare a modificărilor operate prin Legea nr.230 din 2016.

Reieșind din cele expuse, solicităm respectuos plenul Parlamentului să susțină acest proiect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Și în continuare, întrebări în adresa autorilor. Și prima intervenție, domnul Carp.

Domnul Lilian Carp:

Domnule ministru,

La articolul 2 ... În dreapta dumneavoastră. Articolul II, Legea nr.1530 ceea ce privește ocrotirea monumentelor, dumneavoastră aici, practic, prin modificarea articolului 16¹... Aici, de fapt, e 16¹ și nu 161, cum ați scris. Eu sînt aici, aici. Articolul 16¹, nu-i 161, cred că este o eroare tehnică, dar e vorba despre articolul 16¹.

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, da.

Domnul Lilian Carp:

Ceea ce propuneți dumneavoastră la modificare, de fapt, va duce sau va readuce acea debandadă care exista anterior în ceea ce privește protecția monumentelor. Și vă spun de ce.

În primul rînd, dumneavoastră ... la alineatul (1) legea astăzi spune: „Inspectarea pe teren a monumentelor de istorie, artă și arhitectură”, dumneavoastră propuneți „cercetarea pe teren”. De fapt, inspectarea și cercetarea sînt două lucruri total diferite, dacă vorbim de acest domeniu. Inspectarea este una de inventariere, ce se întîmplă cu aceste monumente, care este situația lor. Iar cercetarea este propriu-zis cercetarea monumentului sau a complexului care... arheologic, depinde de ce monument este vorba.

Noi, prin modificarea acestei sintagme, practic, excludem din subordinea Inspecției ... sau cum se numește astăzi, și Ocrotirea Monumentelor, deci noi excludem această componentă de inspectare. Asta este una.

Și doi. Totodată, noi excludem și rolul comisiilor care sînt pe lîngă Ministerul Culturii, care propriu-zis participă în procesul de contestare a contravențiilor în domeniul patrimoniului cultural.

De aceea rugămintea mea este, sînt și mai multe aici, dar aici argumentați, cum dumneavoastră o să puteți face propriu-zis inspectarea, ca apoi să putem introduce unele monumente noi în Registrul monumentelor? Cum vom face noi acest lucru, dacă noi facem modificarea acestui alineat?

Domnul Vitalie Iurcu:

Da. Mulțumesc, domnule deputat.

Deci din cîte m-am documentat la acest subiect, practic, această agenție va fi o Agenție de inspectare și restaurare a monumentelor istorice din cadrul Ministerului Culturii ... Însuși funcțiile de control, de inspecție trec la această

Agenție ... să zicem, Inspectoratul de Supraveghere Tehnică, dar la controalele respective, care o să fie, vor fi implicați și experții acestor agenții.

Am înțeles ce ați menționat dumneavoastră, pe parcurs pentru a doua lectură o să mă mai uit încă o dată ca să vedem exact, ca să nu scăpăm ceva, dar logica fiind că inspecția ... Agenția pentru Supraveghere Tehnică va folosi experții acestei agenții în aceste verificări, controale.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Domnule Carp,

Dacă mai aveți precizare?

Vă rog frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Din contra, aici noi vedem că i se acordă acestei Agenții de Supraveghere Tehnic, practic ea preia în prezent funcțiile de control care există astăzi la aceste două agenții. Și în cazul dat noi o să ajungem în situația când aceste două agenții care există astăzi, eu nu zic că este bine, astăzi agențiile care sînt trebuiesc reformate, de a fi divizate în două: una – de control și alta – de implementare, prin crearea unui institut. Dar, totodată, noi, prin acordarea acestor atribuții Agenției de Supraveghere Tehnică, riscăm să nu avem specialiști în domeniu specializați, care sînt astăzi la aceste agenții de protecție a patrimoniului, care să participe, propriu-zis, la inspectarea acestor monumente. Și atunci noi riscăm să ajungem într-o situație când agențiile vor trece cu vederea despre intervenția în unele monumente. Deci asta este la sigur.

Domnul Vitalie Iurcu:

Domnule deputat,

Deci încă o dată voi menționa, o parte dintre ei vor fi transferați în cadrul agenției noi. Doi. Ca funcții anumite de control, inclusiv cele ce țin de arheologie etc., vor fi atrași anume specialiștii acestei agenții noi care va fi de inspectare și restaurare a monumentelor istorice.

E o logică că dăm asta la inspecția care ... unde e și Inspecția de Construcție de Stat și alte entități implicate în acest proces, vor fi sub o umbrelă, în care înțelegem că multe monumente istorice urmează oricum să fie reconstruite și în acest aspect o să aibă acces la tot lanțul de decizii această agenție nouă.

Domnul Lilian Carp:

A doua întrebare.

Domnul Andrian Candu:

A doua întrebare, vă rugăm frumos, domnule Carp.

Domnul Lilian Carp:

Uitați-vă, Ministerul Culturii a făcut câteva scrisori și eu am copia acestor scrisori, unde deci ei, practic, își prezintă temerea despre faptul că Ministerul Culturii prin agențiile care le are în prezent, din cauza că le sînt luate atribuțiile, nu vor mai participa în procesul de protecție a monumentelor, deoarece se modifică tot absolut, tot articolul 16¹, el tot absolut se schimbă și se schimbă și esența activităților acestor două agenții care există în prezent.

De aceea, domnule Președinte, mă înscrieți, vă rog, cu o luare de cuvînt la acest proiect de lege.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim frumos.

Vă înregistrăm, vă înscriem la luare de cuvînt.

Aici se încheie runda de întrebări-răspunsuri în adresa autorilor.

Vă mulțumim mult, domnule Iurcu.

Și în continuare, îl rugăm pe domnul Creangă, președintele Comisiei economie, buget și finanțe, să ne prezinte raportul comisiei la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Onorat Plen,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova și comunică următoarele.

Proiectul de lege prezentat spre examinare conține 40 de articole care propun modificarea și completarea a 39 de articole... 39 de legi. A fost elaborat în contextul inițiativei reformei cadrului de reglementare, normativ și instituțional, bazat pe principii și bune practici internaționale, avînd ca scop implementarea procedurilor de control unificate pentru stimularea mediului de afaceri și a competitivității economiei naționale.

Scopul proiectului de lege este implementarea Legii nr.230 care a adus modificări legislației în vigoare privitoare la procedura controlului de stat asupra activității de întreprinzător, precum și a instituit un nou sistem instituțional de control prin revizuirea controalelor –controlul de stat.

Astfel, proiectul de lege prevede implementarea cadrului legislativ necesar pentru realizarea atribuțiilor în baza activității de către Agenția de Supraveghere Tehnică și Inspectoratul pentru Protecția Mediului ce vor fi create.

În acest sens, domeniul de reglementare pentru Agenția de Supraveghere Tehnică – controlul de stat în domeniul siguranței obiectelor industriale periculoase, construcțiilor și urbanismului, geodeziei și cartografiei, siguranței

antiincendiere și protecției civile, supravegherii pieței privind materiale de construcție și utilaje/obiecte industriale periculoase.

Domeniul de reglementare pentru Inspectoratul pentru Protecția Mediului este următorul: controlul de stat în domeniul protecției mediului, resurselor forestiere, piscicole, acvatice, solului, utilizării solului și resurselor naturale, precum și al siguranței ocupaționale. Proiectul de lege presupune excluderea din competența Inspectoratului pentru Protecția Mediului a funcției de control al respectării condițiilor de licențiere și transmiterea acesteia Agenției pentru Protecția Mediului.

O parte din modificări vizează substituirea denumirii unor autorități, cum ar fi: Agenția pentru Geologie și Resurse Minerale, Inspectoratul Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, Inspecția de Stat în Construcții, Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și Regim – cu denumirea Agenția pentru Supraveghere Tehnică și, respectiv, Inspectoratul pentru Protecția Mediului.

Exercitarea supravegherii de stat asupra asigurării apărării împotriva incendiilor și supravegherii de stat asupra realizării acțiunilor de protecție civilă trec din competența Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale în competența Agenției pentru Supraveghere Tehnică.

Potrivit proiectului de lege, Curtea de Conturi se propune a fi exclusă din Legea nr.131 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, deoarece aceasta este unica autoritate publică a statului care exercită controlul asupra formării și întrebuințării resurselor financiare publice și administrării patrimoniului public prin realizarea auditului extern în sectorul public.

În lista autorităților cu statut special din Legea nr.131 se propune a fi Agenția Națională de Reglementare a Activităților Nucleare și Radiologice, deoarece aceasta va efectua controlul și supravegherea de stat pentru verificarea condițiilor de securitate nucleară și radiologică, de securitate fizică a obiectivelor nucleare și radiologice.

Atribuțiile de control asupra mijloacelor radioelectronice, în domeniul comunicațiilor electronice, poștale și al tehnologiei informației, improprii Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, se transmit în competența ANRCETI, autoritate care are funcții de control în domeniul respectiv.

Totodată, în scopul reducerii numărului organelor de control, proiectul de lege mai prevede că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică se reorganizează și absoarbe Inspectoratul Energetic de Stat.

Conform Raportului de expertiză anticorupție, la proiectul de lege sînt mai multe formulări defectuoase care pot duce la interpretări discreționare.

Totodată, ținem să constatăm că în Parlament sînt înregistrate și alte proiecte de Legi nr.191, nr.192 și nr.193, toate din 13.06.2017, care vizează modificarea și

completarea unor acte legislative, din care considerente pentru lectura a doua este oportună comasarea acestora într-un singur document.

Comisia susține conceptual pentru prima lectură proiectul de lege, iar pentru lectura a doua va îmbunătăți proiectul respectiv, în baza propunerilor și obiecțiilor parvenite din partea fracțiunilor parlamentare, comisiilor permanente, deputaților și Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului.

Pornind de la cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune spre examinare plenului Parlamentului acest proiect de lege în prima lectură.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Domnule președinte,

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult.

Înainte de a încheia dezbaterile la acest subiect, mai avem și un coraport.

Numai puțin, domnule Carp.

Avem coraport din partea Comisiei administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice.

Și o rugăm pe doamna Ivanov, președintele comisiei, de pe loc să ne prezinte foarte succint coraportul.

Doamna Violeta Ivanov:

Vă mulțumesc, stimate domnule Președinte.

Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice, de asemenea, a examinat proiectul în cauză.

Proiectul de lege prevede determinarea în cadrul legislației primare a atribuțiilor ce revin noilor inspectorate, reieșind din prevederile Legii privind modificarea și completarea unor acte legislative. *(Gălăgie în sală.)*

Proiectul de lege reglementează activitatea de control a entităților care vor face parte din Agenția pentru Supraveghere Tehnică și Inspectoratul pentru Protecția Mediului care urmează să fie create.

Totodată, prin proiectul de lege, se propune revizuirea prevederilor Codului contravențional pentru a delimita competențele de constatare a contravențiilor în domeniile aferente și aplicarea sancțiunilor.

Proiectul prevede modificări, după cum a anunțat deja și colegul, la 39 de acte legislative, dintre care 17 – în domeniul protecției mediului, în special la capitolul exercitării controlului de stat în domeniul protecției mediului și instituția de resort. *(Rumoare în sală.)*

Proiectul prevede crearea Agenției de Mediu – ca organ emitar al actelor permise în domeniul protecției mediului, în subordinea autorității centrale pentru resurse naturale și mediu, și a Inspectoratului pentru Protecția Mediului – ca organ cu funcții de control în domeniul mediului, aerului atmosferic, florei, faunei, resurselor acvatice, resurselor biologice acvatice și resurselor forestiere. Controlul eficienței energetice, siguranței radiologice și nucleare va fi scos din competența instituțiilor pentru protecția mediului.

La fel, proiectul de lege prevede crearea Agenției pentru Supraveghere Tehnică care, potrivit proiectului, urmează să preia atribuțiile Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale, Inspectoratului Principal de Stat pentru Supravegherea Tehnică a Obiectelor Industriale Periculoase, Inspecției de Stat în Construcții, Inspectoratului de Stat pentru Supravegherea Geodezică, Tehnică și de Regim. Agenției respective urmează să i se atribuie competențele de control de stat în domeniul siguranței obiectelor industriale periculoase, construcțiilor și urbanismului, geodeziei și cartografiei, siguranței antiincendiară și protecției civile, supravegherii pieței privind materialele de construcție și obiectele industriale periculoase.

În cadrul dezbaterilor pe marginea prezentului proiect de lege, Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice a constatat că, prin articolul XXV din proiectul de lege, se propune ca competențele Ministerului Mediului în domeniul protecției și folosirii subsolului, substanțelor minerale utile, să fie atribuite Ministerului Economiei, iar competențele Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale să fie atribuite Agenției pentru Supraveghere Tehnică care urmează să fie creată.

Având în vedere că folosirea subsolului este o parte componentă a folosirii resurselor naturale, este incorectă și neargumentată propunerea de a transfera aceste competențe Ministerului Economiei. (*Rumoare în sală.*)

Totodată, având în vedere că reforma instituțională propusă are drept scop delimitarea competențelor de eliberare a actelor permise și a atribuțiilor de control de stat, transferarea competențelor Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale care, la moment, se limitează la eliberarea actelor permise, anterior competențele de control fiind transferate Inspectoratului Ecologic de Stat către Agenția pentru Supraveghere Tehnică, care urmează a fi o instituție de control, este neargumentată. Mai mult decât atât, competențele Agenției pentru Geologie și Resurse Minerale țin de folosirea subsolului. Prin urmare, aceste competențe pot fi atribuite doar unei instituții subordonate organului pentru resurse naturale și mediu.

În contextul celor expuse, comisia propune excluderea din articolul XXV al proiectului de lege a punctelor 1, 2 și 3 ce vizează transferarea competențelor respective.

Urmare a dezbaterilor, reieșind din prevederile articolului 22, Comisia administrație publică, dezvoltare regională, mediu și schimbări climatice propune plenului Parlamentului să se expună asupra proiectului.

Mulțumim.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumim foarte mult.

Aici se încheie și runda prezentărilor făcute din partea comisiilor de resort.

Și un ultim element de procedură pe care-l avem la acest proiect de lege este luarea de cuvânt din partea domnului Carp.

Vă rugăm frumos, poftiți.

Domnul Lilian Carp:

Doamnelor și domnilor,

Stimați deputați,

Noi cunoaștem cu toții problemele care există astăzi în Republica Moldova în ceea ce privește protecția patrimoniului cultural, deci o problemă care a început abia prin anii 2010 cât de cât să fie ameliorată prin crearea Agenției Protecția Monumentelor, Agenției Protecția Monumentelor Arheologice ș.a.m.d., două agenții care și-au început activitatea acum 6 ani de zile și care își au primele succese în activitatea lor, prin ocrotirea patrimoniului cultural.

Totodată, acest lucru se datorează faptului că am avut curajul în 2010 noi atunci și am votat... acea Lege de protecție și ocrotire a monumentelor, cu intervențiile care au urmat, însă prin intervenția pe care ne-o propunem noi acum de modificare a Legii nr.1530 din 22 iunie 1993 deci noi, practic, vom avea mai multe probleme, consecințe vor fi mai multe dacă noi vom vota legea dată în acea lectură care este propusă acum de către Guvern.

Și acum voi merge pe etape. La articolul 16¹ alineatul (1) în redacția propusă se schimbă în mod cardinal sensul activității legate de protejarea monumentelor istorice prin excluderea sintagmei „inspectarea pe teren a monumentelor istorice” și a sintagmei „controlul/supravegherea respectării legislației”, legea în vigoare este lipsită de esență necesară pentru procesul de protejare a acestor categorii de patrimoniu.

În același timp, înlocuirea celei din urmă cu sintagma „verificarea respectării legislației” nu poate compensa golurile apărute în acest context în procesul de protejare a patrimoniului cultural.

Pe de altă parte, înlocuirea sintagmei „inspectarea pe teren” cu sintagma „cercetarea pe teren” conduce la schimbarea atribuției cu privire la obiectivul de bază al Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor.

Or, această instituție, conform statutului său, urmează să se axeze pe activități reale de salvagardare a patrimoniului cultural, inspectare, control, monitorizare, protejare etc. și nu pe activități de cercetare care reprezintă o preocupare specifică a instituțiilor academice.

Tot aici, în același timp, în practica legală europeană și internațională inspectarea de patrimoniu și control de stat al activității de întreprinzător nu s-au aflat și nu se află în relații de interdependență, atribuțiile de patrimoniu cultural reprezentând preocupările expres ale instituțiilor de profil cultural.

La alineatul (2) articolul 16¹ urmează să fie exclus dat fiind că vine ca o consecință a modificării alineatului (1).

Alineatul (3) al articolului 16¹ este unul contradictoriu care complică mult procedura verificării monumentelor și eliberarea informației referitoare la aceasta.

Și, în primul rând, nu este clar care ar fi rolul Agenției pentru Supraveghere Tehnică în procesul de verificare și eliberare a solicitărilor de informații pentru monumentele de istorie, artă și arhitectură și a zonelor de protecție odată ce această agenție nu va mai avea tangențe cu patrimoniul cultural sau fiind total străină domeniului.

Or, verificarea monumentelor istorice poate fi realizată doar de către specialiștii acreditați în domeniu care se află în componența Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor.

Pe de altă parte, fundamentarea prevederilor alineatului (3) în baza Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nu poate fi acceptată, fiindcă legea respectivă are drept scop consolidarea cadrului juridic și instituțional în domeniul efectuării controlului de stat asupra activităților de întreprinzător, fără a avea vreo tangență comună cu domeniul ocrotirii monumentelor.

Astfel, prin propunerea făcută la alineatul (3), se instituie o barieră legală care va periclita activitatea Agenției de Inspectare și Restaurare a Monumentelor și a Ministerului Culturii.

De aceea, dragi colegi, ... sînt și alte probleme, precum sînt excluse și împuternicirile Ministerului Culturii în procesul de constatare a contravențiilor în domeniul patrimoniului, dar și altele, punerea procedurii de inspectare a monumentelor sub controlul unei agenții generaliste, precum este Agenția pentru Supraveghere Tehnică, care nu dispune de capacități în domeniul patrimoniului cultural și nu are vreo tangență comună cu acesta.

De aceea propunerea este ca acest articol să fie exclus din lege pentru a prevedea foarte clar cine se va... sau care instituție se va ocupa de cercetare, supraveghere, inspectare ș.a.m.d.

Noi astăzi avem în Republica Moldova, cel puțin la etapa zilei de astăzi, cel puțin peste 600 de monumente care nu sînt luate la evidență și nu sînt luate la evidență, deoarece aceste agenții, două care le avem, la moment nu au capacitatea umană să o facă, nu au resursele necesare să o facă și o fac pas cu pas, încet, dar noi încercăm acum să distrugem și ceea ce au început să facă aceste două agenții.

Mersi mult.

Și sper să avem rațiunea de a nu admite ca acest articol să fie votat.

Mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Mulțumesc foarte mult.

Și aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.194 din 13 iunie 2017.

Și a rămas un singur proiect de lege, cel ce ține de importul unor obiecte de cult religios, proiectul nr.163 din 24 mai 2017.

Și vreau să întreb cine-l prezintă?

Domnule Hotineanu,

Dumneavoastră, în calitate de coautor, vă rog frumos, dacă ați putea foarte succint.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... deputați,

Acest proiect de lege a fost elaborat...

Domnul Andrian Candu:

Vă rugăm la microfon, că nu vă aud.

Domnul Vladimir Hotineanu:

... facilitării procedurilor necesare pentru importul unor obiecte de cult și este generat în baza adresării Bisericii Creștin – Ortodoxe „Sfântul Mare Mucenic Dumitru” din municipiul Chișinău, la rugămintea creștinilor din sectorul Botanica și ca rezultat al Hotărârii Consiliului Parohial a apărut ideea amplasării unui monument dedicat eroilor ce s-au jertfit pe parcursul timpului pentru independența, integritatea și suveranitatea Republicii Moldova.

Acest monument urmează a fi materializat prin amplasarea unei capele paraclis în cinstea eroilor la intersecția străzii Independenței cu drumul care duce spre Biserica „Sfântul Dumitru” din Chișinău. Conform adresării bisericii, această capelă care va purta hramul Sfântului Voievod Ștefan cel Mare va fi un loc de reculegere și rugăciune. Astfel, proiectul de lege prevede că prin derogare de la prevederile Codului vamal, Codului fiscal și Legii cu privire la tariful vamal se permite, cu titlu de excepție, Bisericii Creștin – Ortodoxe „Sfântul Mare Mucenic Dumitru” din municipiul Chișinău, introducerea în țară, plasarea sub regim vamal de import a unei construcții de cult prefabricate în Grecia, cu scutirea de plata drepturilor de import, fără drept de înstrăinare.

Rog, stimați domni deputați, să susțineți acest proiect de lege.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Nu sînt întrebări în adresa autorilor.

Și în continuare, îl rugăm pe domnul Creangă să ne prezinte raportul Comisiei economie, buget și finanțe la acest subiect.

Domnul Ștefan Creangă:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege în cauză, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către deputatul Vladimir Hotineanu și deputatul Marcel Răducan și comunică următoarele.

În acest context, autorii propun permiterea Bisericii Creștin – Ortodoxe Parohia „Sfântul Mare Mucenic Dumitru” din municipiul Chișinău de a introduce în țară, cu titlu de excepție, cu scutirea de plata dreptului de import, fără drept de înstrăinare, a unei construcții de cult (capelă) prefabricate în Grecia.

Urmare a examinării proiectului de lege, în scopul îmbunătățirii și pentru o claritate mai bună a textului proiectului de lege, comisia propune efectuarea unor modificări și completări cu caracter redacțional și de concretizare în titlul și în textul proiectului.

Astfel, avînd în vedere că drepturile de import includ în sine și taxele vamale, se propune ca în proiect să se facă referință și la prevederile Legii nr.172 privind aprobarea Nomenclurii combinate a mărfurilor.

Suplimentar, avînd în vedere că obiectul este compus din mai multe părți, se propune ca în proiect să fie efectuată referința la contractul încheiat între beneficiar și furnizor. Textul proiectului redactat, în contextul celor expuse mai sus, se anexează la prezentul raport.

Guvernul a avizat pozitiv proiectul de Lege privind importul unor obiecte de cult religios.

Reieșind din cele expuse, Comisia economie, buget și finanțe propune proiectul de lege sus-menționat spre examinare Parlamentului și adoptare în primă și a doua lectură ca fiind lectură finală.

Vă mulțumesc.

Domnul Andrian Candu:

Nu sînt întrebări în adresa comisiei.

Vă mulțumim foarte mult, domnule Creangă.

Aici se încheie dezbaterile la proiectul nr.163 din 24 mai 2017.

Și trecem la procedura de vot. Am să rog toți colegii să ia locul.

Secretariatul, eventual, să anunțe dacă mai sînt colegi în afara plenului.

Și numărătorii,

Vă rugăm frumos să numărați și să ne dați prezența pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 18.

Sectorul nr.2 – 41.

Sectorul nr.3 – 16.

Domnul Andrian Candu:

Dragi colegi,

Sînt 75 de deputați în sală. Avem și cvorum. Putem începe exercițiul de vot. Sînt necesare 38 de voturi pentru majoritatea simplă și, respectiv, pentru aprobarea hotărîrilor de Parlament sau pentru votul de primă lectură.

Cer scuze. Vă rog frumos, domnule Odnostalco.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 19.

Domnul Andrian Candu:

76 de deputați în sală. 39 sînt voturile necesare pentru majoritatea simplă și să trecem la procedura de vot.

Vom începe cu ordinea de zi de bază. Și un prim vot este pentru lectura întîi ce ține de **proiectul nr.178 din 6 iunie 2017, proiect de Lege pentru modificarea Legii nr.235 privind activitățile de acreditare și de evaluare a conformității.**

Cine este pentru aprobarea acestuia în primă lectură, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Înțeleg că comisia a propus și lectura a doua. Dacă nu sînt alte obiecții la această propunere, atunci, onorat Plen, **vă solicit votul pentru a adopta acest proiect de lege în lectura a doua, și anume proiectul nr.178 din 6 iunie 2017.**

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 36.

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Andrian Candu:

Sectorul nr.2,

Vă rugăm frumos, mai numărați încă o dată.

Nu, nu, noi avem 51 de voturi, dar eu am numărat 37. Dumneavoastră pe noi ne-ați numărat toți trei?

Voce din sală:

Da, parcă da.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.2 – 37, sînteți, corect.

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim frumos.

51 de voturi pentru adoptarea acestui proiect de lege, respectiv, proiectul nr.178 din 6 iunie 2017 este adoptat în lectura ... (*Rumoare în sală.*)

Deci sectorul nr.2 – 37?

Cu 52 de voturi, proiectul nr.178 din 6 iunie 2017, astfel, a fost adoptat în lectura a doua și ultima.

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.6 din 10 ianuarie 2017.

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură.

Astfel, proiectul nr.6 din 10 ianuarie 2017 va fi pregătit în continuare de comisie pentru lectura a doua.

Se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului nr.49 din 2 martie 2017, proiect de Lege privind scutirea Comunității Religioase Mănăstirea de Călugărițe cu hramul în cinstea „Nașterii Maicii Domnului” din orașul Taraclia de compensarea pierderilor cauzate de excluderea din circuitul agricol a unui teren.

Vă readuc aminte că e vot doar pentru primă lectură. La ora actuală există un aviz negativ din partea Guvernului. Doar după aprobarea în primă lectură, vom solicita, dacă Guvernul poate să își schimbe avizul în baza unei noi informații deja obținute și, bineînțeles, în lectura a doua nu vom veni cu adoptarea acestuia, pînă nu va exista avizul pozitiv al Guvernului.

Cine este pentru a aproba proiectul nr.49 din 2 martie 2017 în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură. Astfel, proiectul nr.49 din 2 martie 2017 a fost votat în lectura întâi.

În continuare, se supune votului pentru adoptarea în cea de-a doua lectură a proiectului de Lege nr.353 din 10 august 2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru adoptarea într-a doua lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Iar, numărătorii, vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 4.

Sectorul nr.2 – 42.

Sectorul nr.3 – 11.

Domnul Andrian Candu:

Cu 57 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.353 din 10 august 2016, astfel, a fost votat în lectura a doua și ultima.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.201 din 19 iunie 2016 cu privire la Guvern.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului nr.201 din 19 iunie 2016 în primă lectură, astfel fiind aprobat.

Se supune votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație, proiectul nr.185 din 7 iunie 2017.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de lege în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea acestui proiect de lege în primă lectură.

Comisia a propus în două lecturi?

Doamnă Domentii?

Două lecturi, bine, dacă nu sînt obiecții. (*Voci în sală.*) Ce comasăm? Cu ce comasăm?

Doamnă Domentî?

Doamna Oxana Domentî:

Proiectul nr.173 propunem să-l comasăm cu nr.185 în primă lectură. Luăm ca bază nr.185, ca conținut de bază. Proiectul nr.173 a fost prezentat în primă lectură, a fost aprobat în primă lectură.

Domnul Andrian Candu:

Nr.173 din ce an?

Doamna Oxana Domentî:

Nr.173 din 12 mai 2014.

Domnul Andrian Candu:

Noi nu prea știm despre ce proiect este vorba.

Doamna Oxana Domentî:

Este vorba de același proiect cu privire la protecția socială suplimentară a unor... (*voce din sală*) ... dar el a fost aprobat, el a fost aprobat într-o lectură, deși în altă legislatură el...

Domnul Andrian Candu:

Eu vă propun atunci, după ce ne informăm, la următoarea ședință a plenului, facem și restul operațiunilor. Acum e foarte greu să supunem votului, să comasăm un proiect de care numai dumneavoastră știți la ora actuală.

Doamna Oxana Domentî:

Bine. Da.

Domnul Andrian Candu:

Nu vă supărați, dar nu cunosc, de aceea rămîne nr.185 votat în primă lectură.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege privind organizarea și funcționarea Curtii de Conturi, proiectul nr.12 din 1 februarie 2017.

Cine este pentru a aproba acest proiect de lege în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor din sală au susținut aprobarea proiectului nr.12 din 1 februarie 2017 în primă lectură.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului nr.191 din 13 iunie 2017, proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de Lege nr.191 din 13 iunie 2017.

În continuare, se supune votului pentru aprobarea în primă lectură a proiectului nr.192 din 13 iunie 2017, proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în primă lectură. Mă refer la proiectul nr.192 din 13 iunie 2017.

Și în continuare, la fel, se propune pentru a aproba în primă lectură, proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, proiectul nr.194 din 13 iunie 2017.

Cine este pentru, vă rugăm frumos să vă pronunțați prin vot.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea în primă lectură a proiectului nr.194 din 13 iunie 2017.

Comisia economie, buget și finanțe propune ca aceste trei proiecte de legi, nr.191, nr.192 și nr.194, să fie comasate într-un singur proiect de lege, luându-se ca bază proiectul nr.192.

Dacă nu sînt obiecții, atunci supun votului comasarea proiectelor nr.191 din 13 iunie 2017, nr.192 din 13 iunie 2017 și nr.194 din 13 iunie 2017, cu luare la bază a proiectului nr.192 din 13 iunie 2017.

Cine este pentru, vă rog să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut comasarea acestor trei proiecte de legi.

Și în continuare, se supune la vot ultimul proiect de lege de pe ordinea de zi, proiectul nr.163 din 24 mai 2017, proiect de Lege privind importul unor obiecte de cult religios.

Cine este pentru aprobarea acestui proiect de lege în primă lectură, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Vă mulțumesc foarte mult.

Majoritatea celor prezenți în sală au susținut aprobarea proiectului de lege în prima lectură.

Înțeleg din partea comisiei că este avizul Guvernului și putem purcede la cea de a doua lectură.

Cine este ...

Dacă nu sînt obiecții?

Doamnă Domentî,

Dumneavoastră aici aveți propunere? Atunci, cer scuze, revenim la propunerea dumneavoastră.

Cine este pentru a adopta proiectul de lege în cea de a doua lectură, proiectul nr.163 din 24 mai 2017, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 19.

Sectorul nr.2 – 42.

Sectorul nr.3 – 14.

Domnul Andrian Candu:

Cu 75 de voturi, proiectul nr.163 din 24 mai 2014, proiect de Lege privind importul unor obiecte de cult religios, a fost votat în lectura a doua și ultima.

De procedură, vă rog frumos, doamnă Domentî.

Doamna Oxana Domentî:

Domnule Președinte,

Noi chiar nu vrem să tergiversăm procesul și considerăm că proiectul de Lege nr.185 este unul foarte important, de aceea îl propunem pentru lectura a doua.

Noi, în calitate de autori, ne retragem propunerea de a fi comasat cu un alt proiect care a fost votat anterior și atunci o să revenim la acela separat, fie că îl votăm pentru pierdere de actualitate, vedem cum procedăm cu el, dar ca să nu ...

Domnul Andrian Candu:

Vă mulțumim foarte mult.

Doamna Oxana Domentî:

... reținem.

Domnul Andrian Candu:

Un gest frumos. Continuăm atunci cu votul.

Și atunci, onorat Plen, dacă nu sînt obiecții, supun votului pentru adoptarea în cea de a doua lectură a proiectului de Lege pentru modificarea Legii nr.1591 ce ține de protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație.

Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați ... Nr.185 din 7 iunie 2017. Cine este pentru, vă rog frumos să vă pronunțați prin vot.

Numărătorii,

Vă rugăm să ne dați rezultatele pe sectoare.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.1 – 19.

Sectorul nr.2 – 42.

– 16.

Domnul Andrian Candu:

Cu 77 de voturi, proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.1591 privind protecția socială suplimentară a unor beneficiari de pensii și a unor categorii de populație, proiectul nr.185 din 7 iunie 2017, astfel, a fost votat în lectura a doua și ultima.

Dragi colegi,

Vă mulțumesc foarte mult pentru dezbaterăa tuturor subiectelor de pe ordinea de zi.

Mai avem sesiunea de întrebări-răspunsuri, sînt și invitați colegii din Guvern pentru a răspunde la solicitările și interpelările care au fost din partea deputaților.

Și în continuare, îl rog mult pe domnul Eșanu, viceministrul justiției, îl invit la tribuna principală, să răspundă interpelării din partea doamnei Bodnarenco Elena ce ține de examinarea cazului de neînregistrare de către Camera Înregistrării de Stat a Consiliului de administrație „Apă-canal” din orașul Soroca.

Vă rugăm frumos, domnule Eșanu, dacă ați putea să ne dați o informație suplimentară la solicitarea doamnei Bodnarenco.

Poftiți.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Mulțumim.

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

La interpelarea doamnei Bodnarenco privind relația din cadrul Regiei „Apă-canal” Soroca, noi am prezentat răspunsul în scris. Camera Înregistrării de Stat a acționat ... Dacă rezumăm, Camera Înregistrării de Stat a acționat în limitele legislației. Deoarece anularea unei decizii anterioare nu poate să aibă prioritate față de o decizie ulterioară adoptată de consiliu. Altfel spus, componența consiliului este înscrisă actualmente în Registrul de stat în baza unei decizii adoptate în conformitate cu legea, adoptată după hotărîrea care a fost contestată în instanța judecătorească.

Mulțumim.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim, doamnă Bodnarencu, întrebări.

Doamna Elena Bodnarencu:

Mulțumesc, domnule Eșanu.

Într-adevăr, ați dat răspunsul în scris. O întrebare numai, dacă la moment există decizia deja și a Curții Supreme de Justiție, că prima decizie privind numirea consiliului de acționari a fost ilegală, reiese automat că toate deciziile care au fost adoptate de către organul ilegal sînt ilegale?

Domnul Nicolae Eșanu:

Nu, nu există o astfel de legătură liniară, urmează să fie examinată fiecare hotărîre în parte și să se decidă dacă acestea sînt sau nu conforme cu legislația. Deci abstract nu se poate de analizat legalitatea.

Doamna Elena Bodnarencu:

Bine, dar este Consiliul de administrare, el a avut o sută de decizii deja, a trecut un an jumătate de cînd ei activează, mai mult deja, asta înseamnă că fiecare decizie trebuie să fie contestată la judecată?

Domnul Nicolae Eșanu:

Sigur. Deci fiecare decizie este un act juridic separat și urmează a fi analizat separat. Pentru că foarte des în domeniul dreptului sînt consecințe care nu mai pot fi întoarse, chiar dacă eventual la bază au fost niște decizii ilegale, dar în măsura în care raportul juridic este consumat nu se poate întoarce înapoi.

Doamna Elena Bodnarencu:

Încă o întrebare. Consiliul acesta administrează unica întreprindere care prestează serviciile de asigurare cu apă potabilă și de canalizare a orașului cu populația de 37 mii de locuitori și el este întreținut numai din sursele care plătesc oamenii pentru apa folosită și canalizare, pierderile întreprinderii în perioada cînd nu, nu ...consiliul administrează treburile întreprinderii au crescut cu 7 milioane de lei. Și ce sfat dați dumneavoastră acum locuitorilor orașului Soroca cum poate fi scos acest consiliu?

Каждый раз, когда какое-то решение о его назначении будет оспорено, они проведут новое заседание, законного переутвердят тех же людей, как они делали уже три раза за эти полтора года, и первое заседание суда еще не закончится, а уже нужно будет обращаться к последующему. Это будет бесконечно. Это ситуация, из которой нет выхода сегодня, а город страдает, предприятие страдает от этого.

Domnul Nicolae Eșanu:

Cu părere de rău, întrebarea dumneavoastră excede limita atribuțiilor pe care eu le am și nu pot să vin cu sfaturi cum să se procedeze într-o situație ...

Doamna Elena Bodnarencu:

Mersi.

Mai mult nu am întrebări.

Domnul Nicolae Eșanu:

Mulțumim.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Eșanu.

Și-l invităm la tribuna principală pe domnul viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor Sergiu Bucătaru. Avem întrebările domnului Țap, doamna Bodnarencu și domnul Panciuc.

Știți întrebările?

Poftim.

По очереди начнете.

Domnul Sergiu Bucătaru – viceministru al transporturilor și infrastructurii drumurilor:

Stimate domnule vicepreședinte,

La întrebarea domnului Țap am răspuns la ședința parlamentară de data trecută din ziua de vineri, referitor la cântărirea autocamioanelor. Altă interpelare nu a parvenit, din păcate, în adresa ministerului din partea domnului Țap.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Țap,

Întrebarea dumneavoastră o să fie la

Domnul Sergiu Bucătaru:

Dacă îmi permiteți, eu nu am primit această interpelare, deci nu am pregătit informația pentru a vă răspunde într-un mod exhaustiv. Motiv din care, rog acordarea unui termen pentru a vă prezenta fie în ședința plenară a Parlamentului, fie vă dăm un răspuns detaliat în scris, la discreția dumneavoastră.

Domnul Iurie Țap:

Domnule viceministru și, de fapt, domnule vicepreședinte al Parlamentului,

Eu vin să constat o abordare absolut neserioasă din partea Guvernului. Primul lucru. Deci interpelarea din 30 martie sau prima mea interpelare din 30 martie mi s-a spus că și astăzi nu va fi.

Eu vreau să amintesc Guvernului și, în special, în parte Primului-ministru, despre prevederile Constituției, articolul 105, care stipulează clar și am vorbit astăzi de la tribuna Parlamentului, Guvernul și fiecare dintre miniștri este obligat să răspundă la interpelări. Or, aceasta o consider ca o sfidare, de fapt, a statutului de deputat, a plenului Parlamentului și a Constituției Republicii Moldova.

Și în cazul dat, eu aș ruga și... Secretariatul Parlamentului să ne descurcăm. Dar ce să le spunem cetățenilor când în Parlament, în Guvern este o atare abordare? Cu atât mai mult că sînt abordate probleme foarte serioase.

Îmi pare rău.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Țap,

Aici e scris: întrebarea dumneavoastră din ședința 25 mai...

Domnul Iurie Țap:

Exact.

Domnul Vladimir Vitiuc:

... Guvernul are 30 de zile. Așa?

Domnul Iurie Țap:

Nu, nu, o clipă, nu este așa.

Interpelarea pe care am adresat-o ministerului ține de Hotărîrea nr.476 privind metodologia de calculare a tarifelor aeroportuare.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Da.

Domnul Iurie Țap:

Aceasta este.

Și doi. Vorbesc... care trebuia să răspundă astăzi, dar cea care n-a fost inclusă este interpelarea din 30 martie, deci a doua interpelare...

Domnul Sergiu Bucătaru:

Cu privire la ce?

Domnul Iurie Țap:

... care a rămas restanță, dar nu este a Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, este a Ministerului Economiei și ține de raportul de alternativă, de concluziile privind concesionarea Întreprinderii de Stat „Aeroportul Internațional Chișinău”.

Și doar, de fapt, vine în confirmarea faptelor că cele invocate în raportul de alternativă și în raportul grupului de lucru sînt adevărate și Guvernul nu are ce comenta.

Eu doar, domnule viceministru Iurcu, sînteți aici, o să fac un scurt comentariu și o să vă zic: am văzut proiectul de lege care a venit de la Guvern în Parlament privind concesionarea și lucrărilor și acolo vine prevederea care spune foarte clar că riscurile operaționale rămîn ale operatorului. Și ele, de fapt, ce s-a

făcut prin hotărîre de Guvern din 2013, tocmai aici s-au stabilit facilități și aici intră și taxa de modernizare. De aceea eu, pur și simplu, sînt nevoit să constat că Guvernul nu are un răspuns și nu a făcut nimic în acest sens.

Și doar o să zic: stimați colegi de la Guvern,

Deci Constituția vă obligă să dați răspunsuri la aceste întrebări.

De aceea, domnule vicepreședinte, eu doar vin să constat: a treia lună de zile Guvernul tergiversează și nu-și îndeplinește obligațiunile constituționale.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim.

Poftim, domnule Bucătaru, dați răspunsul îl aveți pentru doamna Bodnarenco.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Stimate deputat Țap,

Eu îmi cer scuze pentru situația care s-a creat astăzi, însă eu mă strădui de fiecare dată să răspund în termen la toate interpelările care vin din partea deputaților din Parlamentul Republicii Moldova.

Mai mult decît atît, de fiecare dată cînd vin în Parlament să dau explicații, îmi dublez acele răspunsuri și în formă scrisă și le înregistrez oficial în Cancelaria Parlamentului pentru a fi transmise către deputați, răspunsuri pe care le întocmesc în scris, care conțin informație mai detaliată, pentru a fi cît posibil de explicit.

... La interpelarea dumneavoastră mă strădui să vă dau un răspuns în scris chiar la începutul săptămîinii viitoare ca să...

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Poftim, răspunsul pentru doamna Bodnarenco.

Domnul Iurie Țap:

Doar o precizare. Eu am solicitat în scris și în plenul Parlamentului, de aceea răspunsul pe care dumneavoastră o să mi-l oferiți în scris îl accept, doar că aceasta este obligațiunea dumneavoastră și în plenul Parlamentului pentru a putea preciza anumite lucruri.

Vă mulțumesc.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Dacă o să fiu invitat în plenul Parlamentului, n-o să ezit să mă prezint.

Domnul Iurie Țap:

Domnule viceministru,

Eu am făcut deja invitația atunci când am adresat interpelare. De aceea și am rugat ca Secretariatul Parlamentului să se descurce, să se vadă unde a fost ruptura.

Eu doar am adresat oficial interpelarea. Ce trebuie să mai fac eu? De aceea, domnule viceministru, nu vă fie cu supărare.

Aceasta este obligațiunea dumneavoastră – să veniți și s-o faceți.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Poftim.

Poftim, domnule viceministru.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Stimate domnule Președinte,

Stimată doamnă deputat Elena Bodnarencu,

Deci cu referire la interpelarea dumneavoastră privind demararea lucrărilor pe drumul R14 Soroca-Arionești, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor comunică: deci Administrația de Stat a Drumurilor a semnat la data de 6 mai 2016 contractul de lucrări pentru reabilitarea drumului R9 Soroca-Arionești cu Consorțiul Serenissima Costruzioni Italia și „PST Group” Bulgaria, valoarea contractului fiind de 17 milioane 858 mii 994 euro. Nota de începere a lucrărilor a fost emisă de către Compania de consultanță la data de 15 noiembrie 2016 și durata de finalizare a lucrărilor fiind stabilită de 24 de luni plus 365 de zile, fiind perioada de notificare a defectelor.

Prin urmare, data de finalizare a lucrărilor este stabilită pe 14 decembrie 2018. Până în prezent progresul fizic al lucrărilor înregistrat de către antreprenor este de 0% la 26% a timpului scurs din data începerii lucrărilor. Conform programului de lucrări prezentat de către antreprenor, mobilizarea pentru a permite demararea lucrărilor a fost planificată pentru luna martie 2017 și lucrările de construcție urmau să demareze abia la data de 12 mai 2017, însă până în prezent toate aceste activități nu au fost realizate de către antreprenor. Motivele nerespectării de către antreprenor a condițiilor contractuale constau în incapacitatea financiară a acestuia, fapt care se atestă prin eșecul antreprenorului de a prezenta garanția bancară de plată a avansului, precum și eșecul de a reconfirma accesul la mijloacele financiare proprii și la linia de recreditare.

Din momentul transmiterii drumului în posesie, potrivit contractului, antreprenorul este responsabil de întreținerea acestuia în stare satisfăcătoare, cât și de siguranța rutieră a participanților la trafic.

În calitate de administrator al drumurilor publice, beneficiarul de nenumărate ori a emis instrucțiuni ca antreprenorul să asigure deplasarea în condiții de

siguranță a utilizatorilor drumului. Pentru remedierea situației, beneficiarul va executa lucrări de întreținere și, ulterior, va revendica costurile de la antreprenor ca soluție pe termen scurt. Ca soluție pe termen mediu, având în vedere incapacitatea financiară a antreprenorului și nerespectarea condițiilor contractuale de către acesta, beneficiarul va examina posibilitatea de inițiere a procedurii de reziliere a contractului cu licitarea ulterioară a acestuia. Asta-i tot.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Poftim, doamnă Bodnarenco, aveți precizări?

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumim, domnule viceministru.

Eu am o stimă foarte mare față de dumneavoastră și cunosc situația că nu dumneavoastră ați fost responsabil. Dar, totuși, astăzi reprezentați Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și dumneavoastră trebuie să răspundeți.

Răspundeți, vă rog, cine a organizat licitația?

Domnul Sergiu Bucătaru:

Deci organizația... a fost organizată de către Administrația de Stat a Drumurilor.

Doamna Elena Bodnarenco:

Care este parte componentă a ministerului...

Domnul Sergiu Bucătaru:

Este o instituție subordonată ministerului.

Doamna Elena Bodnarenco:

Și cine răspunde în cazul dat pentru situația creată?

Practic, a câștigat licitația întreprinderea care dumneavoastră ați spus că nici garanțiile bancare nu a putut să le prezinte.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Stimată doamnă deputat,

La acel moment când a fost efectuată licitația, iarăși, din informația de care dispun, deci această întreprindere, de fapt, este un consorțiu de întreprinderi, a fost eligibilă din toate punctele de vedere a participării și câștigării acestui concurs.

Vreau să menționez că aceste concursuri care au loc sînt... se petrec sub auspiciile partenerilor europeni și desemnarea în alte condiții decît cele stabilite nu poate avea loc.

Mi s-a comunicat că... ulterior petrecerea acestui concurs la una din aceste întreprinderi au fost schimbați fondatorii anume din motivele financiare precare

care au survenit, iar la moment acești fondatori încearcă să remedieze situația întreprinderii. Se depune efort pentru a mobiliza această întreprindere și drept obiectiv acest consorțiu își propune demararea lucrărilor din luna august 2017. Deci anterior fiind stabilit pentru data de 2 mai 2017, termenul acesta de demarare a lucrărilor a fost transferat pentru luna august 2017. Și eu foarte mult îmi doresc ca aceste companii să-și respecte cuvântul și, într-adevăr, să demareze acele lucrări de reabilitare.

Pot să vă comunic suplimentar că pe acel sector, actualmente, într-adevăr, avem probleme destul de mari. Deci drumul este într-o situație nesatisfăcătoare și chiar în aceste zile mi s-a comunicat, chiar fiind aici în plenul Parlamentului am fost anunțat că de către întreprinderile noastre subordonate au fost efectuate lucrări de reparație temporară a acestui segment de drum, pentru a asigura fluidizarea transportului și siguranța circulației rutiere.

Deci, după cum am menționat, aceasta este o soluție pe termen scurt pentru a remedia situația per ansamblu, iar în scurt timp urmează să demareze lucrările de reabilitare a acestui drum.

Doamna Elena Bodnarenco:

Taman asta am vrut să spun, că noi înțelegem problemele întreprinderii străine, dar amîndoi sîntem din Soroca.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Au făcut ai noștri.

Doamna Elena Bodnarenco:

Și eu nu din spusele cuiva, nu din ... cuiva, dar și săptămîna trecută, și două, trei săptămîni în urmă am mers pe drumul acesta și am văzut că acolo nu numai că-i strașnic, dar acolo e pericol mare de accidente rutiere și despre aceasta a fost anunțat ministerul și de către conducerea raionului Soroca, de către Inspectoratul de Poliție Soroca.

Slavă Domnului și eu... „стучу по дереву” că noi nu am avut pînă la moment, dar totuși, eu vă rog, luați sub control personal.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Aceste lucrări, despre care am menționat eu, de reparație curentă a drumurilor au fost demarate acum cîteva zile și dacă nu greșesc eu...

Doamna Elena Bodnarenco:

Ну, они просто прошли грейдером по тем участкам, которые вздыбились. Это все.

Я не знаю, может быть, за вот эти дни с понедельника, что я не была в Сороках, может быть еще какие-то ямы закрыли асфальтом, но я другой такой дороги сегодня в Молдове не видела.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Eu sper foarte mult că la următoarea dumneavoastră vizită situația va fi cu totul alta.

Doamna Elena Bodnarencu:

Nu, asta va fi mâine.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Mi s-a comunicat că deja situația s-a îmbunătățit.

Doamna Elena Bodnarencu:

Înseamnă că eu vă comunic luni care este situația în realitate.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Chiar vă rog.

Doamna Elena Bodnarencu:

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Domnule viceministru,

A fost încă o întrebare din partea domnului Panciuc.

Poftim.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Da. Stimate domnule deputat,

Deci cu referire la demersul dumneavoastră prin care solicitați să vă informăm asupra situației privind demararea lucrărilor pe drumul Bălți – Sărăteni R6, putem să vă comunicăm că Administrația de Stat a Drumurilor a semnat la data de 2 martie 2015 contractul de lucrări pentru reabilitarea drumului Bălți – Sărăteni cu compania MSF Engenharia SA, deci companie portugheză, în valoare de peste 36 de milioane de euro.

Nota de începere a lucrărilor a fost emisă de către compania de consultanță la data de 30 aprilie 2015, durata lucrărilor fiind estimată la 24 de luni plus 12 luni, plus, da, 12 luni, adică 365 de zile perioada de notificare a defectelor.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Пожалуйста, Василий...

Domnul Vasiliu Panciuc:

... письменный ответ. Я хочу... я так и ... не понял, какие меры будут приняты в ближайшее время, чтобы были начаты работы на тех участках, которые обозначены для реконструкции?

Domnul Sergiu Bucătaru:

Pot să vă comunic că în perioada 5 – 7 iulie a anului curent deci în 2017 urmează să aibă loc vizita băncilor internaționale în Republica Moldova, adică a partenerilor noștri de dezvoltare. Deci în cazul acestor vizite urmează a fi discutate mai multe situații dificile pe care le avem cu antreprenorii din Republica Moldova. Astfel, în cadrul ședințelor urmează a fi luate decizii cu fiecare antreprenor în parte care activează pe segmente separate de drum.

Astfel, în cazul în care se va decide că se va demara procedura de reziliere a contractelor, noi aceasta și o vom face. Vreau să menționez că nu ne grăbim întotdeauna cu rezilierea contractelor, deoarece este o procedură de lungă durată și destul de anevoioasă, timp în care lucrările pe segmentul de drumuri urmează a fi sistate.

De fiecare dată când survin anumite probleme cu antreprenorii pe care îi avem contractați ne străduim pe cale amiabilă să soluționăm toate divergențele care apar, ne străduim să impulsionăm în vederea executării obligațiilor pe care și le-au asumat, iar doar ca măsură extremă deja purcedem la rezilierea contractelor.

Deci o decizie pe acest subiect va fi luată ca urmare a ședinței care urmează să aibă loc cu băncile europene în perioada 5 – 7 iulie 2017.

Domnul Vasilii Panciuc:

Да, понятно, domnule viceministru, но, наверное, любой контракт, также и такой солидный, как этот, подразумевает наличие договора, к которому прилагается график производства работ, невыполнение которого влечет санкции.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Da.

Domnul Vasilii Panciuc:

И просто расторжение договора ... санкции.

Domnul Sergiu Bucătaru:

E obligatoriu. Deci bine, m-ați întrebat de reziliere, v-am răspuns de reziliere, dar neapărat pentru neexecutarea... fiecare contract pe care îl semnăm prevede anumite clauze de penalitate care se aplică pentru nerespectarea angajamentelor asumate. Ele oricum sînt aplicate indiferent de deciziile care sînt luate.

Odată ce antreprenorul este în întârziere cu sarcinile pe care și le-a propus, el achită acele penalități în favoarea Republicii Moldova.

Domnul Vasilii Panciuc:

Mulțumim.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Întrebări nu-s.

Domnul Sergiu Bucătaru:

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Și-l invităm la tribuna principală pe domnul Iurcu, viceministru al economiei. Și aveți răspunsul la întrebarea domnului Boțan. Da?

Domnul Vitalie Iurcu:

Mulțumesc, domnule vicepreședinte.

Deci am pregătit un răspuns la interpelarea domnului deputat Boțan și domnului deputat Deliu. Deci ca răspuns la întrebările dumneavoastră formulate în ședința de plen a Parlamentului din data de 9 iunie 2017 referitor la semnarea contractului de procurare a energiei electrice dintre „Energocom” și „Молдавская ГРЭС”, Centrala Termoelectrică de la Cuciurgan, vă comunic următoarele.

După cum cunoașteți, Moldova este, practic, net importator de resurse energetice. 80 la sută din energia electrică pe care o consumăm provine din surse de import, potențialii furnizori fiind „Молдавская ГРЭС” și companii din Ucraina, iar 20 la sută din volumul de energie electrică pe care o consumăm este produs în majoritatea în regim de cogenerare către centrale termice de termoficare din Republica Moldova și cele din resurse regenerabile. Astfel, un scurt istoric.

Practic, Republica Moldova a procurat energie electrică în permanență de la Centrala Termoelectrică de la Cuciurgan, cu excepția perioadei 2006 – 2008. În perioada 2009 – 2010 exclusiv doar de la acest producător, iar pînă în noiembrie 2014 importul de energie electrică avea loc din două surse, una de la „Молдавская ГРЭС” și a doua din partea Companiei „DTEK Trading” din Ucraina.

La începutul lui noiembrie 2014 deci Ucraina a interzis exportul de energie electrică către Republica Moldova și Republica Bielorusia pe fundalul crizei energetice din țară. Respectiv, Republica Moldova din acea perioadă ... din volumul de energie electrică din partea ЗАО „Молдавская ГРЭС”.

În perioada anilor 2015 ...martie 2017 energia electrică a fost achiziționată de la Centrala Termoelectrică de la Cuciurgan prin intermediul Companiei „Energocapital”. Deci e de menționat că Compania „Energocapital” nu procura energie electrică de la ЗАО „Молдавская ГРЭС”, dar îi asigură livrarea gazului natural necesar pentru procesarea și preluarea energiei electrice rezultată din arderea combustibilului respectiv.

Astfel, urmare și a recomandărilor Secretariatului Comunității Energetice, s-a elaborat un Regulament, o procedură de achiziție a energiei electrice. Respectiv, ca rezultat al acestuia și ordinului emis de către Ministerul Economiei la acest subiect, a fost organizată o licitație care a avut loc la 31 martie 2017. Practic la

această licitație au fost participanți activi, adică ca observatori au participat și reprezentanții Uniunii Europene în Republica Moldova din partea regulatorului.

La licitație s-au prezentat două companii, s-a prezentat SA „Energocom” care a oferit pachetul de ofertă la toate 6, pentru toate 6 loturi, să zicem așa, că avem 3 companii de distribuții și 3 companii de furnizare și a participat „Молдавская ГРЭС” care a depus oferta sa doar la cele două companii ale grupului Gaz Natural Fenosa.

Respectiv, conform procedurilor de... emisă și adică în baza procedurilor de licitație aprobată și la recomandarea Secretariatului Comunității Energetice, a avut loc această licitație.

Trebuie să menționez că în prima rundă „Молдавская ГРЭС” a oferit un preț de 58,5 dolari pentru un megawatt comparativ cu... deci la a doua etapă a micșorat pînă la 54,4. Iarăși, conform procedurii, părțile s-au retras, au depus iarăși în scris ofertele propriu-zise.

Cea mai bună ofertă fiind oferită în final de către „Energocom” care a prezentat oferta cu privire la „DTEK Trading” la preț de 49,9 dolari pentru un megawatt. E necesar de menționat că rolul „Energocom”-ului în cazul de față, el este ca furnizor de energie electrică la rețele. Adaosul pe care îl pune „Energocom”-ul la prețul de achiziție, în cazul de față, de la „DTEK Trading” este numai de 0,06 bani pentru un kilowatt. De facto, prețul acesta direct... prețul de achiziție direct se duce... adică direct este transpus la consumator fără careva adaosuri esențiale din partea „Energocom”-ului. Cum am menționat, adaosul acestei entități comerciale este numai de 0,06 bani pentru un kilowatt.

Astfel, au fost respectate în totalitate acele recomandări ale Secretariatului Comunității Energetice, asigurînd în același timp, după cum am menționat... sau avem ofertă de 58,5 din start cum a venit „Молдавская ГРЭС” la 54,4 versus acei 50 de dolari pe megawatt care le cumpărăm de la „Energocom”, prin intermediul „DTEK Trading” Ucraina. Un calcul simplu arată că la un consum de... 80 la sută fiind de import, la 3 miliarde de kilowați, practic, am înregistra o economie comparativ cu oferta de la „Молдавская ГРЭС” în jur de 12, 13 milioane de euro – e o sumă destul de impunătoare pentru consumatori.

În același timp, „Energocom”, fiind responsabil de asigurarea fiabilității livrării energiei electrice, a căutat în continuare posibilități de asigurare și o mai bună fiabilitate. Mai mult decît atît, asta pe fonul problemelor și ținînd cont de ultimele evoluții de pe piața energiei electrice în Ucraina, unde, ca pe final, acum e o situație în care, începînd cu 1 iulie, autoritatea lor de reglementare a redus volumul potențial de export către Moldova la 90 milioane de kilowați pe lună, deci asta ar fi o treime din necesarul de import al Republicii Moldova – decizie luată conform... electroenergeticii a sistemului electroenergetic al Ucrainei pentru anul 2017, a fost nevoită ca să fie găsită sursă suplimentară de asigurare a populației cu energie electrică.

Astfel, anticipând o situație dificilă cu aprovizionare din sistemul electroenergetic din Ucraina, SA „Energocom” ne-a informat că a dus negocieri cu Centrala termoelectrică de la Cuciurgan, pe final negociind un preț de 45 de dolari pentru un megawatt, ceea ce este cu 10% mai puțin decât contractul semnat cu Compania „DTEK Trading” din Ucraina. Și a notificat, în acest aspect, Ministerul Economiei despre deciziile de a încheia un al doilea contract cu un furnizor de energie electrică.

Astfel, se consideră că avantajul de bază fiind creșterea siguranței în furnizarea energiei electrice a populației și a consumatorilor din Republica Moldova, având două contracte, două semnate în acest aspect. Prețul mai mic de achiziție a energiei electrice cu 10 la sută, dacă, iarăși, comparăm, asta ar fi 0,5 dolari cenți pentru un megawatt la cantitatea de 3 miliarde, dar în proporție mai mică ar fi că se păstrează o proporție de... acuș o să vă explic, estimativă de 30 verso 70 la sută, 30 de import din Ucraina, asta ar fi un miliard, deci, iarăși, va fi o economie de cel puțin... dacă luăm la 70 la sută din volumul pe care îl dă „Молдавская ГРЭС”, aceasta ar fi la 2 miliarde de kilowați pe an, economia ar fi, iarăși, vreo 10 milioane de euro. În același timp, acest raport de 30 la 70 este unul estimativ, poate varia.

Este important de menționat că ambele contracte sînt flexibile, nu duc careva penalități, inclusiv cu contractul care există între DTEK Ucraina și „Energocom”, n-are careva penalități de la faptul că se procură o cantitate mai mică, viceversa este și cu contractul cu „Молдавская ГРЭС”.

E de menționat, ca rezultat al acelor evoluții în Ucraina, practic și contractul prevede că prețul de achiziție din Ucraina este ajustat trimestrial în dependență de evoluția pieței energiei electrice din Ucraina pentru ... prognozată de regulatorul lor, fixată de regulatorul lor, mai corect spus. Astfel, trimestrul... prețul de livrare din DTEK Ucraina pentru trimestrul trei, se prevede o creștere a prețului cu 1,8 la sută, respectiv prețul de vânzare ar fi ajuns la tot volumul 51,1 dolari pe megawatt față de 50,2 dolari pe megawatt. În condițiile noului aranjament contractual urmează ca prețul mediu să scadă – asta tot este important, cum am cumpăra dintr-o sursă ceva mai mult, dintr-o sursă mai puțin.

În această ordine de idei, conchidem că pînă la 31 martie 2018 este garantată asigurarea necesară de energie electrică a Republicii Moldova din două surse... asigurînd un preț cel mai bun pentru consumatorul final.

Ceea ce ține... referitor la impactul acestui contract asupra menținerii regimului din raioanele de est ale Republicii Moldova, ținem să vă comunicăm că contractul la care faceți referință este un contract comercial, semnat între două societăți comerciale, în care unul vinde electricitate, energie electrică și al doilea procură această energie electrică.

De asemenea, acesta nu este un contract care să urmărească obiective politice, respingem hotărît ideea de a utiliza contractele de energie electrică ca armă politică indiferent împotriva cui este îndreptată. Este normal, în opinia noastră, pentru societatea comercială, cum ar fi „Energocom”, să identifice... și

este sarcina acestuia să identifice alte surse alternative. Important este să asigurăm consumatorul din Republica Moldova cu cel mai avantajos preț de livrare, în același timp asigurând și o diversificare a surselor de aprovizionare cu resurse.

Ce ține de plata gazului și evidența separată a datoriilor – aceasta, iarăși, este exclusiv o relație contractuală între „Молдавская ГРЭС”, „Moldovagaz”, în cazul de față „Tiraspoltransgaz”. La rîndul său, „Moldovagaz” are contractul care, iarăși, e contract comercial între „Moldovagaz” și „Gazprom” Rusia. Este informația pe care o deținem clar că evidența cantităților de gaze naturale care este consumată se duce distinct, separat de către „Moldovagaz” pentru ambele maluri ale Nistrului și, cum am menționat mai sus, achiziția energiei electrice în cazul de față de la SA „Energocon” are loc direct, fără nici un intermediar, direct de la ZAO „Молдавская ГРЭС”, fără intermediari sau furnizori de combustibil, fapt care, iarăși, atestă aceasta riscul unei eventuale neplăți pentru gazul natural consumat și efectul lui îl considerăm ca ceva inexistent. Relațiile, ce țin de gaz, este structura „Moldovagaz”, este „Gazprom”, este „Tiraspolgaz”-ul, este „Молдавская ГРЭС”, respectiv aceste relații sînt relații comerciale.

Deci, în contextul celor expuse, stimați deputați, țin să vă asigur că noi, ca Minister al Economiei, în continuare vom depune eforturile necesare pentru asigurarea unei livrări fiabile a consumatorului din Republica Moldova cu energia electrică necesară.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Poftim, domnule Boțan,

Dacă sînt întrebări, precizări.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

Am mai multe întrebări, de aceea voi începe cu o întrebare generică.

Domnule viceministru,

Sînt membru al Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, de aceea am să vă pun o întrebare ce ține inclusiv de acest aspect.

Dumneavoastră vă considerați patriot al Republicii Moldova, luînd în considerare că ați depus un anumit jurămînt și ați jurat să respectați prevederile Constituției?

Domnul Vitalie Iurcu:

Eu nu cred că asta ține de obiectul acestei interpelări.

Domnul Roman Boțan:

Am zis că am să încep cu o întrebare generică, de aceea...

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, întrebare generică... Eu sînt cetățean al Republicii Moldova.

Domnul Roman Boțan:

Luînd în considerare că sînteți și reprezentant al Guvernului, de asta v-am întrebat. Ar fi logic, după expresia dumneavoastră pe care o utilizați de obicei.

Corect. Dumneavoastră cunoașteți că Termocentrala de la Cuciurgan, inclusiv conform informațiilor pe care le vehiculează mass-media din regiunea separatistă, este unul din cele mai mari contribuabili la bugetul regiunii separatiste?

Domnul Vitalie Iurcu:

Care e întrebarea?

Domnul Roman Boțan:

Asta e întrebarea. Dacă cunoașteți acest lucru?

Domnul Vitalie Iurcu:

Nu. Nu am acces la evidența bugetului Transnistriei. Eu nu pot să vă răspund la această întrebare.

Domnul Roman Boțan:

Deci nu cunoașteți?

Domnul Vitalie Iurcu:

Dumneavoastră dacă aveți astfel de informații, probabil...

Domnul Roman Boțan:

Vă informez că Centrala termoelectrică de la Cuciurgan este unul dintre cei mai mari contribuitori la bugetul regiunii separatiste.

Domnul Vitalie Iurcu:

OK.

Domnul Roman Boțan:

Următoarea întrebare. Conform comunicatului ministerului pe care îl reprezentați, la 30 octombrie 2015, ministerul comunica despre faptul că livrarea gazelor naturale în regiunea controlată de regimul separatist de la Tiraspol are loc în baza contractului semnat de „Moldovagaz” și „Tiraspoltransgaz”, iar la 1 iulie 2015 din datoria „Moldovagaz” față de „Gazprom” – 90 la sută le constituiau datoria „Tiraspoltransgaz”, iar ultima, comunica Ministerul Economiei, nu achită consumul de gaze.

Dumneavoastră cunoașteți foarte bine că Centrala termoelectrică de la Cuciurgan se alimentează din gaze naturale, gaze pe care, dacă facem iarăși un apel la logică, ne vom da seama că noi achităm și energia electrică, achităm și gaze care cetățenii din partea cealaltă nu le achită sau agenții, respectivi, economici. Aceste sume sînt utilizate ca un fond de ajutorare a locuitorilor din regiune sub

pretextul că vin bani din Federația Rusă, iar prin tot acest cerc ce se întâmplă de fapt? De fapt, susținem un regim separatist și asta se întâmplă de ani de zile.

În continuare, aș vrea să concretizați, după ce a fost încheiat un nou contract cu Centrala Electrică, citisem în presă că Secretariatul Comunității Energetice, delegația Uniunii Europene în Republica Moldova și înaltul consilier al Uniunii Europene pentru politici energetice au solicitat explicații urgente de la Ministerul Economiei legate de acest subiect. Am vrut să întreb, ce explicații le-ați oferit?

Domnul Vitalie Iurcu:

Am oferit aceleași explicații care le-am oferit și dumneavoastră. Doi. Chiar săptămîna trecută am avut întîlnire, nu, săptămîna asta deja, da, marțea curentă am avut întîlnire la Viena în cadrul vizitei oficiale la comisia mixtă deci m-am întîlnit cu conducerea Secretariatului, am avut o discuție foarte clară la acest subiect, n-am avut nici o obiecție. Deci am fost solicitat, aceeași listă de întrebări, am dat explicațiile pe acest subiect, n-am primit nici un comentariu suplimentar sau solicitare suplimentară de informații la acest subiect. Avem o conlucrare și comunicare destul de eficientă cu Secretariatul Comunității Energetice.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

O altă întrebare. La fel, în presa regiunii transnistrene, dar și în presa din Republica Moldova a apărut o informație: „Liderul separatist Krasnoselskii declara că îi mulțumește lui Dmitri Rogozin pentru contribuția sa la restabilirea contractului dintre Centrala termoelectrică de la Cuciurgan și Moldova”. Am încheiat citatul.

Am vrut să vă întreb, dacă cunoașteți despre asemenea implicații? Și de ce se afirmă aceste lucruri?

Domnul Vitalie Iurcu:

Reiterez încă o dată. Deci negocierile care au avut loc și prețul care este oferit, este oferit în bază comercială. Deci declarațiile domnului Rogozin, domnului Krasnoselskii, alți demnitari nu țin să le comentez, nu țin de competența mea.

Domnul Roman Boțan:

Știm foarte bine că în ajunul încheierii acestui contract în regiunea secesionistă se vehicula foarte mult despre acest lucru. De aceea îmi ridică un mare semn de întrebare, de ce se face referire la un reprezentant al Federației Ruse, luînd în context faptul că avem trupe dislocate ilegal pe acest teritoriu?

Domnule ministru,

Eu deja am înțeles poziția dumneavoastră, business-ul e business, politica e politică, asta văd viziunea. Totuși, consider că procurarea energiei electrice de la Centrala termoelectrică de la Cuciurgan este un atentat la interesele naționale ale Republicii Moldova și o subminare gravă a securității naționale, indiferent de toate

avantajele de natură economică. Este inadmisibil ca banii contribuabililor Republicii Moldova să fie utilizați pentru susținerea financiară, fie chiar și indirect, a unui regim separatist, neconstituțional, care sfidează în cel mai josnic mod autoritățile legale. Și din acest punct de vedere consider că, dacă vorbim inclusiv de securitate, este vorba și de demnitate, dar și de banii contribuabililor noștri. Nu se achită gaz, noi achităm și gaz, achităm și energie electrică pentru a menține un regim.

Eu consider că dumneavoastră trebuie să luați în calcul și în considerare toate aceste momente, aspecte pentru viitor. Și avantajele Republicii Moldova, inclusiv din punct de vedere economic, trebuie să fie asigurate și din alte resurse.

În acest context, am vrut să vă întreb, care sînt acțiunile ministerului pentru a asigura resurse energetice, inclusiv de gaze naturale și inclusiv resurse de energie electrică din surse alternative?

Domnul Vitalie Iurcu:

Da, vă mulțumesc, domnule președinte.

Pe acest subiect pot să vă comunic următoarele. După cum cunoașteți, avem în lucru două proiecte majore de interconectare cu sistemul energetic al Uniunii Europene, să spunem așa, prin intermediul României, este și același gazoduct care trebuie să-l aducem Ungheni – Chișinău. Am ratificat, deja de acum sîntem în fază de definitivare a proiectului tehnic pe acest proiect, care o să lege acest tronson Ungheni – Chișinău.

La fel, sîntem în discuții avansate cu instituțiile financiare internaționale, cum ar fi BERD-ul, BEI-ul, Banca Mondială pe suportul de finanțare proiectului de interconectare energiei electrice deci pe sistemul energiei electrice cu sistemul românesc în regim de asincron. La fel, pe subiectul acesta pe data de 28 iunie anul curent deci la Bruxelles s-a semnat și Acordul de aliniere la sistemul transportorilor energiei electrice european de către Ucraina și România, adică de către Ucraina, pardon, și Republica Moldova. Astăzi sînt, iarăși, aceleași măsuri care discutăm acum de a asigura o alternativă și o securitate energetică a țării.

La fel, încă în faza strategiei propriu-zise deci avem Strategia de dezvoltare a surselor alternative regenerabile. Sîntem destul de bine la capitolul „Biomasă”, dar mai avem încă distanță la capitolul tot ce ține de energia solară, vînt etc.

În curînd vom veni în Parlament, deja de acum a fost în lectura întîi, după cum cunoașteți, a fost aprobată, dar venim acum deja în lectura a doua cu un Acord, împreună iarăși cu Secretariatul Comunității Energetice, lectura a doua deci Legea ce ține de energetică propriu-zisă. Acolo sînt aspecte și de independența regulatorului, de finanțarea proiectelor de infrastructură majoră etc.

Deci toate aceste elemente au ca unicul scop să avem: a) o diversificare de surse cît mai multe de resurse energetice, să nu depindem de două surse sau de o sursă, dar avînd posibilitate ca să procuri din mai multe surse, atunci ești mai flexibil în luare a deciziilor, avînd ca scop, încă o dată, reieșind din situația care o

avem, noi trebuie să asigurăm consumatorii noștri, fiind ca fostul regulator, cu tarife cele mai rezonabile care ar permite în același caz și o dezvoltare bună a sectorului și a investițiilor în acest domeniu. De aceea trebuie să balansăm, încă o dată efectul economic este foarte simplu de cuantificat de la rezultatul acestor activități. Avem a) sau... la 58,5 de la „Молдавская ГРЭС” sau avem acum un preț de 45, 13,5 cenți la 3 miliarde cât consumăm noi ca import, asta sînt 40 milioane de euro, asta sînt aproape un miliard de lei pe care noi, ca consumatori toți aici, în Republica Moldova, le economisim.

Deci asta este preocuparea noastră, noi în continuare avem tot suportul partenerilor de dezvoltare, inclusiv al instituțiilor pe care le-am menționat, ca să asigurăm în termene proximе securitatea națională a țării în domeniul aprovizionării cu gaze și energie electrică.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Vă rog, domnule Boțan, ultima precizare.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc.

În cele menționate anterior eu vă doresc succes și sper că aceste acțiuni să fie cât mai rapide.

În ceea ce spuneți dumneavoastră cu referire la discursul pe care l-ați avut anterior, unde menționați că vom asigura creșterea siguranței energetice. Eu consider că securitatea energetică este indisolubil legată de securitatea națională și, respectiv, asigurînd securitatea energetică trebuie să fim foarte atenți. Și e un apel către Ministerul Economiei pentru a nu submina securitatea națională în genere.

Fiindcă este inadmisibil ca noi, Republica Moldova, prin banii contribuabililor noștri indirect să susținem un regim care încalcă ordinea constituțională. Noi trebuie să facem tot posibilul ca să avem mai multe ... să diversificăm sursele de energie. În acest sens sper ca pașii pe care îi veți întreprinde dumneavoastră în această direcție de interconectare cu rețelele românești și legat deci de energia electrică să se soldeze cu succes și să fie cât mai rapid posibil.

Vă mulțumesc.

Domnul Vitalie Iurcu:

Vă mulțumesc și eu, domnule președinte.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule viceministru.

Întrebări nu-s.

Și, poftim, interpelări.

Domnule Știrbate,

Vă rog.

Domnul Petru Știrbate:

Mulțumim, domnule Președinte.

Fiind la capitolul „Interpelări”, vin și eu cu următoarea interpelare. Pe data de 12 iunie 2013 am fost reținut la hotarul cu Transnistria, împreună cu directorul Direcției Agenția Medicamentului, întorcându-mă de la un simpozion internațional din Kiev. Am stat patru ore sub „kalașnikov” și eu, și domnul Corman. Ulterior, am intervenit la Ministerul de Externe, ulterior – la Prim-ministrul domnul Leancă, am comunicat cu domnul Șevciuk, la care Șevciuk a spus că asta-i legea statului și el n-are decît s-o schimbe pentru un deputat din Republica Moldova.

Acum în contextul celor ce se scrie în presă, se vehiculează în presă că domnul Șevciuk se află pe teritoriul Republicii Moldova, vin cu două întrebări: una către Inspectoratul General al Poliției, unde rog să ne comunice dacă este localizat locul unde se află domnul Șevciuk și dacă este luat sub pază sau sub protecție. Aceasta ar fi prima întrebare.

Și a doua întrebare – pentru Procuratura Generală. Aș vrea să aflu dacă pe numele domnului Șevciuk, fost președinte al regiunii separatiste Transnistria, este deschis vreun dosar penal sau dacă se examinează astăzi cazul de a deschide dosar pentru... conform articolului 339 al Codului penal... ce ține de separatism.

Cred că o să fie corect să-mi dea în scris aceste răspunsuri. Și anticipat spun că eu voi publica aceste răspunsuri.

Aceasta este interpelarea la care aștept răspuns.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, domnule Știrbate.

Poftim, doamna Bodnarenco, interpelarea dumneavoastră.

Doamna Elena Bodnarenco:

Mulțumesc.

Interpelare către Ministerul Educației al Republicii Moldova. Cîteva zile în urmă un grup de mai mult de 20 de profesori, dintre care și domnul Mircea Colpagiu, doctor conferențiar universitar de la Universitatea Tehnică din Moldova, domnul Victor Ciuvaga, profesor grad didactic superior, Liceul Teoretic „Constantin Stere”, Soroca au adresat o scrisoare Ministerului Educației din Republica Moldova unde cer ca anumiți itemi din cadrul examenului de bacalaureat să fie anulați la obiectul „Fizica” și să se ofere punctaj maxim elevilor la aceștia. Și asta din cauza că unii autori de manuale și de BAC la „Fizica” au demonstrat un analfabetism total, greșind... formulînd întrebările la examene la obiectul „Fizica” la BAC.

Întrebările mele sînt, prima: cine răspunde pentru acele greșeli atunci cînd copiii din start n-au putut răspunde corect la întrebările greșite?

Și întrebarea a doua: care propuneri le are Ministerul Educației pentru a repara situația?

Răspunsul îl solicit în scris, în termen de cinci zile calendaristice.

Mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Domnule Boțan, poftim.

Domnul Roman Boțan:

Vă mulțumesc, domnule Președinte.

O să reiterez întrebările adresate de către colegul meu care a avut de suferit în urma regimului separatist de la Tiraspol, stînd și patru ore sub automatele acestora. De aceea interpelarea făcută de dumnealui, mă alătur și eu cu completarea ca aceste răspunsuri să fie prezentate de la tribuna Parlamentului de către aceleași autorități care au fost invocate și de domnul deputat Știrbate.

Plus la aceasta, să se prezinte o informație referitor la acțiunile care sînt întreprinse în privința persoanelor care uzurpează puterea de stat în Republica Moldova... de către Procuratura Generală o informație generală, nu doar pe acest subiect.

Vă mulțumesc.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc.

Domnul Roman Boțan:

Și încă o întrebare. O informație referitor la aceleași procese în privința persoanelor care se ocupă de mercenariat.

Mersi.

Domnul Vladimir Vitiuc:

Mulțumesc, stimați colegi.

Ședința este închisă.

Și ultima o să fie... cînd? Da, săptămîna viitoare.

Ședința s-a încheiat la ora 15.40.

Stenograma a fost pregătită spre publicare în Secția pentru lucrările plenului Parlamentului din cadrul Direcției generale documentare parlamentară a Secretariatului Parlamentului.